

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου στη
Σχολική Μονάδα –
Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης

Καλές Πρακτικές των Σχολείων II:
Εκθέσεις Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών
Εκπαιδευτικές Διαδικασίες: ΜΕΡΟΣ 1ο

Δεκέμβριος 2012

Ο παρών τόμος αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού που παρήχθη στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου - Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» με φορέα υλοποίησης το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ο τόμος αναφέρεται στις Εκθέσεις «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών Ποιότητας» που συνέταξαν σχολικές μονάδες οι οποίες συμμετείχαν στο πιλοτικό έργο της ΑΕΕ. Ο τόμος αποτελεί μέρος των «Καλών Πρακτικών» των σχολείων και θα αναρτηθεί στο Παρατηρητήριο της ΑΕΕ με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευτικών.

Η επιμέλεια του τόμου πραγματοποιήθηκε από τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής και της Ομάδας Έργου της ΑΕΕ.

Επιστημονική Επιτροπή

Γεώργιος Πασιάς, Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ, επιστημονικός υπεύθυνος του έργου
Κωνσταντίνος Λάμνιαν, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, αναπληρωτής
επιστημονικός υπεύθυνος του έργου

Δημήτριος Ματθαίου, Καθηγητής ΕΚΠΑ, μέλος

Κωνσταντίνος Δημόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου,
μέλος

Κωνσταντίνος Παπαχρήστος, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε., Διευθυντής Σπουδών Π.Ε. του
ΥΠΔΒΜΘ, μέλος

Στυλιανός Μερκούρης, Σχολικός Σύμβουλος Δ.Ε., Διευθυντής Σπουδών Δ.Ε. του
ΥΠΔΒΜΘ, μέλος

Ομάδα Έργου

Γιαννικόπουλος Γεώργιος ΠΕ02, Γκυρτής Κων/νος ΠΕ19, Ζωγράφου Ελένη ΠΕ06, Ζώτος
Ιωάννης ΠΕ03, Κότσιρα Αναστασία ΠΕ70, Κωστοπούλου Χαρά ΠΕ19, Μητσάκη
Ευαγγελία ΠΕ09, Νίκα Μαρία ΠΕ06, Οικονόμου Ασπασία ΠΕ13, Παπαστάμου Ιωάννα
ΠΕ09, Ρουσσάκης Ιωάννης ΠΕ70, Σαμαρά Αντωνία ΠΕ70, Σοφού Ευστρατία ΠΕ60,
Στελλάκου Βάσω ΠΕ12, Στεφάτου Ήρα ΠΕ20, Ταμπάκη Σμαρώ ΠΕ02, Τρίγκα Δήμητρα
ΠΕ70, Φαντάκη Γεωργία ΠΕ04, Φέρμελη Γεωργία ΠΕ04.

Το πιλοτικό πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου
Μάθηση» (2007-2013)

Πράξη : «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου-Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» (MIS :
295381) («Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3 – Οριζόντια Πράξη»)

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

Β. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α

1. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛΑΙΚΑΣΤΡΟΥ ΚΡΗΤΗΣ4
«Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων»
2. 2ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΩΝ 15
«Διδακτική και μαθησιακή διαδικασία»
«Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων»
3. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ30
«Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών»
4. ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΠΗΛΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ48
«Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις»
5. ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ65
«Επίδοση και Πρόοδος των Μαθητών»
«Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις»
6. ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ84
«Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών»
«Υποστήριξη της επιστημονικής- παιδαγωγικής κατάρτισης και εξέλιξης των εκπαιδευτικών»

B1.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛΑΙΚΑΣΤΡΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

«Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το Δημοτικό Σχολείο Παλαικάστρου Κρήτης. Η Έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση του δείκτη «Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων», καθώς και Παράρτημα με το Ημερολόγιο του σχολείου και τα Ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν για τη διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών και των μαθητών.

**Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων
του Εκπαιδευτικού Έργου του Δημοτικού Σχολείου Παλαικάστρου**

Τομέας Αξιολόγησης: Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες,
Δείκτης Αξιολόγησης: 4.4 Ανάπτυξη και Εφαρμογή Εκπαιδευτικών
Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

Συντάσσεται σύντομο κείμενο (200 λέξεων περίπου) σχετικά με τις διαδικασίες που ακολούθησε η Σχολική Μονάδα για τη συστηματική διερεύνηση του δείκτη (π.χ. χρόνος και διάρκεια της αξιολόγησης, αριθμός των ομάδων που δημιουργήθηκαν, σύνθεση των ομάδων, αριθμός των συναντήσεων κάθε ομάδας, συναντήσεις με γονείς, μαθητές και άλλους εμπλεκόμενους στη διαδικασία, άξονες συζήτησης, κλπ.).

Μετά την ολοκλήρωση της γενικής εκτίμησης της εικόνας του Σχολείου μας και την επιλογή των δεικτών που χρήζουν συστηματικής διερεύνησης, στη διάρκεια της δεύτερης ολομέλειας, αποφασίστηκε να γίνει η διερεύνηση των δύο δεικτών σε δύο ολομέλειες, μία ολομέλεια για κάθε δείκτη. Συγκεκριμένα για το δείκτη αυτό αποφασίστηκε να γίνει η διερεύνηση στο διάστημα από τις 20-28 Ιανουαρίου 2010 και στην ολομέλεια της 28^{ης} Ιανουαρίου 2010 να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω δημιουργήθηκε μία ομάδα απ' όλους τους εκπαιδευτικούς και μόνο του Σχολείου μας. Συγκεκριμένα στην ομάδα αυτή με συντονιστή το Διευθυντή του Σχολείου κ. Εμμανουήλ Κοντογιαννάκη συμμετέχουν οι εκπαιδευτικοί Μασουράκης Νικόλαος, Καρόφυλλος Ιωάννης, Μπέλλου Κωνσταντίνα, Σοφουλάκη Κωνσταντία, Μαυροκουκουλάκη Γεώργιο, Κελγιαννάκη Δήμητρα, Ράππη Αρετή και Παχούλη Σοφία-Ανεζούλα. Στη διάρκεια της διερεύνησης έγιναν τρεις συναντήσεις μέχρι την ολομέλεια. Σ' όλες τις συναντήσεις τέθηκαν τα ζητήματα που σχετίζονται με το συγκεκριμένο δείκτη όπως τις πτυχές που θα διερευνηθούν και τα ερευνητικά ερωτήματα για τη διερεύνηση, τα κριτήρια που στοιχειοθετούν την ποιότητα του δείκτη και τη σύγκριση με τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τη συστηματική αξιολόγηση. Στην πρώτη συνάντηση, αποφασίστηκε επίσης, να γίνει ερωτηματολόγιο που μοιράστηκε στους εκπαιδευτικούς και άλλο ένα ερωτηματολόγιο που μοιράστηκε στους μαθητές για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών παράλληλα με την παρατήρηση, τη συζήτηση, την ανάλυση εγγράφων, την εξέταση εργασιών από

προγράμματα του παρελθόντος.

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

Παρουσιάζονται επιγραμματικά: το αντικείμενο της αξιολόγησης, οι συγκεκριμένοι στόχοι διερεύνησης που τέθηκαν, τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμησή του, καθώς και οι πηγές και οι μέθοδοι που αξιοποιήθηκαν για την άντληση των πληροφοριών (500 λέξεις περίπου).

Ο δείκτης αυτός έχει ως αντικείμενο αξιολόγησης-διερεύνησης τα στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων στο σχολείο. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες συμπληρώνουν το Πρόγραμμα Σπουδών και υποστηρίζουν σημαντικά την επιστημονική, κοινωνική και πολιτισμική διάσταση του εκπαιδευτικού έργου, καθώς αφορούν στην εφαρμογή καινοτομιών, στην συμμετοχή των μαθητών σε επιστημονικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα και στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία. Οι στόχοι που τέθηκαν ήταν η διερεύνηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων στο σχολείο και η μελέτη δραστηριοτήτων που συμπληρώνουν κι ενισχύουν το Πρόγραμμα Σπουδών (συμμετοχή σε προαιρετικά προγράμματα, εφαρμογή καινοτομιών, πολιτιστικές δραστηριότητες, κοινωνικές παρεμβάσεις), η εξέταση του βαθμού της ενεργού συμμετοχής των μαθητών σε δραστηριότητες που ενισχύουν τον επιστημονικό, κοινωνικό και πολιτισμικό προβληματισμό τους και η διαπίστωση ελλείψεων και αδυναμιών από την πλευρά του σχολείου, αλλά και της ανάληψης πρωτοβουλιών και εφαρμογής καλών πρακτικών. Επίσης, η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν στο συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Οργάνωση και Διοίκηση του σχολείου, Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο και τέλος, η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα. Τα κριτήρια ποιότητας που τέθηκαν ήταν κατά πόσο υιοθετούνται καινοτομίες (ανάληψη καινοτόμων πρωτοβουλιών, υποστήριξη καινοτομικών αλλαγών) και κατά πόσο αναπτύσσονται πρωτοβουλίες ώστε να υποστηρίζεται επαρκώς η οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων εντός και εκτός σχολείου. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά ποσοτικά στοιχεία της διερεύνησης, όπως είναι τα προαιρετικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο, όπως είναι η Περιβαλλοντική Αγωγή, η Αγωγή Υγείας κ.ά., που εκπονούνται στο σχολείο (είδος, αριθμός, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, στόχοι, περιεχόμενο). Δραστηριότητες μαθητών (είδη, συχνότητα συναντήσεων, τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας, πλήθος συμμετεχόντων). Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις (είδη, συχνότητα, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, θεματική εξειδίκευση, διακρίσεις του σχολείου). Αθλητικές εκδηλώσεις (είδη, συχνότητα, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, διακρίσεις του σχολείου). Ομιλίες-

διαλέξεις (αριθμός, θέμα, προσκεκλημένοι, πλήθος συμμετεχόντων). Επισκέψεις σε τόπους επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος (αριθμός, θέμα, μάθημα στο οποίο εντάσσονται, πλήθος συμμετεχόντων, δραστηριότητες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την επίσκεψη). Συμμετοχές σε μαθητικούς διαγωνισμούς (είδη διαγωνισμών, πλήθος συμμετεχόντων, τρόπος υποστήριξης συμμετεχόντων, διακρίσεις). Εθελοντικές δράσεις οικολογικού χαρακτήρα μαθητών και εκπαιδευτικών (είδη δράσεων, πλήθος συμμετεχόντων, διάρκεια, αποτελέσματα). Επίσης, ενδεικτικά σας αναφέρουμε ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Συγκεκριμένα ερευνήσαμε αν οι εκπαιδευτικοί εναρμονίζονται με τις καινοτομικές αλλαγές, που επιτελούνται στη σχολική μονάδα και διευκολύνουν την εφαρμογή τους, αν οι εκπαιδευτικοί δοκιμάζουν και πειραματίζονται σε νέες μεθόδους υιοθετώντας στη διδακτική πρακτική σύγχρονες επιστημονικές τάσεις, αν στο Σχολείο μας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο, αν στο Σχολείο μας υποστηρίζονται και ενισχύονται οι πρωτοβουλίες και οι δραστηριότητες των μαθητών, αν στο Σχολείο μας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, αν στο Σχολείο μας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε Αθλητικές εκδηλώσεις, αν στο Σχολείο μας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή ομιλιών-διαλέξεων σε θέματα ειδικού ενδιαφέροντος των μαθητών, αν στο Σχολείο μας επιδιώκεται η πραγματοποίηση επισκέψεων των μαθητών σε τόπους επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος, αν στο Σχολείο μας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε μαθητικούς διαγωνισμούς και τέλος αν στο Σχολείο μας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για εθελοντική δραστηριότητα των μαθητών και των εκπαιδευτικών (περιποίηση σχολικού κήπου, περιβαλλοντικές δράσεις) και τελικά αν όλες αυτές οι δράσεις πλαισιώνονται από ένα καλά οργανωμένο σχέδιο υλοποίησης-εφαρμογής.

Ως προς τη μέθοδο εργασίας, τα μέλη της ομάδας εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του σχολείου, συνέλεξαν και επεξεργάστηκαν στοιχεία, που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμόρφωσαν εργαλεία διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξέτασαν, ανάλυσαν και σύγκριναν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερεύνησαν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα. Οι πηγές, που χρησιμοποιήθηκαν, ήταν το αρχείο αλληλογραφίας με εκπαιδευτικούς-σχολεία(Ελλάδας και εξωτερικού) και κοινωνικούς φορείς, οι Εγκύκλιοι με οδηγίες και ενημερωτικό υλικό, τα Πρακτικά των συνεδριάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων, το Ημερολόγιο της σχολικής ζωής, οι διάφοροι ιστότοποι με τα πεπραγμένα προηγούμενων ετών και τα Αρχεία των Εκπαιδευτικών. Τα εργαλεία, που επιλέχθηκαν, ήταν οι φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, ερωτηματολόγια(για εκπαιδευτικούς και μαθητές) και συζήτηση.

Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης

Διατυπώνονται με τη μορφή αξιολογικής κρίσης τα σημαντικότερα συμπεράσματα ως προς τον δείκτη που διερευνήθηκε, με σαφή αναφορά στα συγκεκριμένα δεδομένα, τα οποία υποστηρίζουν και τεκμηριώνουν τα συμπεράσματα αυτά (700 λέξεις περίπου).

Για τη διερεύνηση του δείκτη αυτού χρησιμοποιήθηκαν οι πηγές που αναφέρονται σε προηγούμενο εδάφιο και ως εργαλεία κυρίως τα ερωτηματολόγια προς τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, που μοιράστηκαν με την έναρξη της συστηματικής διερεύνησης. Μετά τις απαντήσεις των εκπαιδευτικών και των μαθητών πραγματοποιήθηκε επιπρόσθετα συνάντηση με μαθητές των Ε' και ΣΤ' και έγινε συνέντευξη μαζί τους για το συγκεκριμένο ζήτημα. Αποκωδικοποιώντας τα ευρήματα διαπιστώσαμε ότι υπάρχει πρόβλημα στην υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών, στο βαθμό που απαιτείται, παρά τη θέληση για υλοποίηση και την ανάληψη προγραμμάτων από το Σχολείο. Επιβάλλεται ο προγραμματισμός συγκεκριμένων δράσεων και η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της κατάστασης. Ειδικότερα, αυτό που καταγράφεται είναι από τη μια το Σχολείο μας να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για υλοποίηση πολλών και διαφορετικών προγραμμάτων και από την άλλη να διαπιστώνονται δυσκολίες και δυσλειτουργίες στο "δια ταύτα". Αυτό που εξάγεται είναι η αδυναμία για συντονισμένη και σε βάθος δουλειά για την πληρέστερη επεξεργασία και ενασχόληση με το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αναφερόμενοι σε προγράμματα και δραστηριότητες θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το Σχολείο μας πρωτοπορεί, αφού έχει υλοποιήσει πολλά προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αγωγής υγείας, ευρωπαϊκά προγράμματα, τοπικές δράσεις προερχόμενες από την τοπική αυτοδιοίκηση και τους πολιτιστικούς ή άλλους συλλόγους, προγράμματα ιδιωτικών φορέων, αλλά και δράσεις προερχόμενες από ατομικές πρωτοβουλίες. Δε γίνεται συστηματική δουλειά σε συνάρτηση με τη σχολική ζωή γενικότερα, τον προγραμματισμό της δουλειάς και τον καταμερισμό της εργασίας. Δε δημιουργούνται ομάδες εργασίας εκπαιδευτικών για την υλοποίηση δραστηριοτήτων, αλλά επαφίεται η υλοποίηση τους στις ατομικές πρωτοβουλίες με αποτέλεσμα να χάνεται η διαδικασία στην πορεία του χρόνου. Οι εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν τα προγράμματα και τα θέματα των σχολικών δραστηριοτήτων που θα υλοποιήσουν, μετά από πρωτοβουλίες της διεύθυνσης του Σχολείου και εξ αυτού η επιτυχία υλοποίησης είναι υπό εξέταση, αφού δεν υπάρχει αρχικός κεντρικός σχεδιασμός για τη διαχείριση των σχεδίων και την υλοποίησή τους. Δεν

πραγματοποιούνται ενημερωτικές συναντήσεις με τους εκπαιδευτικούς, με τους γονείς για το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων(πλην ελάχιστων περιπτώσεων), που πρόκειται να υλοποιηθούν από το Σχολείο μας και τις δυνατότητες συμμετοχής τους. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί συναντήσεις στην αρχή της σχολικής χρονιάς για την ενημέρωση των γονέων, αλλά ούτε στη διάρκεια της χρονιάς, που το πρόγραμμα ή η δράση βρίσκεται σε εξέλιξη. Σε μερικές περιπτώσεις αξιοποιείται η προηγούμενη εμπειρία εκπαιδευτικών και μαθητών από τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά προγράμματα, αλλά αυτό δε γίνεται στο βαθμό που απαιτείται. Επίσης, πέρα από την ανάρτηση υλικού σε ιστότοπους των εμπλεκόμενων φορέων δε γίνεται πάντοτε παρουσίαση των αποτελεσμάτων, του παραχθέντος υλικού από την κάθε σχολική δραστηριότητα στο τέλος του σχολικού έτους με τη διοργάνωση εκδήλωσης παρουσίασης ανοικτής προς τους γονείς και την τοπική κοινωνία, ούτε εκδίδεται έντυπο υλικό σε ποσότητα τέτοια που να αποδεικνύεται η δουλειά που έχει προηγηθεί και ελάχιστες φορές έχει γίνει καταχώρηση στον τοπικό τύπο. Ευθύνες για απουσία καλύτερου συντονισμού έχει η Διεύθυνση του Σχολείου και ο Σύλλογος Διδασκόντων, που θα έπρεπε στην αρχή της κάθε σχολικής χρονιάς να γίνεται μια πιο ενδελεχής επαφή με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα και να δίνονται πιο συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές και πιο καλός συντονισμός της δουλειάς, ώστε τα αποτελέσματα να είναι καλύτερα. Υπήρξαν σχολικές χρονιές με πολλά προς υλοποίηση προγράμματα με αποτέλεσμα να μην επαρκεί ο χρόνος για να υλοποιηθούν επαρκώς. Η πίεση του χρόνου και ο φόρτος της δουλειάς στάθηκαν τροχοπέδη σε πολλές περιπτώσεις. Ήταν και είναι πασιφανές ότι με προσεκτικότερη επιλογή δραστηριοτήτων και προγραμμάτων θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα. Μερικές φορές διαπιστώθηκε η επιβάρυνση της καθημερινής λειτουργίας του Σχολείου από την πίεση ημερομηνιών και παράδοσης παραχθέντων υλικών. Δεν τηρήθηκε στις πιο πολλές των περιπτώσεων το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και δεν υπήρξε καταγραφή των πεπραγμένων σε ημερολόγιο για την καλύτερη αξιοποίηση των παραμέτρων των προγραμμάτων. Μια άλλη διάσταση που θα πρέπει να τονιστεί είναι η παρουσία πολλών νέων συναδέλφων(νεοδιόριστων ή αναπληρωτών) τις τελευταίες χρονιές στο Σχολείο μας με αποτέλεσμα να υπάρχει διστακτικότητα και προβληματισμός για την ανάληψη και τη διαχείριση τέτοιων δράσεων. Όλοι οι συνάδελφοι και κυρίως η διεύθυνση ανέλαβε την ενθάρρυνση των συναδέλφων για τη συμμετοχή τους, αλλά σε συνδυασμό με τα παραπάνω έκανε τα πράγματα δυσκολότερα. Στο Σχολείο μας τα τελευταία χρόνια φιλοξενούμε Βοηθό Καθηγητή Ξένων Γλωσσών μέσα από συγκεκριμένο ευρωπαϊκό πρόγραμμα, που προβλέπει τη στήριξη κατά την άφιξη του και τη γενικότερη στήριξη της παραμονής του στην περιοχή μας. Στο πρόγραμμα αυτό έχουμε συνεισφέρει πολλές φορές και πέρα από τις δυνάμεις μας με αποτέλεσμα να επιτυχής η παρουσία του στο Σχολείο μας και να υπάρχουν

υψηλές επιδόσεις στη διαδικασία αξιολόγησης στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Με την ευκαιρία να σημειώσουμε ότι στο τέλος της κάθε σχολικής χρονιάς συμπληρώνεται έκθεση με τα πεπραγμένα του κάθε προγράμματος, αλλά δε γίνεται παρά μόνο επιφανειακά αξιολόγηση και περαιτέρω χρήση των ευρημάτων για βελτίωση στην υλοποίηση των προγραμμάτων-δραστηριοτήτων. Εν κατακλείδι, στο Σχολείο μας υλοποιούνται πολλά προγράμματα με αμφιλεγόμενη προστιθέμενη αξία και για το λόγο αυτό είναι αναγκαίο να γίνει επανακαθορισμός σχεδιασμού και διαδικασίας υλοποίησης για το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα.

Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, που αφορούν στο συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Οργάνωση και Διοίκηση του σχολείου, Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο, κατέδειξε ότι δεν υπάρχει επαρκής οργάνωση και καλός συντονισμός για την ανάληψη τέτοιων δραστηριοτήτων-προγραμμάτων. Πέρα από τον αρχικό ενθουσιασμό της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων η εξέλιξη δεν είναι ανάλογη. Τα κριτήρια ποιότητας που τέθηκαν ήταν κατά πόσο υιοθετούνται καινοτομίες(ανάληψη καινοτόμων πρωτοβουλιών, υποστήριξη καινοτομικών αλλαγών) και κατά πόσο αναπτύσσονται πρωτοβουλίες ώστε να υποστηρίζεται επαρκώς η οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων εντός και εκτός σχολείου. Η εξέταση των κριτηρίων υπογράμμισε την ανάγκη καλύτερης οργάνωσης της κάθε δραστηριότητας, αφού όπως φάνηκε το Σχολείο είναι ανοικτό σε καινοτομίες και αναλαμβάνει πολλά και διαφορετικού είδους προγράμματα και συμμετέχει σε πολλές δράσεις εντός και εκτός σχολείου.

Μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα θα καταρτισθεί σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της κατάστασης.

Δ. Προτεραιότητες για Δράση

Καταγράφονται οι προτεραιότητες για δράση που προέκυψαν από την εκτίμηση των αποτελεσμάτων (200 λέξεις περίπου).

Από τη συστηματική διερεύνηση διαπιστώθηκε ότι η ανάληψη πρωτοβουλιών από τους εκπαιδευτικούς για την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την εφαρμογή καινοτομιών στο σχολείο είναι σε καλό επίπεδο, αλλά υπάρχουν πολλά προβλήματα στη διαδικασία υλοποίησης. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι καινοτόμες δράσεις συμβάλλουν στην ενίσχυση της επιστημονικής, κοινωνικής και πολιτισμικής διάστασης του εκπαιδευτικού έργου, στη βελτίωση του κλίματος και των σχέσεων στο σχολείο, καθώς και στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία. Με βάση τα παραπάνω αποφασίστηκε η υλοποίηση δράσης με σκοπό την πληρέστερη και ουσιαστικότερη εφαρμογή και υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και καινοτόμων δράσεων στο σχολείο. Η υλοποίηση της κάθε δράσης στο βαθμό που απαιτείται αναμένεται να επηρεάσει την εφαρμογή του σχολικού προγράμματος, τον

συντονισμό της σχολικής ζωής, τις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, καθώς και τη δυναμική του σχολείου στην ανάπτυξη υποστηρικτικών και αντισταθμιστικών παρεμβάσεων και την εφαρμογή καινοτομιών. Αν αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα δραστηριοτήτων και καλών πρακτικών που έχουν αναπτυχθεί στο σχολείο θα αποκτήσουν χαρακτήρα συμπληρωματικό με τη συγκεκριμένη δράση. Ο βασικός σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η ουσιαστική και επαρκής ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και καινοτόμων δράσεων που συμπληρώνουν το Πρόγραμμα Σπουδών, ενθαρρύνουν τη μαθητική πρωτοβουλία, καλλιεργούν τον δημοκρατικό διάλογο, συμβάλλουν στη δημιουργία θετικού κλίματος, βελτιώνουν τις σχέσεις μεταξύ των μελών της σχολικής μονάδας και συντελούν στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία. Οι ειδικότεροι στόχοι του σχεδίου δράσης μας είναι η περαιτέρω κινητοποίηση των εκπαιδευτικών για πλήρη συμμετοχή σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες και καινοτόμες δράσεις, η ενεργότερη συμμετοχή των μαθητών σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες και η διαμόρφωση εκ μέρους τους θετικής στάσης απέναντι στις καινοτόμες δράσεις και η διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων στη σχολική κοινότητα και την τοπική κοινωνία γενικότερα. Στις στρατηγικές εφαρμογές του σχεδίου δράσης θα δοθεί προτεραιότητα στην ενδελεχή ενημέρωση των εκπαιδευτικών για τα Προγράμματα Σχολικών δραστηριοτήτων, στο σχεδιασμό και στην οργάνωση Σχολικών δραστηριοτήτων, στην ενημέρωση των γονέων, στην υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών δραστηριοτήτων και εφαρμογή καινοτόμων δράσεων χωρίς υπαναχωρήσεις και απομάκρυνση από το στόχο και στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων κάθε σχολικής δραστηριότητας. Ως προς την οργάνωση της διαδικασίας υπεύθυνος συντονισμού των δράσεων ορίζεται ο διευθυντής του Σχολείου και για τις επιμέρους δράσεις ορίζονται ομάδες εργασίας στις οποίες, ανάλογα με το περιεχόμενο της δράσης, μετέχουν εκπαιδευτικοί, μαθητές και γονείς, ενώ συμμετέχει συμβουλευτικά και ο Σχολικός Σύμβουλος. Δεν προβλέπονται σημαντικές παρεμβάσεις στο πρόγραμμα της σχολικής μονάδας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

5 Νοεμβρίου 2010: Πρώτη συνάντηση για το Πρόγραμμα Αυτοαξιολόγησης παρουσία του Σχολικού Συμβούλου κ. Παναγιώτη Καλλιώτη.

1 Δεκεμβρίου, 8 Δεκεμβρίου και 15 Δεκεμβρίου 2010: Στις συγκεκριμένες ημερομηνίες έγιναν τρεις συναντήσεις με την παρουσία του Σχολικού Συμβούλου κ. Παναγιώτη Καλλιώτη και όλων των εκπαιδευτικών του Σχολείου, όπου δόθηκαν οι γενικές οδηγίες και κατευθύνσεις, έγινε η συγκρότηση μιας ομάδας, κατανεμήθηκαν οι αρμοδιότητες και καθορίστηκαν οι ημερομηνίες των ολομελειών.

11 Ιανουαρίου και 14 Ιανουαρίου 2011: Στις συγκεκριμένες ημερομηνίες έγιναν δύο ολομέλειες για την έκθεση της Γενικής Εκτίμησης της εικόνας του Σχολείου και οργανώθηκε η δουλειά για τη διαδικασία της συστηματικής διερεύνησης(δημιουργία ερωτηματολογίων για τα εμπλεκόμενα μέρη, παρατήρηση, έρευνα αρχείων). Η ολομέλεια κατέληξε στο τελικό κείμενο.

Από 14 Ιανουαρίου έως 25 Ιανουαρίου 2011: Στο διάστημα αυτό έγινε η διανομή και η συλλογή των ερωτηματολογίων, συζήτηση με μαθητές του Σχολείου, επεξεργασία απαντήσεων και ευρημάτων από τα αρχεία).

25 Ιανουαρίου και 28 Ιανουαρίου 2011: Στις συγκεκριμένες ημερομηνίες έγιναν δύο ολομέλειες για τη συστηματική διερεύνηση των επιλεγμένων τομέων του εκπαιδευτικού έργου του Σχολείου μας. Η ολομέλεια κατέληξε στο τελικό κείμενο.

2. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Τομέας/Δείκτης Αξιολόγησης: Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες, Δείκτης Αξιολόγησης 4.4 Ανάπτυξη και Εφαρμογή Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο δόθηκε στους εκπαιδευτικούς για την καταγραφή της άποψής τους για την καλύτερη διερεύνηση του συγκεκριμένου δείκτη.

Ερωτηματολόγιο Εκπαιδευτικών
Εναρμονίζεστε με τις καινοτομικές αλλαγές που επιτελούνται στη σχολική μονάδα και διευκολύνουν την εφαρμογή τους;
Δοκιμάζετε ή πειραματίζεστε σε νέες μεθόδους υιοθετώντας στη διδακτική πρακτική σύγχρονες επιστημονικές τάσεις;
Αναλαμβάνετε πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο;
Στο σχολείο σας υποστηρίζονται και ενισχύονται οι πρωτοβουλίες και οι δραστηριότητες των μαθητών;
Στο σχολείο σας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε Αθλητικές ή Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις;
Στο σχολείο σας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή ομιλιών-διαλέξεων σε θέματα ειδικού ενδιαφέροντος των μαθητών;
Στο σχολείο σας επιδιώκεται η πραγματοποίηση επισκέψεων των μαθητών σε τόπους επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος;
Στο σχολείο σας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε μαθητικούς διαγωνισμούς;

Στο σχολείο σας αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για εθελοντική δραστηριότητα των μαθητών και των εκπαιδευτικών (περιποίηση σχολικού κήπου, περιβαλλοντικές δράσεις);

Είστε ικανοποιημένοι από τον τρόπο υλοποίησης μιας δράσης ή ενός προγράμματος; Υπάρχουν αδυναμίες στην οργάνωση και το συντονισμό των δραστηριοτήτων;

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο δόθηκε στους μαθητές για την καταγραφή της άποψής τους για την καλύτερη διερεύνηση του συγκεκριμένου δείκτη.

Ερωτηματολόγιο Μαθητών

Θα θέλατε περισσότερα Εκπαιδευτικά Προγράμματα όπως Περιβαλλοντική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Ευρωπαϊκά Προγράμματα;

Θα θέλατε περισσότερες εθελοντικές δράσεις οικολογικού χαρακτήρα μαθητών και εκπαιδευτικών;

Θα θέλατε περισσότερες Καλλιτεχνικές ή Αθλητικές εκδηλώσεις;

Θα θέλατε περισσότερες Ομιλίες ή Διαλέξεις;

Θα θέλατε περισσότερες επισκέψεις σε τόπους επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος;

Θα θέλατε περισσότερες συμμετοχές σε μαθητικούς διαγωνισμούς;

Είστε ικανοποιημένοι από τα μέχρι τώρα προγράμματα ή δράσεις που έχουν αναληφθεί από το Σχολείο σας;

Έχετε να παρατηρήσετε κάτι ως προς τον τρόπο οργάνωσης και συντονισμού στην υλοποίηση προγραμμάτων ή δράσεων;

B2.

2ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

*«Διδακτική και μαθησιακή διαδικασία»
«Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και
παρεμβάσεων»*

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το 2^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών. Η έκθεση αφορά τη διερεύνηση των τομέων «Διδακτική και μαθησιακή διαδικασία» και «Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων».

2^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

0501130

Φιλήμονος 36-38 & Τσόχα, 11521

Αμπελόκηποι

Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου Επιλογή και προγραμματισμός δράσεων προγράμματος αυτοαξιολόγησης

Τον Ιανουάριο ο Σύλλογος των διδασκόντων του σχολείου κατέληξε στην επιλογή του 4^{ου} πεδίου – εκπαιδευτικές διαδικασίες για την ανάπτυξη των δράσεων του προγράμματος της αυτοαξιολόγησης. Συγκεκριμένα:

4ο ΠΕΔΙΟ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Τομείς:

A) Διδακτική και μαθησιακή διαδικασία (σχέδιο δράσης 7)

B) Ανάπτυξη και Εφαρμογή Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων (σχέδιο δράσης 8)

Στην κατεύθυνση αυτή, πολύ πριν, ήδη από τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο, είχαν αρχίσει να συγκροτούνται οι συντονιστικές επιτροπές των ειδικοτήτων και να επεξεργάζονται τους στόχους και το περιεχόμενο των δράσεων τους. Στην πορεία για τη σύνταξη της γενικής έκθεσης αξιολόγησης του σχολείου, οι επιτροπές αυτές συνεισέφεραν αποφασιστικά στη διαμόρφωση μιας σχετικά ολοκληρωμένης εικόνας για το διδακτικό και το εν γένει εκπαιδευτικό έργο του σχολείου. Έτσι στην πραγματικότητα διανύοντας το πρώτο στάδιο του προγράμματος της αυτοαξιολόγησης ουσιαστικά είχαμε προετοιμάσει και ένα μεγάλο μέρος του που αφορά τον προγραμματισμό των δράσεων. Αυτό μας έδωσε τη δυνατότητα στη διάρκεια του δευτέρου και τρίτου τριμήνου στα φιλολογικά μαθήματα, στα μαθηματικά, στις ειδικότητες ΠΕ04, στα ξενόγλωσσα μαθήματα το πρόγραμμα εκτός από την επιλογή των στόχων να τρέξει και από την άποψη των δράσεων.

Συγκεκριμένα οι επιτροπές οι οποίες είχαν συγκροτηθεί ήδη με την ολοκλήρωση της έκθεσης αυτοαξιολόγησης για τους 2 πρώτους τομείς, Διδακτική διαδικασία & Μαθησιακή διαδικασία ήταν:

1. Επιτροπή για τα φιλολογικά μαθήματα. Η επιτροπή αποφάσισε να προχωρήσει στην αξιολόγηση της διδακτικής πράξης στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας, της

Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και της Ιστορίας. Επέλεξε συγκεκριμένες ενότητες από τα τρία μαθήματα και στις τρεις τάξεις. Προχώρησε σε σύγκριση και αποτίμηση του αναλυτικού προγράμματος για τις συγκεκριμένες ενότητες και τον τρόπο αποτύπωσης του στα διδακτικά εγχειρίδια. Επεξεργάστηκε σενάρια διδακτικής σ' όλες αυτές τις ενότητες. Όρισε κριτικούς παρατηρητές παρακολούθησης των μαθημάτων και προχώρησε στην πραγματοποίηση 88 ειδικών διδασκαλιών στις ενότητες μαθημάτων που είχαν αποφασιστεί και στις δειγματικές διδασκαλίες της εαρινής περιόδου. Στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων υπήρχαν κριτικοί παρατηρητές, συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια και συντάχθηκαν απολογιστικές εκθέσεις. Οι συμμετέχοντες στην επιτροπή είναι 18 και πραγματοποιήθηκαν 5 συναντήσεις.

2. Για τα μαθηματικά, έχει συγκροτηθεί πενταμελής επιτροπή που συνεδρίασε 2 φορές, έχουν διαμορφωθεί ερωτηματολόγια και έχει καταρτιστεί πρόγραμμα διδασκαλιών με κριτικό παρατηρητή. Σχετικά με τη πραγματοποίηση των διδασκαλιών αποφασίστηκε η χρήση φύλλων εργασίας, η χρήση υπολογιστή σε επιλεγμένα μαθήματα, συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων του σχολείου από τους μαθητές και ανάθεση εργασιών. Επίσης αποφασίστηκε η σύγκριση του εκπαιδευτικού αποτελέσματος μαθημάτων που θα γίνουν με τον παραδοσιακό τρόπο (όργανα και μαυροπίνακας) και με τη χρήση υπολογιστή.
3. Για τα μαθήματα Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας, Γεωγραφίας έχει συγκροτηθεί εξαμελής επιτροπή από τους εκπαιδευτικούς της ειδικότητας ΠΕ04, που συνεδρίασε 2 φορές. Στην πρώτη φάση αποφασίστηκε να καταγράψουν τις σκέψεις και τις απόψεις τους σχετικά με τα προγράμματα σπουδών και τα σχολικά βιβλία των μαθημάτων των ειδικοτήτων τους. Επίσης η αρχική αυτή καταγραφή αφορούσε τον υπάρχοντα εργαστηριακό εξοπλισμό και την συχνότητα χρήσης του στην διδασκαλία. Στην προσπάθεια αυτής της καταγραφής δημιουργήθηκε ένα ερωτηματολόγιο που αναφέρεται σε κάθε μάθημα του κλάδου που διδάσκεται στο γυμνάσιο. Οι καθηγητές απάντησαν στο ερωτηματολόγιο τόσο στηριζόμενοι στην εμπειρία προηγούμενων ετών όσο και στα νέα στοιχεία της τρέχουσας σχολικής χρονιάς. Στη δεύτερη φάση αποφασίστηκε να οργανώσουν μια συγκριτική αποτίμηση των διδακτικών μεθόδων στο μάθημα της φυσικής. Συγκεκριμένα επιλέχθηκε από του διδάσκοντες καθηγητές της φυσικής της Γ' Γυμνασίου η παράγραφος που αφορά τη μελέτη των νόμων του απλού εκκρεμούς. Το μάθημα θα διδαχθεί στα έξι τμήματα της Γ' γυμνασίου εφαρμόζοντας τρεις διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας (κάθε μέθοδος θα εφαρμοσθεί σε δυο τμήματα):
 - Η κλασική (και μάλλον πιο συχνά χρησιμοποιούμενη) μέθοδος με διδασκαλία από την έδρα και με τη χρήση μόνο του πίνακα
 - Η διδασκαλία με τη χρήση ΤΠΕ (προβολέα, διαφανειών και εικονικών πειραμάτων)
 - Η διδασκαλία με μετωπικό πείραμαΣτο τέλος κάθε μαθήματος οι μαθητές θα κληθούν να απαντήσουν σε τεστ που θα περιέχει ερωτήσεις τόσο κατανόησης του εννοιών που διδάχθηκαν όσο και κρίσεως της εφαρμοζόμενης μεθόδου. Η διαδικασία θα είναι «ανοικτή» προς τους συναδέλφους της ειδικότητας οι οποίοι θα μπορούν να παρακολουθήσουν τα

μαθήματα και στη συνέχεια θα κληθούν να απαντήσουν σε σχετικό ερωτηματολόγιο κρίνοντας την εφαρμοζόμενη μέθοδο.

Οι διδασκαλίες προγραμματίζονται για την τρίτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου. Αντίστοιχη δραστηριότητα έχει προγραμματισθεί από τους διδάσκοντες καθηγητές της βιολογίας της Α' γυμνασίου στο κεφάλαιο της μεταφοράς και αποβολής ουσιών. Η δραστηριότητα αυτή έχει προγραμματισθεί να γίνει τον Απρίλιο. Στόχος των παραπάνω δράσεων είναι να αναδειχθούν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με τις διάφορες διδακτικές προσεγγίσεις και στη συνέχεια να γίνουν διορθωτικές κινήσεις. Επιπλέον, δεδομένου ότι ο κλάδος των καθηγητών ΠΕ04 εμπλέκεται σε πολλά γνωστικά αντικείμενα, οι παραπάνω δράσεις εντάσσονται στην προσπάθεια για εσωτερική συνοχή, συνέπεια και κοινούς στόχους αξιοποιώντας παράλληλα κοινές διδακτικές προσεγγίσεις.

4. Για τις ξένες γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά) έχει συγκροτηθεί εννεαμελής επιτροπή, η οποία συνεδρίασε δύο φορές. Η επιτροπή έχει επιλέξει τα προς αξιολόγηση διδακτικά αντικείμενα, έχει συντάξει ερωτηματολόγια και έχει σχεδιάσει την πραγματοποίηση διαθεματικών δράσεων σε συνεργασία με τους διδάσκοντες το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και της Ιστορίας. Έχει επίσης προγραμματίσει διδασκαλίες με κριτικούς παρατηρητές.
5. Για το μάθημα της πληροφορικής και ειδικά στην Γ' Γυμνασίου συγκροτήθηκε τριμελής επιτροπή που συνεδρίασε μία φορά και αποφάσισε το σχεδιασμό δράσης – project για το Γ' τρίμηνο.

Β. Ανάπτυξη και Εφαρμογή Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων

Σχέδιο Δράσης 8

Πεδίο: Εκπαιδευτικές διαδικασίες

Τομέας: Εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Δείκτης: Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων

Τίτλος: Εκπαιδευτικά προγράμματα καινοτόμες δράσεις

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι καινοτόμες δράσεις συμβάλλουν στην ενίσχυση της επιστημονικής, κοινωνικής και πολιτισμικής διάστασης του εκπαιδευτικού έργου, στη βελτίωση του κλίματος και των σχέσεων στο σχολείο, καθώς και στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία. Με βάση τα στοιχεία της τρέχουσας σχολικής χρονιάς 2010-2011 και την παράδοση που διαθέτει το σχολείο μας συστήθηκε ομάδα εργασίας παρακολούθησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων που σκοπό έχει τον καλύτερο συντονισμό καθώς και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων .

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ομάδα εργασίας αποτελείται από τον Διευθυντή Γιάννη Αντωνίου, την Υποδιευθύντρια Χάιδω Καλλιτσάκη, την Δήμητρα Τσάπαλη, την Μαρία Φωκά και τη Δάφνη Γαβρίλη.

Η επιτροπή συνεδρίασε 5 φορές. Αρχικά διαπίστωσε την ύπαρξη δραστηριοτήτων που γίνονται μέσα στο σχολείο μας, εκτός διδακτικού ωραρίου που κατά πλειοψηφία αφορούν διαθεματική βιωματική διδασκαλία. Στη συνέχεια η επιτροπή σχεδίασε μια φόρμα αξιολόγησης των εξωδιδακτικών δραστηριοτήτων, γιατί δεν προβλεπόταν στις υπάρχουσες, η οποία επισυνάπτεται, σε τρεις μορφές : α. μια προς τους μαθητές, β. μια προς τους καθηγητές που συμμετείχαν ή οργάνωσαν τη δράση και γ. μια προς τους γονείς.

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς η επιτροπή :

A. Φρόντισε ώστε να αξιολογηθούν δειγματοληπτικά 10 δράσεις επί συνόλου 65 που πραγματοποιήθηκαν. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας παρουσιάζονται στη συνέχεια και θα χρησιμοποιηθούν ως αφετηρία για τον σχεδιασμό της ερχόμενης σχολικής περιόδου 2011-2012.

B. Παράλληλα αποτύπωσε και κατέγραψε το σύνολο των εξωδιδακτικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν στο σχολείο μας, η αναλυτική λίστα των οποίων επισυνάπτεται.

Γ. Αφού διερεύνησε τις προθέσεις των συναδέλφων που πραγματοποίησαν προγράμματα κατά τη διάρκεια της φετινής χρονιάς διατύπωσε τους στόχους για την επόμενη και συνέταξε το σχέδιο δράσης

Σκοπός – στόχοι του σχεδίου δράσης

Αλληλεπίδραση με άλλους δείκτες

Η υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, των επισκέψεων καθώς και άλλων καινοτόμων δράσεων επηρεάζει θετικά την εφαρμογή του σχολικού προγράμματος, διευρύνοντάς το και προσφέροντας ευκαιρίες για σύνθεση και αναγωγή της γνώσης, καλλιεργεί στη σχολική μονάδα το ομαδικό πνεύμα γιατί δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές αλλά και στους καθηγητές να αναπτύξουν παιδαγωγικές σχέσεις πέραν των τμημάτων του σχολείου, με μαθητές από άλλα τμήματα καθώς και από άλλες τάξεις, προάγοντας την υγιή κοινωνικοποίηση, εμπλουτίζει τη σχολική ζωή, ενδυναμώνει τις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, προσφέροντας την ευκαιρία για παιδαγωγικές παρεμβάσεις και ανάπτυξη άτυπων σχέσεων που προωθούν τη μάθηση καθώς και τη δυναμική του σχολείου.

Σκοπός του Σχεδίου Δράσης

Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η συνέχιση και η περαιτέρω ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και καινοτόμων δράσεων που πραγματοποιούνται στο σχολείο μας και που συμπληρώνουν το Πρόγραμμα Σπουδών, ενθαρρύνουν τη μαθητική πρωτοβουλία, καλλιεργούν τον δημοκρατικό διάλογο, συμβάλλουν στη δημιουργία θετικού κλίματος, βελτιώνουν τις σχέσεις μεταξύ των μελών της σχολικής μονάδας και συντελούν στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

Ειδικοί στόχοι :

α. Η αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες και καινοτόμες δράσεις

β. Η αύξηση του αριθμού των μαθητών που συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες και καινοτόμες δράσεις

γ. Η περαιτέρω ενεργοποίηση των γονέων που στηρίζουν ενεργά τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τις καινοτόμες δράσεις.

γ. Η διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων στη σχολική κοινότητα

Σχεδιασμός και οργάνωση Σχολικών δραστηριοτήτων

Αξιολόγηση – αποτίμηση της φετινής χρονιάς

Προγράμματα

Τα προγράμματα που λειτουργούν σήμερα στο σχολείο μας είναι :

1. Θεατρικό Εργαστήρι,

Υπεύθυνες καθηγήτριες Κούβαρη Σταυρούλα ΠΕ08, Κούβαρη Ελένη ΠΕ7, Φαρσάρη Βικτωρία ΠΕ2

Το θεατρικό εργαστήρι ανέβασε το έργο : Η Ισαβέλλα, τρεις παραβέλες και ένας παραμυθάς, του Ντάριο Φο. Πραγματοποιήθηκαν 3 παραστάσεις με συμμετοχή κοινού

Αριθμός παιδιών 20 από τις τρεις τάξεις του σχολείου

2. Πολιτιστικό πρόγραμμα :

A. Η ζωγραφική συναντάει την ελληνική ιστορία

B. Η ελληνική ιστορία μετά την επανάσταση του 1821 στη ζωγραφική

Υπεύθυνες καθηγήτριες Καλλιτσάκη Χάιδω ΠΕ2, Φωκά Μαρία

ΠΕ2, Γεωργουλάκη Βασιλική ΠΕ2, Τσιλιμπάρη Αννα ΠΕ2

Αριθμός παιδιών 60 από τις τρεις τάξεις του σχολείου

3. Περιβαλλοντικά προγράμματα :

A. Εμείς ή εγώ, εσύ και οι άλλοι, στο πλαίσιο της Αειφορίας,

Υπεύθυνοι καθηγητές : Κούβελου Μαρίζα ΠΕ04, Δρίβας Μάνος ΠΕ04

Αριθμός παιδιών 17 από τις τρεις τάξεις του σχολείου

Β. Υπερθέρμανση του πλανήτη - το φαινόμενο του θερμοκηπίου – Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Υπεύθυνες καθηγήτριες : Παυλάκη Ερμιόνη ΠΕ07, Γαβρίλη Δάφνη ΠΕ19,

Αριθμός παιδιών 25 και από τις τρεις τάξεις του σχολείου

Γ. Ecomobility – εκστρατεία για την οικολογική μετακίνηση

Υπεύθυνες καθηγήτριες : Γαβρίλη Δάφνη ΠΕ19, Γαλάνη Μαρίτα ΠΕ05

Αριθμός παιδιών 8 από τη Γ' Γυμνασίου

4. Το παιδί στην τέχνη

Υπεύθυνοι καθηγητές : Κοκολάκη Μαρία ΠΕ16, Σπανέα Παρασκευή ΠΕ15

Αριθμός παιδιών 15 από τις τρεις τάξεις του σχολείου

5. Τα παιδιά, η ελπίδα

Υπεύθυνες καθηγήτριες : Σπανέα Παρασκευή ΠΕ15, Κοκολάκη Μαρία ΠΕ16, Σιοζιόπκου – Ζωίδου Αγνή ΠΕ15

Αριθμός παιδιών : 15 από τις τρεις τάξεις του σχολείου

6. Μαθηματικός Όμιλος

Υπεύθυνες καθηγήτριες : Μαλβίνα Παπαδάκη ΠΕ03 , Λίζα Δαλιεράκη ΠΕ03, Ελένη Ζιάκα ΠΕ03

Αριθμός μαθητών 27 από τις τρεις τάξεις του σχολείου

Επιπλέον συμμετοχή 15 μαθητών στους διαγωνισμούς της Μαθηματικής Εταιρείας

7. **Comenius** : Πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ 8 χωρών (Αγγλία, Βουλγαρία, Πορτογαλία, Ιταλία, Ολλανδία, Βέλγιο, Ισπανία και Ελλάδα)

Υπεύθυνοι καθηγητές : Γιάννης Αντωνίου, Δήμητρα Τσάπαλη, Βάσω Γεωργουλάκη, Χαΐδω Καλλιτσάκη, Μαρία Μαντάλα, Πολυξένη Σκαρτσή, Άννα Τσιλιμπάρη, Γιώργος Τσιμπογιάννης, Μαρία Φωκά.

Αριθμός παιδιών 60 από τις τρεις τάξεις του σχολείου

Από την επιτροπή διαπιστώθηκε η μη ύπαρξη προγράμματος αγωγής υγείας και αποφασίστηκε να διερευνηθεί η δυνατότητα προγραμματισμού ανάλογου προγράμματος για την ερχόμενη χρονιά. Διαπιστώθηκε η προθυμία των συναδέλφων να συνεχιστούν τα προγράμματα που λειτούργησαν φέτος και του χρόνου και συζητήθηκαν με συναδέλφους που είναι υπεύθυνοι, η σχεδίαση των νέων προτάσεων με βάσει και ειδικούς στόχους, όπως αυτοί αναλύθηκαν

Επισκέψεις

Πραγματοποιήθηκαν 54 επισκέψεις σε μουσεία, το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, τη Βουλή των Ελλήνων, το Ευγενείδιο, το Ίδρυμα Κακογιάννη, το θέατρο του Διονύσου, την Τεχνόπολη και αλλού. Επισυνάπτεται αναλυτικά το πρόγραμμα, όπως αυτό πραγματοποιήθηκε.

Στο πλαίσιο των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών προγραμμάτων πραγματοποιήθηκαν 2 πολυήμερες εκδρομές μία στο Βερολίνο και μία στην Αρκαδία. Επίσης πραγματοποιήθηκε 1 ολόημερη εκδρομή και 4 γιορτές

Από αυτές αξιολογήθηκαν δειγματοληπτικά 10 δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο σχολείο :

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΑΞΗ/ΤΜΗΜΑ
3/12/2010	Βυζαντινό Μουσείο	Επίσκεψη	A
21/12/2010	Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού	έκθεση μαθηματικά	Γ5
21/12/2010	Μουσείο Παιδείας Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών	Επίσκεψη	A
26/1/2011	Μουσείο Ηρακλειδών	Πρόγραμμα Τέχνη και Μαθηματικά	B2
18/3/2011	Μουσείο Ηρακλειδών	Πρόγραμμα Τέχνη και Μαθηματικά	B5
30/3/2011	Βιβλιοπωλείο Εστίας και Μαθηματική Εταιρεία	Επίσκεψη	B6
5/4/2011	Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Επίσκεψη	
7/4/2011	Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Επίσκεψη	Γ6
14/4/2011	Διαδραστική έκθεση στο Πλανητάριο	Επίσκεψη	B1
Οκτώβριος – Απρίλιος	Η Ζωγραφική συναντά την ελληνική ιστορία	Πολιτιστικό Πρόγραμμα	A,B,Γ

Για την αξιολόγηση των παραπάνω δράσεων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της δειγματοληψίας και συμπληρώθηκε ερωτηματολόγιο. Τα αποτελέσματα συνοψίζονται στα εξής :

A. Μαθητές

Ρωτήθηκαν 126 μαθητές εκ των οποίων :

1. 77 % πιστεύει ότι συμμετέχοντας στη δραστηριότητα έμαθε κάποια καινούρια πράγματα ή ότι βοηθήθηκε να καταλάβει καλύτερα κάποια άλλα.
2. 85 % ότι η δραστηριότητα ήταν καλά προετοιμασμένη
3. 78 % απάντησαν ότι πέρασαν καλά και ότι θα ήθελαν να συμμετέχουν ξανά σε κάτι παρόμοιο.
4. 71 % απάντησε ότι πιστεύουν ότι και οι συμμαθητές και οι συμμαθήτριες τους πέρασαν καλά.

B. Γονείς

Ρωτήθηκαν 26 γονείς εκ των οποίων :

1. 83 % πιστεύουν ότι η δραστηριότητα στην οποία συμμετείχε το παιδί τους ήταν καλά οργανωμένη από την άποψη της ασφάλειας και της ενημέρωσης.
2. 92 % Πιστεύει ότι το παιδί ωφελήθηκε από τη συμμετοχή του στη συγκεκριμένη δραστηριότητα
3. 83 % των γονέων απάντησαν ότι τα παιδί γύρισε ευχαριστημένο και μίλησε με καλά λόγια για το πώς πέρασε.
4. 88 % των γονέων απάντησαν ότι επιθυμούν το παιδί τους να συμμετέχει ξανά σε μια παρόμοια δραστηριότητα αν του δοθεί η ευκαιρία.

Γ. Καθηγητές

Ρωτήθηκαν 11 καθηγητές, που συμμετείχαν στις δράσεις :

1. 75 % απάντησε ότι η δραστηριότητα που πραγματοποιήθηκε είχε φανερή σχέση με κάποιο γνωστικό αντικείμενο ή ενότητα του αναλυτικού προγράμματος
2. 93 % απάντησε ότι πιστεύει στην παιδαγωγική αξία της συγκεκριμένης δράσης
3. 100 % απάντησε ότι η δράση ήταν επαρκώς προετοιμασμένη
4. 56 % απάντησε ότι συνεργάστηκε με άλλους συναδέλφους
5. 86 % απάντησε ότι ο αρχικός σχεδιασμός και η υλοποίηση είχαν το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Αναφορές σε συμπληρωματικές δράσεις του σχολείου – Σχολική Ζωή

Το σχολικό έτος 2010-2011 έγιναν επιπλέον και κάποιες συμπληρωματικές δράσεις που εμπλούτισαν τη ζωή του σχολείου και που είχαν ως κύριο στόχο να ενδυναμώσουν και να υποστηρίξουν το διδακτικό έργο που πρέπει να αναφερθούν :

Α. Γιορτές που διοργανώθηκαν αντίστοιχα στις επετείους 28^η Οκτωβρίου, 17^η Νοεμβρίου, Χριστούγεννα και 25^η Μαρτίου με ενεργή συμμετοχή από τους μαθητές καθώς και χρήση οπτικο-ακουστικών μέσων.

Β. Συμμετοχή στην κεντρική παρέλαση της Αθήνας την 28^η Οκτωβρίου 2010 1.και την 25^η Μαρτίου 2011

Γ. Αποκριάτικο πάρτυ που οργανώθηκε στο γυμναστήριο του σχολείου με τη βοήθεια του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων.

Δ. Μονοήμερη εκδρομή στο Ναύπλιο για την Γ΄τάξη, στους Δελφούς για τη Β΄τάξη και στις Μυκήνες για την Α΄τάξη

Ε. Γιορτή Αποφοίτησης της Γ΄ γυμνασίου που οργανώθηκε, μετά το τέλος των μαθημάτων με τη βοήθεια του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Α. Στην αρχή της χρονιάς, μέσα στον μήνα Οκτώβριο, ενημερωτική συνάντηση των γονέων των μαθητών της Α΄ Γυμνασίου, γνωριμία με τους καθηγητές, ενημέρωση για τον κανονισμό λειτουργίας του σχολείου και εξήγηση του προγράμματος του Γυμνασίου.

Β. Ενισχυτική – υποστηρικτική διδασκαλία για τα μαθηματικά και τη φυσική σε εθελοντική βάση από τους εκπαιδευτικούς: Δαλιεράκη Λίζα, Ζιάκα Ελένη, Παπαδάκη Μαλβίνα, Στεργιόπουλο Κώστα και Τσάπαλη Δήμητρα.

Γ. Εκδήλωση αφιερωμένη στην ασφάλεια στο διαδίκτυο. Χρησιμοποιήθηκε το υλικό του Safer Internet. Στους μαθητές προβλήθηκε ειδικό ενημερωτικό σποτάκι και ακολούθησε συζήτηση, αφίσα τοποθετήθηκε σε όλα τα τμήματα και στο μεγάλο διάλειμμα οι μαθητές πήραν μέρος σε δραστηριότητα με αυτό το θέμα.

Δ. Επίσκεψη από δύο δημοτικά με σκοπό την γνωριμία και την εξοικείωση των μαθητών της έκτης δημοτικού με το χώρο του γυμνασίου και την μελλοντική τους ομαλότερη ένταξη.

Ενημέρωση γονέων

Οι γονείς παίζουν ενεργό ρόλο στη ζωή του σχολείου, είτε εξατομικευμένα, είτε μέσω του συλλόγου γονέων. Αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν αποτέλεσε η συνεχής και έγκαιρη ενημέρωση των γονέων των μαθητών. Επίσης, σε αρκετές δραστηριότητες οι γονείς συμμετείχαν ενεργά.

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων κάθε σχολικής δραστηριότητας

Ιστοσελίδα

Η ιστοσελίδα του σχολείου : <http://2gym-peir-athin.att.sch.gr/> ενημερώνεται συστηματικά και αποτελεί το πιο άμεσο και ζωντανό μέσο επικοινωνίας με το σχολείο. Σε αυτήν γίνεται συστηματική ανάρτηση των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων του σχολείου.

Ημέρες Παιδείας και Πολιτισμού

Στις αρχές του Μαΐου , από 5 ως 11 Μαΐου , οργανώθηκε ο καθιερωμένος απολογισμός των δραστηριοτήτων των σχολικών δραστηριοτήτων, του οποίου το πρόγραμμα επισυνάπτεται.

Επίσης δημιουργήθηκε ιστότοπος στην διεύθυνση : <http://2peirgym.blogspot.com/> για να κάνει γνωστό σε όλους το πρόγραμμα αλλά και για να παρουσιαστούν εκεί τα αποτελέσματα όλων των προγραμμάτων. Το site αυτό συμμετέχει στο διαγωνισμό 3ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαδικτυακός Διαγωνισμός ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ: "Δημιουργείστε ψηφιακά, κατασκευάστε ένα website, γίνετε πρεσβευτές του τόπου σας", που θα παρουσιαστεί στο **8ο Συνέδριο ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ**, με θέμα το ψηφιακό σχολείο τον Οκτώβριο.

Επίσης για τα προγράμματα εκδόθηκε αφίσα και ενημερωτικό έντυπο που επισυνάπτονται.

Συμπεράσματα :

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των δράσεων είναι φανερά ορισμένα συμπεράσματα , τα οποία θα χρησιμοποιηθούν σαν οδηγό για την κατάρτιση του σχεδίου δράσης της επόμενης σχολικής χρονιάς καθώς και τον καθορισμό των στόχων και τον σχεδιασμό των μελλοντικών δράσεων.

1. Νέοι στόχοι :

- α. Αύξηση των προγραμμάτων των σχολικών δραστηριοτήτων και των καινοτόμων δράσεων που υλοποιούνται στο σχολείο
- β. Αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την υλοποίηση σχολικών δραστηριοτήτων και καινοτόμων δράσεων.
- γ. Αύξηση της συμμετοχής των μαθητών σε εκπαιδευτικά προγράμματα και καινοτόμες δράσεις
- δ. Βαθμός ικανοποίησης εκπαιδευτικών και μαθητών από τα αποτελέσματα των προγραμμάτων και των δράσεων
- ε. Αύξηση της συνεργασίας και της αλληλεπίδρασης μεταξύ των καθηγητών

2. Οργανωτικές δομές

Παραμένει η υπάρχουσα οργανωτική δομή γιατί δεν παρουσίασε προβλήματα. Υπεύθυνος συντονισμού των δράσεων προτείνεται για την νέα χρονιά η κυρία Μαρία Φωκά. Για κάθε επιμέρους δράση ορίζονται ομάδες εργασίας στις οποίες, ανάλογα με το περιεχόμενο της δράσης, μετέχουν οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί, μαθητές και γονείς, ενώ συμμετέχουν συμβουλευτικά οι Σχολικοί Σύμβουλοι.

3 Παρεμβάσεις σε επίπεδο σχολείου ή σχολικής τάξης

Δεν προβλέπονται σημαντικές παρεμβάσεις στο πρόγραμμα της σχολικής μονάδας. Οι συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας πραγματοποιούνται στο σχολείο εκτός διδακτικών ωρών. Οι ενημερωτικές συναντήσεις των Γονέων θα πραγματοποιηθούν απογευματινές ώρες. Το ωράριο των εκπαιδευτικών που υλοποιούν τις σχολικές δραστηριότητες ακολουθεί τα οριζόμενα από το θεσμικό πλαίσιο.

4 Πόροι – Μέσα του σχεδίου δράσης

Σε γενικές γραμμές παραμένουν οι ίδιοι. Το Σεπτέμβριο, με την προοπτική της μετακίνησης κάποιων συναδέλφων και την αντικατάστασή τους με άλλους θα επανεξετασθούν σε ρεαλιστικότερη βάση οι διαθεσιμότητες ανθρώπων αλλά και λοιπών πόρων. Η επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει το ακόλουθο πλάνο διαθεσίμων πόρων και να το επανεξετάσει τον Σεπτέμβριο, όταν θα έχουν προσδιοριστεί με μεγαλύτερη λεπτομέρεια τα προγράμματα που θα εκτελεστούν.

α. Ανθρώπινο δυναμικό

Διευθυντής και Σύλλογος διδασκόντων

Μαθητές

Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων

Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων

Σχολικοί Σύμβουλοι

β. Χρόνος

Το σχέδιο δράσης όλη την επόμενη σχολική χρονιά. Ακολουθείται το θεσμικό πλαίσιο όσον αφορά στη διάρκεια, το ωράριο υλοποίησης των προγραμμάτων και τις ώρες απασχόλησης των εκπαιδευτικών.

γ. Υλικοτεχνική υποδομή

Αξιοποιείται ο εξοπλισμός της σχολικής μονάδας. Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του σχολείου είναι χρήσιμη για τις παρουσιάσεις, και τις ενημερώσεις κ.ά.

δ. Οικονομικοί πόροι

Κόστος αναλωσίμων υλικών. Οι επιμέρους δαπάνες εξαρτώνται από το είδος του προγράμματος ή της καινοτόμου δράσης που έχει επιλεγεί και καλύπτονται με τρόπους που ορίζονται στο θεσμικό πλαίσιο.

ε. Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης

Ημερολόγιο παρακολούθησης εργασιών ομάδας δράσης Ημερολόγιο σχολείου

Φόρμες καταγραφής υλικών, εξοπλισμού κλπ. Ερωτηματολόγια προς τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές

στ. Πηγές

Βασική πηγή άντλησης πληροφοριών για τη διοργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων και καινοτόμων δράσεων είναι το θεσμικό πλαίσιο. Αξιοποιούνται, επίσης, καλές πρακτικές και εμπειρίες σχολικών μονάδων που έχουν υλοποιήσει σχετικά προγράμματα στο παρελθόν.

ΣΤ. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του σχεδίου δράσης			
Διαδικασίες υλοποίησης	1 ^ο τρίμ. ΣεπΝοεμ	2 ^ο τρίμ. ΔεκΦεβ	3 ^ο τρίμ. ΜαρΜα
Ενημέρωση εκπαιδευτικών για τα Προγράμματα Σχολικών δραστηριοτήτων	✓		
Σχεδιασμός και οργάνωση Προγραμμάτων Σχολικών δραστηριοτήτων	✓		
Ενημέρωση γονέων	✓	✓	✓
Υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών δραστηριοτήτων και εφαρμογή καινοτόμων δράσεων	✓	✓	✓
Παρουσίαση αποτελεσμάτων			✓
Παρακολούθηση ανατροφοδότηση της δράσης		✓	✓
Αξιολόγηση της δράσης			✓

Z. Διαδικασίες παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης και αξιολόγησης του σχεδίου δράσης

Z1. Παρακολούθηση – Ανατροφοδότηση Ενεργειών

Η επιτροπή, στην τελευταία της συνεδρίαση, αποφάσισε την παρακολούθηση των δράσεων σ' όλη τη διάρκειά τους και την αξιολόγησή τους με σκοπό την άμεση βελτίωση και τροποποίηση

των διαδικασιών που ακολουθούνται προς όφελος της επίτευξης των στόχων της κάθε δραστηριότητας.

Επίσης αποφάσισε ότι κατά τις πρώτες ημέρες του Σεπτεμβρίου θα προχωρήσει :

α. στην ενημέρωση όλων των εκπαιδευτικών του σχολείου μας για τα Προγράμματα Σχολικών δραστηριοτήτων.

Η δράση παρακολουθείται με τις καταγραφές στο ημερολόγιο σχολείου και με ερωτηματολόγια στους εκπαιδευτικούς.

β. στον επανασχεδιασμό και την ρεαλιστική οργάνωση Προγραμμάτων Σχολικών δραστηριοτήτων για την επόμενη σχολική χρονιά 2011-2012

Η δράση παρακολουθείται με τις καταγραφές στο ημερολόγιο σχολείου και στο ημερολόγιο εβδομαδιαίων δραστηριοτήτων.

γ. στην περαιτέρω ενημέρωση των γονέων. Η δράση παρακολουθείται με το ημερολόγιο παρακολούθησης συναντήσεων, το ποσοστό συμμετοχής γονέων, τα ερωτηματολόγια προς τους γονείς που διερευνούν την αποδοχή, την ικανοποίηση και την πρόθεση συμμετοχής και υποστήριξης.

δ. στην υποστήριξη υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εφαρμογή καινοτόμων δράσεων

Η εξέλιξη των δράσεων παρακολουθείται με την καταγραφή των σχετικών δραστηριοτήτων στα ημερολόγια των ομάδων εργασίας και στο ημερολόγιο του σχολείου. Οι συντονιστές των ομάδων εργασίας μπορεί να επέμβουν, εάν χρειαστεί, τροποποιώντας το χρονοδιάγραμμα και τις διαδικασίες εφαρμογής.

ε. και στην καθιερωμένη παρουσίαση των αποτελεσμάτων κάθε σχολικής δραστηριότητας, που στο σχολείο μας έχει αποκτήσει τον τίτλο ΗΜΕΡΕΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και πραγματοποιείται κάθε Μάιο.

Z2. Αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης

Στόχος 1 Αύξηση των προγραμμάτων των σχολικών δραστηριοτήτων και των καινοτόμων δράσεων που υλοποιούνται στο σχολείο

Προσέγγιση στα κριτήρια επιτυχίας

Εξετάζεται εάν υπάρχει αύξηση των προγραμμάτων των σχολικών δραστηριοτήτων και των καινοτόμων δράσεων που υλοποιούνται στο σχολείο και αν συμμετέχουν περισσότεροι εκπαιδευτικοί σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά

Στόχος 2. Αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την υλοποίηση σχολικών δραστηριοτήτων και καινοτόμων δράσεων.

Στόχος 3. Αύξηση της συμμετοχής των μαθητών σε εκπαιδευτικά προγράμματα και καινοτόμες δράσεις

Προσέγγιση στα κριτήρια επιτυχίας

Ο στόχος ελέγχεται με τη σύγκριση του αριθμού των συμμετεχόντων μαθητών σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, σύμφωνα με τις καταγραφές στο ημερολόγιο του σχολείου. Η θετική στάση διαπιστώνεται με ερωτηματολόγια προς εκπαιδευτικούς και μαθητές σχετικά με τη χρησιμότητα των δραστηριοτήτων και τα αποτελέσματά τους.

Στόχος 4. Βαθμός ικανοποίησης εκπαιδευτικών και μαθητών από τα αποτελέσματα των προγραμμάτων και των δράσεων

Στόχος 5 : Η διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων στη σχολική κοινότητα

Προσέγγιση στα κριτήρια επιτυχίας

Η επιτυχία του στόχου διαπιστώνεται από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων και την επισκεψιμότητα στην σχολική ιστοσελίδα, τη συμμετοχή στις εκδηλώσεις και με ερωτηματολόγια που διανέμονται στους εκπαιδευτικούς, στους μαθητές και στους γονείς.

Στόχος 6. Αύξηση της συνεργασίας και της αλληλεπίδρασης μεταξύ των καθηγητών.

Ο Διευθυντής

Γιάννης Αντωνίου

B3.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

«Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου, η οποία συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Κρήτης. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση του δείκτη «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών», καθώς επίσης και Παράρτημα με τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν: 1. Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών και 2. Ερωτηματολόγιο μαθητών.

**Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων
Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας**

Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Κρήτης /Ρέθυμνο

Δείκτης Αξιολόγησης: 4.2: «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών»

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

Η διαδικασία για τη Συστηματική Διερεύνηση Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου διήρκεσε 1 μήνα, από 14/1/2011 έως τις 15/2/2011. Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν έχουν ως εξής : Αρχικά συγκλήθηκε η Ολομέλεια του Συλλόγου για την Αυτοαξιολόγηση της Σχολικής μας Μονάδας, την Παρασκευή 14 Ιανουαρίου 2011, στο χώρο του σχολείου, στην οποία συμμετείχαν α. η Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων κ Α. Καψάσκη β. η Σχολική Σύμβουλος Αγγλικής Γλώσσας κ. Δ. Αγγελιδάκη και γ. η κ. Ε. Κατσαρού, μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου του Π.Γ.Π.Κ. ως κριτικός φίλος στη διαδικασία της αξιολόγησης. Προκειμένου να διερευνηθούν οι επιλεγμένοι δείκτες, η Ολομέλεια αποφάσισε τον χωρισμό των εκπαιδευτικών σε δύο ομάδες. Οι καθηγητές που συμμετείχαν στην ομάδα Συστηματικής Διερεύνησης του Δείκτη 4.2 Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών είναι οι εξής : 1. Παπαδοπούλου Πολυτίμη 2.Λεβεντάκη Ελένη 3. Ορφανουδάκη Ιωάννα 4. Αρετάκη Κωνσταντίνα 5. Κατσινέλη Ιωάννα 6. Κακόγιαννη Αικατερίνη 7. Σκανδαλάκη Στυλιανή 8. Σκιαδοπούλου Μαριάννα 9. Γαγάνης Ευστάθιος 10. Μαρκαντές Ιωάννης 11. Τομζάς Παύλος 12. Χριστοδούλου Σωτήρα 13. Γιαννακουδάκη Φωτεινή 14. Θεοδωράκη Ελένη 15. Λάλα Ελένη 16. Δούγκα Σταυρούλα. Έπειτα από μελέτη του υλικού της αξιολόγησης και συζήτηση προέκυψαν οι εξής πέντε τομείς διερεύνησης για τον συγκεκριμένο δείκτη :

1. Προγραμματισμός και σχεδιασμός της διδασκαλίας
2. Διδακτικές μέθοδοι
3. Αξιοποίηση πόρων
4. Οργάνωση και διοίκηση της τάξης
5. Κλίμα τάξης

Έτσι αποφασίσαμε να χωριστούμε σε υποομάδες των τριών ατόμων προκειμένου να αναλάβει κάθε μια έναν τομέα. Αποφασίσαμε να δουλέψουμε με ερωτηματολόγια. Κάθε υποομάδα ανέλαβε να συντάξει ερωτήσεις για τον τομέα που ανέλαβε και για το σκοπό αυτό όρισε η κάθε μία διαφορετικές συναντήσεις σε χώρο και χρόνο που εξυπηρετούσε τους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στην υποομάδα. Κάθε ομάδα συναντήθηκε κατά μέσο όρο

2 φορές. Για την σύνταξη των ερωτήσεων μελετήσαμε υποδείγματα άλλων ερωτηματολογίων, υλικό που έχει αποσταλεί από την Επιστημονική Επιτροπή του ΚΕΕ , αλλά και υλικό από υποδείγματα που μας έδωσε η Σχολική Σύμβουλος κα Αγγελική Καψάσκη. Από τις επιμέρους ερωτήσεις και έπειτα από συνεργασία όλων των υποομάδων συντάχθηκε ένα κοινό ερωτηματολόγιο για τους καθηγητές, αφού δεν υπήρχε χρόνος να συνταχθεί παρόμοιο για τους μαθητές και να αξιοποιηθεί το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στους γονείς κατά την διαδικασία συνολικής αποτίμησης του έργου της σχολικής μονάδας. Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου τα επεξεργάστηκε η κάθε υποομάδα και στις 31 Ιανουαρίου 2011 συγκλήθηκε Ολομέλεια προκειμένου να παρουσιαστούν και να συζητηθούν. Σ' αυτήν φάνηκε η αναγκαιότητα να απευθυνθούμε και στους μαθητές προκειμένου τα συμπεράσματά μας να είναι αντικειμενικά, κάτι που πράξαμε ευθύς μόλις μας δόθηκε παράταση χρόνου από το ΚΕΕ.

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

Ο τομέας 4.2 με θέμα «Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών» αποτέλεσε το αντικείμενο της αξιολόγησης για την ομάδα μας. Οι στόχοι που τέθηκαν αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας του διδακτικού έργου και διαμορφώνονται με βάση τους ακόλουθους άξονες:

- α) αποτελεσματικός σχεδιασμός της διδασκαλίας
- β) εμπλουτισμός της με νέες διδακτικές μεθόδους
- γ) αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων
- δ) οργάνωση και διοίκηση τάξης
- ε) παιδαγωγικές σχέσεις και διαμόρφωση κλίματος της τάξης.

Τα **κριτήρια** που ορίστηκαν για την επίτευξη των στόχων και την ασφαλή πορεία της έρευνας έχουν ως εξής :

α) Η οργάνωση της διδασκαλίας με βάση ένα χρονικό διάγραμμα, το Αναλυτικό και Διαθεματικό Πρόγραμμα Σπουδών και τις ιδιαίτερες ανάγκες της τάξης.

β) Η χρήση ποικίλων μεθόδων διδασκαλίας με στόχο τη βελτίωση της απόδοσης των μαθητών και ο τρόπος άρσης των δυσκολιών που σχετίζονται με αυτές.

γ) Η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων του σχολείου για την καλύτερη διεξαγωγή και εμπέδωση του μαθήματος

δ) Ο τρόπος οργάνωσης της τάξης, η διαχείριση του χρόνου, η έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση φαινομένων απειθαρχίας.

ε) Η διαμόρφωση εύρυθμου και φιλικού κλίματος στην τάξη, η διασφάλιση δημοκρατικότητας και ελευθερίας ως γνήσια θεμέλια παιδαγωγικών σχέσεων.

Οι πηγές και οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν 1. Τρία ερωτηματολόγια 2. Συζητήσεις με εκπαιδευτικούς στην Ολομέλεια και με τη Διευθύντρια του Σχολείου. 3. τα συμπεράσματα – πορίσματα που βγήκαν από την επεξεργασία τους.

Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης

Τα συμπεράσματα που ακολουθούν προέκυψαν από την επεξεργασία:

- Του ερωτηματολογίου που δόθηκε στους γονείς προκειμένου να συνταχθεί η Έκθεση Γενικής Αποτίμησης του Εκπαιδευτικού Έργου και περιείχε ερωτήσεις σχετικά με την ανάπτυξη και την εφαρμογή διδακτικών πρακτικών. Απάντησαν 90 γονείς επί συνόλου 226 γονέων.
- Του ειδικού ανά κριτήριο ερωτηματολογίου που δόθηκε στους εκπαιδευτικούς για το ίδιο θέμα και το οποίο απάντησαν 29 καθηγητές επί συνόλου 33 (βλέπε παράρτημα 1)
- Του ειδικού ανά κριτήριο ερωτηματολογίου που δόθηκε στους μαθητές του σχολείου για το παραπάνω θέμα. Μοιράστηκε σε όλες τις τάξεις και απάντησαν 215 μαθητές επί συνόλου 226. (βλέπε παράρτημα 2) και από:
- Συζητήσεις με εκπαιδευτικούς στην ολομέλεια και τη διευθύντρια του σχολείου.

A. Οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν αποτελεσματικά τη διδασκαλία τους με γνώμονα την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος Σπουδών και τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών;

1. Το Σχολείο γενικά, σύμφωνα με την άποψη των γονέων (81%) φροντίζει πολύ έως πάρα πολύ να τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα. Επίσης, οι γονείς θεωρούν ότι το Σχολείο τους στηρίζει στην εκπαίδευση του παιδιού τους πολύ έως πάρα πολύ κατά 75%, ενώ 12,3% απάντησε ότι αυτό συμβαίνει λίγο.

2. Περίπου το ήμισυ των εκπαιδευτικών 55 % προγραμματίζει άτυπα τη διδασκαλία του τόσο σε εβδομαδιαία, όσο και σε μηνιαία βάση. Ωστόσο, φαίνεται ότι υπάρχει δυστοκία στη συνεργασία για τον προγραμματισμό και σχεδιασμό μεταξύ των εκπαιδευτικών ίδιας ειδικότητας ανά τάξη, αφού μόνο το 38% των εκπαιδευτικών απαντούν ότι συνεργάζεται συχνά με τους συναδέλφους της ίδιας ειδικότητας, ενώ το 24% δεν συνεργάζεται καθόλου. Στο τελευταίο, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ο παράγοντας της απουσίας δεύτερου εκπαιδευτικού σε κάποιες ειδικότητες, αφού το σχολείο είναι μικρό. Για το θέμα της οργάνωσης της διδασκαλίας με βάση την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος

Σπουδών, δεν τέθηκε ερώτηση σε μαθητές και γονείς, επειδή θεωρήθηκε ότι δεν είχαν τη γνώση να απαντήσουν.

3. Οι εκπαιδευτικοί κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας τους λαμβάνουν υπόψη σε ικανοποιητικό βαθμό το Αναλυτικό Πρόγραμμα (πολύ συχνά 45% και συχνά 34%), αλλά πάνω από τους μισούς (51%) δεν προχωρούν στο σχεδιασμό της διδασκαλίας τους με βάση τις διαθεματικές εργασίες. Σχετικά με τις διαθεματικές εργασίες οι μαθητές έχουν την ίδια άποψη, αφού σε ποσοστό 62,5% απαντούν ότι οι εκπαιδευτικοί δεν οργανώνουν τη διδασκαλία τους με βάση τα σχέδια εργασίας.

4. Σε ό,τι αφορά στον προγραμματισμό και το σχεδιασμό της διδασκαλίας σε σχέση με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των μαθητών, καταγράφηκαν στις απαντήσεις των εκπαιδευτικών υψηλά ποσοστά της τάξης του 86%, αλλά αυτό φαίνεται να αφορά κυρίως τον μέσο όρο των μαθητών της τάξης και όχι τις ιδιαίτερες μαθησιακές δυσκολίες, αφού μόνο το 69% των εκπαιδευτικών προσαρμόζουν τις εργασίες για το σπίτι με βάση τις δυσκολίες αυτές. Την ίδια περίπου άποψη έχουν και οι μαθητές, αφού θεωρούν κατά 66% ότι συχνά έως πάντα η διδασκαλία λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και ιδιαιτερότητές τους, αλλά σε επόμενη ερώτηση 52% απαντούν ότι οι ασκήσεις που τους δίνονται στο σπίτι προσαρμόζονται στις ικανότητές τους σπάνια, έως ποτέ. Οι γονείς στο ερώτημα αν οι εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δράσεις για την υποστήριξη ειδικών περιπτώσεων μαθητών ως προς την ενίσχυση της μάθησης και της βελτίωσής τους, απαντούν κατά 38,3% ότι δεν γνωρίζουν, το 22,2% απαντούν ότι καθόλου έως λίγο προβαίνουν οι εκπαιδευτικοί σε παρόμοιες δράσεις, ενώ το 47% υποστηρίζει ότι οι εκπαιδευτικοί αναπτύσσουν πρωτοβουλίες και δράσεις πολύ έως πάρα πολύ. Επίσης, οι μαθητές σε ερώτηση που τους δόθηκε σχετικά με το αν χρειάζονται επιπλέον βοήθεια για να ανταποκριθούν στα μαθήματα του σχολείου απάντησαν 20% πολύ συχνά έως πάρα πολύ συχνά, 22% συχνά, 48% ποτέ έως σπάνια, ενώ 2% δεν απάντησαν στην συγκεκριμένη ερώτηση. Οι δε γονείς, θεωρούν κατά 79,1% ότι οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν και βοηθούν το παιδί τους να κατανοήσει την ύλη και να καλύψει τα κενά του, πολύ έως πάρα πολύ.

B. Οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν ποικίλες μεθόδους διδασκαλίας για να εξασφαλίσουν αποτελεσματική διδασκαλία;

1. Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν εναλλακτικά διδακτικές μεθόδους ανάλογα με την ειδικότητα και τις απαιτήσεις του εκάστοτε μαθήματος. Από τις απαντήσεις τους φαίνεται ότι κυριαρχεί στις επιλογές τους ο κατευθυνόμενος διάλογος (90%). Οι μαθητές συμφωνούν ότι συμβαίνει αυτό συχνά έως πάρα πολύ συχνά κατά 73% αλλά ταυτόχρονα δίνουν υψηλό ποσοστό και στην από καθέδρας διδασκαλία, αφού 62% απαντά ότι το μάθημα διεξάγεται έτσι συχνά έως πολύ συχνά. Σε ό,τι αφορά την ομαδοσυνεργατική μέθοδο εκπαιδευτικοί και μαθητές έχουν εντελώς αντίθετη άποψη, αφού οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι τη χρησιμοποιούν κατά 78% ενώ οι μαθητές δηλώνουν κατά 75% ότι ποτέ έως σπάνια οργανώνεται το μάθημα με βάση τις ομάδες εργασίας. Από τη συζήτηση για το συγκεκριμένο θέμα στην Ολομέλεια, φάνηκε ότι δεν υπάρχει ξεκάθαρη αντίληψη για το τι ακριβώς είναι η ομαδοσυνεργατική μέθοδος και πώς μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά κατά τη διδασκαλία.

Ισχνή εμφανίζεται και η χρήση νέων τεχνολογιών αφού οι εκπαιδευτικοί απαντούν ότι χρησιμοποιούνται κατά 48,2% και οι μαθητές κατά 39%, παρά το γεγονός ότι οι αίθουσες είναι εξοπλισμένες. Λιγότερο χρησιμοποιείται ο καταιγισμός ιδεών (69% απάντησαν οι εκπαιδευτικοί, αλλά δεν υπήρχε αντίστοιχη ερώτηση για τους μαθητές) ενώ συμφωνούν εκπαιδευτικοί και μαθητές ότι σπάνια αξιοποιείται ο χώρος της βιβλιοθήκης και δεν προσκαλούνται επιστημονικοί συνεργάτες για τη διεξαγωγή των μαθημάτων. Η άποψη των γονέων, όπως αυτή προκύπτει από τις απαντήσεις τους στο ερώτημα **Οι εκπαιδευτικοί φροντίζουν να εφαρμόζουν ποικίλες μορφές διδασκαλίας αποφεύγοντας την από καθέδρας (μονόλογο) διδασκαλία** είναι ότι το πράττουν πολύ έως πάρα πολύ (49,4%) ενώ 28,4 % απαντούν ότι το πράττουν λίγο και οι υπόλοιποι, δεν γνωρίζουν. Το τελευταίο αφορά κυρίως γονείς της Α' τάξης.

2. Η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί για την εφαρμογή των παραπάνω μεθόδων στις οποίες τα ποσοστά είναι χαμηλά, κατά την γνώμη τους έγκειται κυρίως στον περιορισμένο χρόνο της διδακτικής ώρας αλλά και στο φόβο για αδιαφορία των μαθητών και στην εκτιμώμενη αδυναμία των μαθητών να συνεργαστούν.

3. Από τις θεωρίες της μάθησης οι εκπαιδευτικοί, κατά κύριο λόγο χρησιμοποιούν τη θεωρία της κατευθυνόμενης ανακάλυψης. Στην ολομέλεια ωστόσο παραδέχτηκαν ότι δεν είναι πλήρως ενημερωμένοι για τις θεωρίες μάθησης.

Γ. Οι εκπαιδευτικοί αξιοποιούν τους διαθέσιμους πόρους προκειμένου να βελτιώσουν την ποιότητα της διδασκαλίας τους;

1. Το 86% των εκπαιδευτικών υποστηρίζει πως είναι επαρκείς γνωστικά για τη διδασκαλία του μαθήματος. Οι μαθητές υποστηρίζουν το ίδιο κατά 76,5%, ενώ υπάρχει και ένα ποσοστό 23,5 % που θεωρούν ότι οι εκπαιδευτικοί δεν είναι κατάλληλα καταρτισμένοι για το αντικείμενο που διδάσκουν. Οι γονείς στο ίδιο ερώτημα απαντούν κατά 81,4% ότι οι καθηγητές είναι πολύ έως πάρα πολύ καταρτισμένοι και επιτελούν με επάρκεια το έργο τους.

2. Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (73%) δηλώνει ότι αξιοποιεί πολύ έως πάρα πολύ τις γνώσεις που παίρνει από επιμορφωτικά σεμινάρια ή βιβλία.

3. Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (71%) χρησιμοποιεί σημειώσεις με συμπληρωματικό υλικό και φωτοτυπίες για την καλύτερη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το 54% αυτών αντλεί το υλικό (ασκήσεις, ερωτήσεις) κατά κύριο λόγο από βοηθήματα. **Επίσης, το σύνολο σχεδόν των εκπαιδευτικών (90 %) έχει καλή σχέση με το διαδίκτυο αφού το χρησιμοποιεί από λίγο έως πολύ για εύρεση συμπληρωματικού διδακτικού υλικού**. Σχεδιαγράμματα μαθήματος χρησιμοποιεί πολύ και πάρα πολύ το 41% των εκπαιδευτικών ενώ το 17% απάντησε πως δεν τα χρησιμοποιεί καθόλου. Το 38% δεν χρησιμοποιεί καθόλου φύλλα εργασίας. Μόνο το 21 % χρησιμοποιεί εκπαιδευτικές ταινίες πολύ έως πάρα πολύ ενώ 34% δεν τις χρησιμοποιεί καθόλου. Το 62% χρησιμοποιεί αρκετά έως πολύ εικόνες ως υλικό για την καλύτερη διεξαγωγή του μαθήματος. Οι μαθητές συμφωνούν κατά 84,5% ότι

συχνά έως πάρα πολύ συχνά τους δίνεται συμπληρωματικό υλικό για την εμπέδωση ή επαύξηση των γνώσεών τους.

4. Οι εκπαιδευτικοί σε ποσοστό 82% ελέγχουν αρκετά έως πάρα πολύ τα τετράδια των μαθητών. Σχεδόν το ίδιο ποσοστό εκπαιδευτικών (80%) χρησιμοποιούν τα τετράδια και τις εργασίες ώστε να ανατροφοδοτείται η εκπαιδευτική πράξη με στόχο την βελτίωση των μαθητών τους, ενώ ανάλογη ερώτηση δεν δόθηκε προς απάντηση στους μαθητές.

5. Το 69% των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας χρησιμοποιεί την υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου, πολύ έως πάρα πολύ. Υπάρχει όμως ένα ποσοστό 31% που την αξιοποιεί λίγο ως αρκετά. Πιο συγκεκριμένα ο πίνακας χρησιμοποιείται από αρκετά έως πάρα πολύ από το 86% των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας (πάρα πολύ :54%). Σχετικά με το video-projector το 58% των εκπαιδευτικών απάντησε ότι τον χρησιμοποιεί αρκετά έως πάρα πολύ αλλά υπάρχει και ένα ποσοστό 34% που δεν τον χρησιμοποιεί καθόλου παρά το γεγονός ότι οι αίθουσες είναι πλήρως εξοπλισμένες. Το διαφανοσκόπιο δεν το χρησιμοποιεί το 41% των εκπαιδευτικών (ενώ πάρα πολύ το χρησιμοποιεί μόνο το 10%). Μόνο 4% χρησιμοποιούν πάρα πολύ την τηλεόραση ενώ 71% τη χρησιμοποιούν από καθόλου μέχρι λίγο.

Δ. Οι εκπαιδευτικοί επιτυγχάνουν να οργανώσουν την τάξη αποτελεσματικά έτσι ώστε να διευκολυνθεί η επίτευξη των στόχων που οι ίδιοι θέτουν κατά τη διδασκαλία;

1. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία (85,2%) οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται 0-4 λεπτά για την έναρξη του μαθήματος μετά το διάλειμμα.

2. Ο διδακτικός χρόνος σύμφωνα με τις απαντήσεις των εκπαιδευτικών οργανώνεται και αξιοποιείται από τους καθηγητές πολύ καλά (55,6), έως πάρα πολύ καλά (11,1), έτσι ώστε να επιτυγχάνονται οι διδακτικοί στόχοι του μαθήματος σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών. Υπάρχει, όμως ένα ποσοστό 7,4% που οργανώνει και αξιοποιεί λίγο το χρόνο του.

Την παραπάνω αντίληψη φαίνεται να συμμερίζεται μεγάλη μερίδα μαθητών .

Στην πιο απλοποιημένη ερώτηση που δόθηκε στους μαθητές σχετικά με το 1 και 2 (νομίζετε ότι ο χρόνος στην τάξη αξιοποιείται σωστά ώστε να ολοκληρώνεται το μάθημα;) 32% απάντησαν συχνά και 28% πολύ συχνά έως πάρα πολύ συχνά, ενώ ένα 1% δεν απάντησε. Ωστόσο 35% των μαθητών απάντησαν ποτέ έως σπάνια.

3. Το μεγαλύτερο ποσοστό των καθηγητών (85,7) δηλώνουν ότι ενημερώνουν τους μαθητές από την αρχή του σχολικού έτους για τους κανόνες της τάξης, φροντίζοντας ώστε οι μαθητές να πειθαρχούν σ' αυτούς. Οι γονείς σε ποσοστό 67,9% συμφωνούν σ' αυτό, ενώ ένα 12,3% απαντά ότι δεν γνωρίζει. Την περίπτωση απειθαρχίας, το 46,4% τη χειρίζεται πάρα πολύ καλά χωρίς τη μεσολάβηση της διεύθυνσης, το 32,1% πολύ καλά, χωρίς τη μεσολάβηση της διεύθυνσης, αλλά υπάρχει και ένα ποσοστό 7,1% που αναγνωρίζει ότι δύσκολα διαχειρίζεται την απειθαρχία.

4. Στην πλειοψηφία τους οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν (πολύ 40,7% έως πάρα πολύ 37%) ότι ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα, δίνοντάς τους ίσες ευκαιρίες για

ανάπτυξη δεξιοτήτων. Σ' αυτό φαίνεται ότι διαφωνούν οι μαθητές, οι οποίοι θεωρούν σε ποσοστό 53% ότι σπάνια έως ποτέ οι καθηγητές τους ενθαρρύνουν τη συμμετοχή τους και τους βοηθούν να αναπτύξουν πρωτοβουλίες, ενώ 18% θεωρούν αντίθετα ότι υπάρχει ενθάρρυνση και βοήθεια στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών. Επίσης, 75% των καθηγητών δηλώνουν ότι διαθέτουν πολύ έως πάρα πολύ χρόνο για να ακούνε τους μαθητές να εκφράζουν και να καταθέτουν τις εμπειρίες τους σε σχέση με το μάθημα, ωστόσο υπάρχει ένα ποσοστό 7,1%, που δηλώνει ότι διαθέτει λίγο χρόνο για τους μαθητές.

E. Φροντίζουν οι εκπαιδευτικοί για τη διαμόρφωση παιδαγωγικών σχέσεων συνεργασίας και διαλόγου στην τάξη;

1. Οι καθηγητές φροντίζουν σε ποσοστό (82,2) όπως δηλώνουν, για τη διαμόρφωση φιλικού κλίματος στην τάξη. Οι μαθητές που εκφράζουν απορίες ή κάνουν λάθη αντιμετωπίζονται με διακριτικότητα κατά 89,3% σύμφωνα με τις απαντήσεις των καθηγητών .

Ωστόσο, υπάρχει ένα ποσοστό 17.2% των καθηγητών που δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να εκφράσουν τις απόψεις τους λίγο έως αρκετά.

2. Σχεδόν κατά πλειοψηφία 93,1% οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι αντιμετωπίζουν με δικαιοσύνη όλους τους μαθητές και επιδοκιμάζουν τη θετική συμπεριφορά και πρόοδό τους (100%). Αντίστοιχα, οι γονείς θεωρούν κατά 74,1% ότι οι εκπαιδευτικοί παρέχουν ίσες ευκαιρίες μάθησης και έκφρασης σε όλους του μαθητές. Οι ίδιοι οι μαθητές όμως, έχουν διαφορετική άποψη, αφού 49% θεωρούν ότι σπάνια έως ποτέ τους φέρονται με δικαιοσύνη οι καθηγητές τους ανεξάρτητα από την επίδοσή τους και μόνο ένα 21,5% θεωρεί ότι αυτό συμβαίνει συχνά έως πολύ συχνά.

3. Υπάρχει ένα ποσοστό 7,1% των καθηγητών που δεν ενημερώνουν τους γονείς για την κακή απόδοση ή την απείθαρχη συμπεριφορά του παιδιού τους, οι περισσότεροι 67/% αρκετά, ενώ ενημερώνει πολύ μόνο ένα ποσοστό 25%. Οι γονείς δεν φαίνονται να έχουν παράπονο από την ενημέρωσή τους σε θέματα επίδοσης και πειθαρχίας των παιδιών

τους, αφού περίπου 80% θεωρούν ότι ενημερώνονται για τα παραπάνω.

4. Οι σχέσεις με τους μαθητές χαρακτηρίζονται από τους καθηγητές φιλικές έως άριστες (92,6%) και ουδέτερες (7,4%), ωστόσο παραπάνω από τους μισούς διδάσκοντες (55,2%) απαντούν ότι γνωρίζουν λίγο έως αρκετά τα προβλήματα, τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των μαθητών τους και μόνο 44,8% τα γνωρίζουν πολύ έως πάρα πολύ. Αυτό έρχεται σε αντίφαση με τις απαντήσεις τους ότι σε ποσοστό 82,8%, οργανώνουν την διδασκαλία λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών.

Οι μαθητές από τη μεριά τους στην πλειοψηφία τους 56,5% χαρακτηρίζουν τις σχέσεις με τους καθηγητές τους τυπικές ή ουδέτερες και μόνο το 31,5% τις χαρακτηρίζει φιλικές έως άριστες.

Είναι επίσης ενδιαφέρον ότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των μαθητών, της τάξης του 74% δεν θα ήθελε να είναι οι καθηγητές πιο κοντά στα προσωπικά-οικογενειακά τους προβλήματα.

Συμπερασματικά:

Στη σχολική μονάδα υπάρχει η διάθεση και γίνεται προσπάθεια από την πλειοψηφία των εκπαιδευτικών να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν, **όπως και εφαρμόζονται**, ποικίλες διδακτικές πρακτικές. Ωστόσο, λόγω και της φύσης της μονάδας, ως **Πειραματικό Σχολείο**, η προσπάθεια αυτή χρειάζεται να γενικευτεί και να οργανωθεί με άξονες: 1.Την καθιέρωση πρακτικών **συντονισμού** για τον προγραμματισμό και σχεδιασμό της διδασκαλίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ίδιας ειδικότητας ανά τάξη. 2.Την **επιμόρφωση** των εκπαιδευτικών για τη χρήση νέων διδακτικών πρακτικών.

Δ. Προτεραιότητες για Δράση

Με βάση την εκτίμηση των Κυρίων Αποτελεσμάτων της Αξιολόγησης (βλ. Γ) προέκυψαν οι παρακάτω προτεραιότητες οι οποίες και υπερψηφίστηκαν από την Ολομέλεια:

1. Συντονισμός των εκπαιδευτικών ίδιας ειδικότητας για τον προγραμματισμό και σχεδιασμό της διδασκαλίας.
2. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για διδακτικές μεθόδους και ειδικά για την ομαδοσυνεργατική μέθοδο.
3. Να γίνουν 2 διαθεματικά project με συνεργασία εκπαιδευτικών πολλών ειδικοτήτων.
4. Αξιοποίηση της Βιβλιοθήκης του Σχολείου, με οργάνωση μαθημάτων σ' αυτήν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ 4.2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

0:ποτέ / 1:σπάνια / 2:συχνά / 3:πολύ συχνά / 4:πάντα		0	1	2	3	4
1	Κάνετε <u>ετήσιο</u> προγραμματισμό τη διδασκαλία σας					
2	Κάνετε <u>τριμηνιαίο</u> προγραμματισμό τη διδασκαλία σας					
3	Κάνετε <u>μηνιαίο</u> προγραμματισμό τη διδασκαλία σας					
4	Κάνετε <u>εβδομαδιαίο</u> προγραμματισμό τη διδασκαλία σας					
5	Πόσο συχνά συμμετέχετε στον σχεδιασμό και προγραμματισμό της διδασκαλίας με βάση τη συνεργασία ίδιων ειδικοτήτων (για κοινές τάξεις).					
6	Οι στόχοι που θέτετε κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας σε ποιο βαθμό βασίζονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών					
7	Οι στόχοι που θέτετε κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας σε ποιο βαθμό βασίζονται στο Διαθεματικό Πρόγραμμα Σπουδών					
8	Ο προγραμματισμός της διδασκαλίας σας σε ποιο βαθμό λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των μαθητών της συγκεκριμένης τάξης που διδάσκετε κάθε χρόνο.					
9	Προγραμματίζετε τη χρήση διαφόρων διδακτικών μεθόδων ανάλογα με το ιδιαίτερο αντικείμενο διδασκαλίας,					
10	Προγραμματίζετε τη χρήση διαφόρων διδακτικών μεθόδων ανάλογα με τις γνώσεις, το επίπεδο κατανόησης και τις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών.					
11	Αξιολογείτε συστηματικά την πρόοδο των μαθητών με ποικίλες μορφές αξιολόγησης.					
12	Πόσο συχνά προσαρμόζετε τις ασκήσεις και τις κατ' οίκον εργασίες ώστε να ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ικανότητες των μαθητών;					

B. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

1. Ποιες και πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις παρακάτω διδακτικές μεθόδους:	0 ποτέ	1 σπάνια	2 συχνά	3 πολύ συχνά	4 πάρα πολύ συχνά
Καθ' έδρας διδασκαλία (εισήγηση)					
Κατευθυνόμενος διάλογος					
Ομαδοσυνεργατική					
Σχέδιο Εργασίας /διαθεματικές εργασίες (Project)					
Εκπαιδευτικές /διδακτικές επισκέψεις					
Προσκεκλημένοι Επιστημονικοί συνεργάτες					
Παιχνίδια ρόλων – δραματοποίηση					
Καταιγισμός ιδεών					
Επίλυση προβλήματος					
Μελέτη περίπτωσης					
Διαλογική Αντιπαράθεση (debate)					
Χρήση Νέων Τεχνολογιών					
Εργαστηριακές ασκήσεις με επίδειξη					
Εργαστηριακές ασκήσεις από τους μαθητές					
Μάθημα στη βιβλιοθήκη του σχολείου					
Άλλο(προσδιορίστε)					
Άλλο(προσδιορίστε)					

2. Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε στη χρήση των διδακτικών αυτών μεθόδων; Επιλέξτε έως τρεις από τις προηγούμενες μεθόδους και σημειώστε ανάλογα.

Δυσκολίες	Μέθοδος	Μέθοδος	Μέθοδος

Ανεπάρκεια χρόνου για την προετοιμασία			
Περιορισμένος χρόνος για την εφαρμογή στην τάξη			
Αδυναμία αξιολόγησης μαθητών			
Έλλειψη ενημέρωσης /επιμόρφωσης στη χρήση της			
Έλλειψη σχετικής βιβλιογραφίας			
Δυσκολίες στην προετοιμασία			
Φόβος για αδιαφορία μαθητών			
Εκτιμώμενη αδυναμία για συνεργασία των μαθητών			
Θεωρώ ότι δεν είναι αποτελεσματικό			
Το μάθημα μου δεν προσφέρεται			
Άλλο (προσδιορίστε)			
Άλλο (προσδιορίστε)			

3. Σε ποιο βαθμό χρησιμοποιείτε τις παρακάτω θεωρίες μάθησης για να υποστηρίξετε τη διδακτική σας πρακτική;	0 ποτέ	1 σπάνια	2 συχνά	3 πολύ συχνά	4 πάρα πολύ συχνά
Συμπεριφορισμό					
Εποικοδομισμό					
Θεωρία κατευθυνόμενης ανακάλυψης					
Κοινωνική γνωστική θεωρία					
Άλλο (προσδιορίστε)					
Δεν ξέρω, δεν απαντώ					

4. Κύριος παράγοντας στη διαμόρφωση της διδασκαλίας σας είναι:	0 ποτέ	1 σπάνια 1-10 φορές ετησίως	2 συχνά 1-10 φ. το τρίμηνο	3 πολύ συχνά 1-10 φ. το μήνα	4 πάρα πολύ συχνά 1-10 φ. τη βδομάδα
Ο θεσμοθετημένος τρόπος αξιολόγησης των μαθητών					
Η παρώθηση (κινητροδότηση)					
Το παιδαγωγικό κλίμα					
Η απόκτηση γνώσεων					
Άλλο (προσδιορίστε)					
Άλλο (προσδιορίστε)					

5. Για να διαμορφώσω μια πληρέστερη αντίληψη για τις μεθόδους διδασκαλίας θα επιθυμούσα (Σημειώστε 1,2,3,... κατά σειρά προτεραιότητας)	
Σεμινάρια επιμόρφωσης σε νέες μεθόδους και πρακτικές	
Συζήτηση σε ομάδες καθηγητών συναφών ειδικοτήτων	
Συνδιδασκαλίες με συναδέλφους ομοειδών ειδικοτήτων	
Πειραματική εφαρμογή στην τάξη νέων διδακτικών πρακτικών - δειγματικές	
Άλλο (προσδιορίστε)	

Γ. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΟΡΩΝ/ΜΕΣΩΝ

	0. Καθόλου	1. Λίγο	2. Αρκετά	3. Πολύ	4. Πάρα πολύ	0	1	2	3	4
1	Αξιοποιείτε την υλικοτεχνική και τεχνολογική υποδομή του σχολείου στη διδασκαλία.									
2	Πιστεύετε ότι οι γνώσεις σας, αναφορικά με το αντικείμενο που διδάσκετε, επαρκούν για τη σωστή διδασκαλία του μαθήματος;									
3	Αξιοποιείτε τις γνώσεις (π.χ. στη διδακτική του αντικειμένου σας									

	και στη χρήση των νέων τεχνολογιών ή στην εφηβική ψυχολογία , την δυσλεξία κ.α.), που έχετε πάρει από βιβλία, επιμορφώσεις, σεμινάρια, συνέδρια κα. γύρω από εκπαιδευτικά θέματα /ζητήματα.;					
4	Κατά πόσο το συμπληρωματικό υλικό που χρησιμοποιείτε προέρχεται από το διαδίκτυο;					
5	Πόσο συχνά ελέγχετε τις εργασίες/ τετράδια μαθητών;					
6	Παρουσιάζετε και συζητάτε θετικά και αρνητικά στοιχεία από εργασίες και τετράδια μαθητών ώστε να ανατροφοδοτείται η εκπαιδευτική πράξη με στόχο την βελτίωση των μαθητών;					
7	Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τα εποπτικά μέσα που διαθέτουν οι αίθουσες;					
	A) πίνακας,					
	B) διαφανοσκόπιο					
	Γ) video projector Δ) Τηλεόραση-Dvd					
8	Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε συμπληρωματικό υλικό για την καλύτερη διεξαγωγή, κατανόηση και εμπέδωση του μαθήματος; (κυκλώστε)					
	1.Ερωτήσεις /ασκήσεις από βοηθήματα					
	2. Σημειώσεις με συμπληρωματικό υλικό /φωτοτυπίες					
	3. Σχεδιαγράμματα					
	4. Σκίτσα/ εικόνες					
	5. Χάρτες					
	6. Φύλλα εργασίας για χρήση μέσα στην τάξη					
	7. Ταινίες /βίντεο εκπαιδευτικά					
	8. Άλλο:					
9. Άλλο:						

Δ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

	0. Καθόλου 1. Λίγο 2. Αρκετά 3. Πολύ 4. Πάρα πολύ	0	1	2	3	4
1.	Πόσα λεπτά χρειάζεστε συνήθως μετά το διάλειμμα (άφιξη εκπαιδευτικού και μαθητών, αποκατάσταση τάξης και ηρεμίας)					

	για την έναρξη του μαθήματος 0. 13-16 λεπτά 1. 9-12 λεπτά 2. 5-8 λεπτά 3. 1-4 λεπτά 4. Αμέσως					
2	Οργανώνετε και αξιοποιείτε το διδακτικό χρόνο έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του μαθήματος σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών;					
3	Ενημερώνετε τους μαθητές από την αρχή του σχολικού έτους για τους κανόνες της τάξης.					
4	Φροντίζετε για την πειθαρχία στους κανόνες της τάξης;					
5	Ρυθμίζετε την απειθαρχία άμεσα και αποτελεσματικά χωρίς τη μεσολάβηση της διεύθυνσης;					
6	Ο τρόπος οργάνωσης της τάξης δημιουργεί ίσες ευκαιρίες στους μαθητές για ανάπτυξη δεξιοτήτων, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή τους;					
7.	Διαθέτετε χρόνο σε κάθε μάθημα ώστε οι μαθητές να εκφράζουν και να καταθέτουν τις εμπειρίες τους, που είναι σχετικές με το μάθημα;					

Ε. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ – ΜΑΘΗΤΕΣ) / ΚΛΙΜΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

	0. καθόλου 1. Λίγο 2. Αρκετά 3. Πολύ 4. Πάρα πολύ	0	1	2	3	4
1	Καλλιεργείτε στην τάξη πνεύμα συνεργασίας λαμβάνοντας υπόψιν τυχόν ιδιαιτερότητες των μαθητών;					
2	Φροντίζετε να υπάρχει φιλικό κλίμα στην τάξη, που να απορρέει από την αποδοχή και το σεβασμό της προσωπικότητας και των συναισθημάτων του δυναμικού της τάξης;					
3	Οι μαθητές ενθαρρύνονται να εκφράζουν τις απορίες τους, και τα λάθη τους αντιμετωπίζονται με κατανόηση και διακριτικότητα;					
4	Δίνετε τη δυνατότητα στους μαθητές να εκφράσουν τις απόψεις τους;					
5	Αντιμετωπίζετε με δικαιοσύνη τους μαθητές ανεπηρέαστοι από την επίδοσή τους;					
6	Επιδιοκιμάζετε τη θετική συμπεριφορά και την πρόοδο των μαθητών;					
7	Όταν ένας μαθητής είναι αδιάβαστος ή απείθαρχος φροντίζετε να ενημερώνεται εγκαίρως ο κηδεμόνας του;					
8	Σε ποιο βαθμό αποδέχεστε τα αρνητικά συναισθήματα των μαθητών απέναντί σας;					
9	Σε ποιο βαθμό γνωρίζετε τα ιδιαίτερα προβλήματα, ανάγκες, ενδιαφέροντα και άλλα θέματα που αφορούν στην προσωπική ζωή των μαθητών (μαθησιακές, γλωσσικές και πολύ-πολιτισμικές ιδιαιτερότητες);					
10	Πώς θα χαρακτηρίζατε τις σχέσεις σας με τους μαθητές σας; 0. Κακές 1. Τυπικές 2. Ουδέτερες 3. Φιλικές 4. Άριστες					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

Ερωτηματολόγιο προς τους μαθητές του Π.Γ.Π.Κ

Τάξη.....

0:ποτέ / 1:σπάνια / 2:συχνά / 3:πολύ συχνά / 4:πάντα		0	1	2	3	4
1	Η διδασκαλία λαμβάνει υπόψη της τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές σας;					
2	Οι ασκήσεις που δίνονται στο σπίτι προσαρμόζονται στις διαφορετικές ικανότητες των μαθητών;					
3	Η αξιολόγησή σας είναι δίκαιη;					
4	Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας ανάλογα με την ενότητα που διδάσκει;					

1. Ποιες και πόσο συχνά χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί τις παρακάτω διδακτικές μεθόδους:	0 ποτέ	1 σπάνια	2 συχνά	3 πολύ συχνά	4 πάρα πολύ συχνά
Μονόλογο					
Κατευθυνόμενο διάλογο					
Ομάδες εργασίας					
Σχέδιο Εργασίας /διαθεματικές εργασίες (Project)					
Χρήση Νέων Τεχνολογιών					
Μάθημα στη βιβλιοθήκη του σχολείου					

	0 ποτέ	1 σπάνια	2 συχνά	3 πολύ συχνά	4 πάρα πολύ συχνά
2. Σας δίνεται συμπληρωματικό υλικό για την καλύτερη διεξαγωγή και εμπέδωση του μαθήματος (σημειώσεις, φωτοτυπίες, σχεδιαγράμματα κλπ);					
3. Νομίζετε ότι οι εκπαιδευτικοί είναι κατάλληλα καταρτισμένοι στο αντικείμενο που διδάσκουν;					
4. Νομίζετε ότι ο χρόνος στην τάξη αξιοποιείται σωστά, ώστε να ολοκληρώνεται το μάθημα;					
5. Χρειάζεστε επιπλέον βοήθεια για να ανταποκριθείτε στα μαθήματα του σχολείου;					
6. Θεωρείτε ότι οι καθηγητές σας ενθαρρύνουν τη συμμετοχή σας στο μάθημα και σας βοηθούν να αναπτύξετε πρωτοβουλίες;					
7. Νομίζετε ότι οι καθηγητές σας αντιμετωπίζουν με πνεύμα δικαιοσύνης ανεξάρτητα από την επίδοσή σας.					
8. Θα θέλατε οι καθηγητές να είναι πιο κοντά στα προσωπικά-οικογενειακά σας προβλήματα;					
9. Πώς θα χαρακτηρίζατε τις σχέσεις σας με τους καθηγητές σας; 0. Κακές 1. Τυπικές 2. Ουδέτερες 3. Φιλικές 4. Άριστες					

B4.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΠΗΛΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

«Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το Γυμνάσιο Σπηλίου Κρήτης. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση του δείκτη «Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις», καθώς και Παράρτημα με τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν: 1. Σχέδιο συνέντευξης μαθητών, 2. Θέματα συζήτησης για μαθητικές κοινότητες, 3. Ερωτηματολόγιο μαθητών, 4. Ερωτηματολόγιο γονέων/ κηδεμόνων, και 5. Στατιστική επεξεργασία ερωτηματολογίων – Παραστατικοί πίνακες αποτελεσμάτων.

Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας :
Γυμνάσιο Σπηλίου / Ρέθυμνο- Κρήτης

Τομέας /Δείκτης Αξιολόγησης: 5.3.
«Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις»

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

Αρχές Ιανουαρίου έγινε σύντομη παρουσίαση από το Διευθυντή των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από στατιστική επεξεργασία των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια που είχαν δοθεί σε μαθητές και γονείς και την οποία είχε αναλάβει να διεκπεραιώσει ο ίδιος .

Στα μέσα Ιανουαρίου έγινε συνάντηση όλων των μελών του έργου σε απογευματινή ώρα με τη Σύμβουλο κα Καψάσκη, στην οποία παρουσιάστηκε αναλυτικότερα η έκθεση της γενικής εικόνας του σχολείου και τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των ερωτηματολογίων και έγινε συζήτηση για τους δείκτες που χρήζουν συστηματικής διερεύνησης. Μετά τις οδηγίες από τη Σχολική Σύμβουλο, για τον τρόπο οργάνωσης και εργασίας για την συστηματική διερεύνηση ο Σύλλογος χωρίστηκε τυπικά σε δύο ομάδες των τριών ατόμων .

Σε συνάντηση την επομένη ημέρα οριοθετήθηκαν το αντικείμενο, τα κριτήρια και οι μέθοδοι, τα εργαλεία και οι πηγές για τον καθένα από τους δείκτες. Την ομάδα εργασίας του δείκτη 5.3 αποτελούσαν οι κ. Σαλβαράκη Ειρ., κ. Σκούρα Ευδ., κ. Ρηγάκη Αν. Στην ίδια συνάντηση διευκρινίστηκε ότι λόγω των αυξημένων απαιτήσεων του εγχειρήματος και του μικρού αριθμού των εκπαιδευτικών, οι ομάδες θα αναλάβουν την εύρεση των κατάλληλων εργαλείων και τη μελέτη των αναγκαίων πηγών για τη συλλογή όλων των στοιχείων ενώ για την εξαγωγή συμπερασμάτων για κάθε δείκτη θα συνεργαστούν όλοι οι εκπαιδευτικοί.

Σε επόμενη συνάντηση (19/01/11) σχεδιάστηκε η συνέντευξη για τους μαθητές, τα ερωτηματολόγια προς τη μαθητική κοινότητα και το κάθε μέλος ανέλαβε να διεκπεραιώσει συγκεκριμένο έργο (μελέτη αρχείων κλπ) .

Την επόμενη μέρα (20/01/11) συγκλήθηκε έκτακτη συνέλευση των μαθητικών κοινοτήτων με θέμα την καταγραφή του τρόπου λειτουργίας τους, αλλά και την αποτύπωση προβλημάτων και προβληματισμών των μαθητών. Τα συμπεράσματα παραδόθηκαν γραπτώς στα μέλη της ομάδας εργασίας.

Τη Δευτέρα 24/01/11 τα μέλη της ομάδας συγκέντρωσαν τα αποτελέσματα και όπου χρειαζόταν τα

επεξεργάστηκαν στατιστικά.

Την Τετάρτη 26/01/11 τα μέλη των δύο ομάδων συνεδρίασαν και ομόφωνα κατέληξαν στα κύρια αποτελέσματα αξιολόγησης του δείκτη.

Την Παρασκευή 28/01/11 τα μέλη των δύο ομάδων συνεδρίασαν, προχώρησαν στην καταγραφή και τελική παρουσίαση των κειμένων και καθόρισαν τις προτεραιότητες για δράση.

Τη Δευτέρα 31/01/11 συνήλθε η ολομέλεια του συλλόγου παρουσία της συμβούλου, των εκπροσώπων των μαθητών και των γονέων, καθώς και του αντιδημάρχου υπεύθυνου για τα θέματα παιδείας. Παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της συστηματικής διερεύνησης και ακολούθησε δημιουργική συζήτηση η οποία οδήγησε και στην καταγραφή των τελικών αποτελεσμάτων και προτεραιοτήτων

Η συγκέντρωση και μελέτη των στοιχείων αποτελεί εργασία των μελών της ομάδας. Τονίζουμε ότι η καταγραφή και παρουσίαση των στοιχείων είναι αποτέλεσμα της άριστης συνεργασίας των μελών της ολομέλειας. Στηριζόμενοι στις άριστες σχέσεις των εκπαιδευτικών και τη διάθεση που υπήρχε για προσφορά ξεπεράστηκαν τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από τις αυξημένες απαιτήσεις που είχε το συγκεκριμένο εγχείρημα σε συνάρτηση με το μικρό αριθμό του Συλλόγου.

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

Οι μαθητές του σχολείου μας προέρχονται από αγροτικές – κτηνοτροφικές περιοχές. Οι περισσότεροι ζουν σε ένα περιβάλλον πολιτισμικά στερημένο και αναρωτηθήκαμε, αν η κοινωνία στην οποία διαβιούν, τους προσφέρει ευκαιρίες για την κοινωνική και πνευματική τους ανάπτυξη.

Αντικείμενο αποτέλεσαν οι πρακτικές του σχολείου, με σκοπό την κοινωνική και ατομική ανάπτυξη των μαθητών. Διερευνήθηκαν οι δράσεις που αναπτύσσονται στο σχολείο για να ενισχύσουν την κοινωνική και πολιτική συνειδητοποίηση των μαθητών, ενώ παράλληλα μελετήθηκε η ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικών παρεμβάσεων με σκοπό την καταπολέμηση των διαχωρισμών και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ξεκινώντας καταγράψαμε τις ιδιαιτερότητες του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν και τις ευκαιρίες που αυτό τους παρέχει για την κοινωνική και ατομική ανάπτυξή τους. Στη συνέχεια διερευνήσαμε εάν οι τυχόν ελλείψεις που δημιουργεί το περιβάλλον επηρεάζουν τη σχολική τους εικόνα και γενικότερα την εικόνα που έχουν για τον εαυτό τους.

Σε αυτή την κατεύθυνση ορίσαμε ποιοτικά **κριτήρια**, αναφορικά με τις ευκαιρίες που παρέχει το σχολείο για την ατομική και κοινωνική ανάπτυξη, για τη διαμόρφωση υπεύθυνων, ενεργών και δημοκρατικών πολιτών καθώς και σε σχέση με τη λειτουργία ειδικών προγραμμάτων για ορισμένες

κατηγορίες μαθητών. Διευκρινίσαμε ότι ο όρος «ευκαιρίες» ταυτίζεται με την όποια δυνατότητα εξασφαλίζει στους μαθητές δραστηριοποίηση, μέσα από την οποία επιτυγχάνεται η αυτοβελτίωσή τους.

Αντικείμενο διερεύνησης αποτέλεσαν: α) οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνει το σχολείο, ομιλίες και δράσεις για τον εν λόγω σκοπό, όπως επίσης και η ενημέρωση των μελών της σχολικής κοινότητας, β) η ανάδειξη των επιτευγμάτων των μαθητών/τριών, γ) η παρουσίαση των δράσεων του σχολείου και η ανταλλαγή των καλών πρακτικών (σχολική ιστοσελίδα, σχολική εφημερίδα), δ) η λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων.

Κριτήρια ποιότητας αποτέλεσαν τα εκάστοτε ενδοσχολικά προγράμματα, η ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα σχολεία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, η υλοποίηση ομαδικών εργασιών στα πλαίσια του Προγράμματος σπουδών, καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας και δημοκρατικών στάσεων, η διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών, καθώς επίσης και ο βαθμός ανταπόκρισης των μαθητών σε όλα τα παραπάνω.

Μέθοδοι -Εργαλεία

Αξιοποιήθηκαν τα εξής εργαλεία:

1) Ερωτηματολόγια, 2) σχέδια συνέντευξης, 3) σχέδιο συζήτησης συνελεύσεων μαθητικών κοινοτήτων, 4) παρατήρηση.

Πηγές

Ημερολόγιο Διευθυντή, Αρχεία σχολείου

Τα μέλη της ομάδας συνέταξαν σχέδια συνεντεύξεων, με σκοπό να αντλήσουν στοιχεία για τα ιδιαίτερα κοινωνικά, ατομικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού. Αφ' ότου κατεγράφησαν οι ερωτήσεις σε ειδικές φόρμες, επιλέχτηκε κατόπιν κλήρωσης, το 20% του μαθητικού δυναμικού. Από το σύνολο των 53 μαθητών κληρώθηκαν 11 μαθητές (5 από την Α' Γυμνασίου, 4 από τη Β' και 2 από την Γ' Γυμνασίου). Οι τελευταίοι συμμετείχαν ατομικά στη διαδικασία της συνέντευξης. Τα δεδομένα κατεγράφησαν και αξιοποιήθηκαν.

Τα μέλη της ομάδας εργασίας μελέτησαν τα αρχεία του σχολείου, αποσκοπώντας στη συλλογή στοιχείων για τις πρακτικές που ακολουθούνται στο χώρο του σχολείου, τις δραστηριότητες που εκπονούνται, τις εκδρομές, τα προγράμματα, τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και τέλος τον τρόπο λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων. Διαμορφώθηκαν επίσης ερωτηματολόγια τόσο για τους

μαθητές, όσο και για τους γονείς των μαθητών του σχολείου μας.

Επίσης αξιοποιήθηκε η εμπειρία της εκδήλωσης των Χριστουγέννων που φιλοξενήθηκε στο πνευματικό κέντρο της Ι.Μ. Λάμπης και Σφακίων. Μια και τέτοιου είδους δρώμενα είναι ασυνήθιστα για τα δεδομένα της τοπικής κοινωνίας, κρίθηκε σκόπιμο να καταγραφούν οι αντιδράσεις των μαθητών, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας απέναντι σε αυτήν την «καινοτομία».

Η λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων συντελεί αποτελεσματικά στη διαμόρφωση υπεύθυνων και δημοκρατικών πολιτών. Αρχικά μελετήθηκε το ημερολόγιο του Διευθυντή και τα Αρχεία του σχολείου, από τα οποία προέκυψε ότι οι μαθητικές κοινότητες δε συνεδρίαζαν συχνά. Για τη συστηματικότερη διερεύνηση του συγκεκριμένου κριτηρίου συγκλήθηκε έκτακτη συνέλευση μαθητικών κοινοτήτων, με θέμα την καταγραφή του τρόπου λειτουργίας τους, αλλά και την αποτύπωση προβλημάτων και προβληματισμών των μαθητών. Η συζήτηση που έγινε στη διάρκεια της συνέλευσης κινήθηκε πάνω σε συγκεκριμένο άξονα ερωτήσεων, που είχαν τεθεί από τα μέλη της ομάδας, χωρίς όμως να τους περιορίζει. Τα συμπεράσματα παραδόθηκαν γραπτώς στα μέλη της ομάδας εργασίας, η οποία, με την μέθοδο της παρατήρησης, κατέγραψε τις αντιδράσεις και τα περιστατικά που επακολούθησαν αυτής της συνέλευσης.

Διερευνήθηκε η πιθανή σύνδεση με το 2.3 και το 3.3 (Σχέσεις μεταξύ Σχολείου-Γονέων).

Πέρα από όλα αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε πως μέσα από την παρατήρηση σε όλη τη διάρκεια της Α΄ φάσης οι καθηγητές κατέγραψαν στοιχεία τα οποία αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη ενώ η συζήτηση που έγινε στα πλαίσια της ομάδας και του ευρύτερου συλλόγου αποτέλεσε σημαντικό εργαλείο στη διερεύνησή του.

Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης

Στα πλαίσια του συστήματος διερεύνησης του δείκτη, τα μέλη της ομάδας πήραν συνέντευξη από τυχαίο, αλλά αντιπροσωπευτικό δείγμα μαθητών (περίπου το 20% του μαθητικού πληθυσμού). Η συνέντευξη επικεντρώθηκε στη μελέτη του πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο οποίο ζουν και στον εντοπισμό των αναγκών των μαθητών. (παράρτημα 1)

Τα αποτελέσματα κατέδειξαν ότι οι γονείς των μαθητών έχουν χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Το 40% των γονέων είναι απόφοιτοι Δημοτικού, το 20% Γυμνασίου, το 30% Λυκείου, ενώ μόλις το 10% έχουν συνεχίσει τις σπουδές τους στην ανώτερη εκπαίδευση. Οι ευκαιρίες που προσφέρει το

οικογενειακό περιβάλλον για ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών είναι περιορισμένες, καθώς και τα πολιτιστικά ερεθίσματα είναι ελάχιστα. Το 60% των μαθητών δεν έχουν πάει ποτέ διακοπές, το 40% των μαθητών έχει πάει 2-3 φορές θέατρο, μόνο με το σχολείο, ενώ το 40% δεν έχει παρακολουθήσει ποτέ θεατρική παράσταση ή κινηματογραφική ταινία. Το 20% του μαθητικού πληθυσμού δεν έχει επισκεφτεί άλλες πόλεις της Κρήτης. Ενώ, όσοι επισκέπτονται, επιλέγουν κοντινές πόλεις για ιατρικούς ή επαγγελματικούς λόγους και όχι για ψυχαγωγικούς.

Το περιβάλλον δεν τους παρέχει ευκαιρίες να αναπτύξουν τα ενδιαφέροντά τους και τις κλίσεις τους. Ενδεικτικά οι μαθητές, όσοι έχουν δυνατότητα μετακίνησης στην πρωτεύουσα του δήμου και σχετική οικονομική άνεση, ασχολούνται μόνο με καράτε, αγγλικά, ποδόσφαιρο και ελάχιστοι με την εκμάθηση υπολογιστών. Εξέφρασαν την πικρία τους για την απουσία μαθημάτων Μουσικής και Καλλιτεχνικών από το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του σχολείου ιδιαίτερα σε μια περιοχή που φημίζεται για τη μουσική και καλλιτεχνική της παράδοση. Ζήτησαν τη δραστηριοποίηση του σχολείου σε όλους τους τομείς και εξέφρασαν την επιθυμία να δημιουργηθούν ομάδες μουσικής, χορού, εικαστικών και αθλητισμού. Σημειώνεται ότι ο συνάδελφος που διδάσκει Φυσική Αγωγή δεν ανήκει οργανικά στο σχολείο και διατίθεται μόνο για δύο μέρες για συμπλήρωση ωραρίου. Έτσι το μάθημα της Φυσικής Αγωγής καλύπτεται σε δύο μέρες. Οι μαθητές δήλωσαν την ικανοποίησή τους για τις θεατρικές δραστηριότητες που αναπτύσσει τον τελευταίο καιρό το σχολείο και παρακάλεσαν να γίνουν πιο συχνές για να μπορούν να συμμετέχουν πιο πολλά παιδιά.

Οι μαθητές δε διαβάζουν εξωσχολικά βιβλία, το 90% δεν έχει δανειστεί ποτέ βιβλία από τη σχολική βιβλιοθήκη, η οποία έχει ελάχιστα βιβλία, δεν ανανεώνεται με νέες εκδόσεις και φιλοξενείται στο γραφείο των καθηγητών. (παράρτημα 2) Τον ελεύθερό τους χρόνο ασχολούνται με τον υπολογιστή και παίζουν στην παιδική χαρά του χωριού τους, αφού λείπουν έστω και οι πρόχειρες αθλητικές εγκαταστάσεις. Αξιοσημείωτο είναι ότι υπάρχουν μαθητές που ζουν σε χωριό όπου δεν υπάρχουν άλλα παιδιά και η μόνη παρέα που έχουν είναι τα αδέρφια τους. Το 30% των μαθητών δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Συμπερασματικά ούτε το κοινωνικό ούτε το οικογενειακό περιβάλλον βοηθά την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και το βάρος πέφτει στο σχολείο από το οποίο οι μαθητές έχουν αυξημένες απαιτήσεις.

Στη συνέχεια μελετήθηκαν τα αρχεία του σχολείου για τη συλλογή στοιχείων για τις ενισχυτικές, υποστηρικτικές και αντισταθμιστικές παρεμβάσεις που αυτό αναλαμβάνει. Δε γίνεται ενισχυτική διδασκαλία, ούτε λειτουργούν τμήματα ένταξης, ώστε να ενισχυθούν οι αδύναμοι μαθητές. Όπως προκύπτει από τα αρχεία τα προηγούμενα χρόνια οι περίπατοι πραγματοποιούνταν μέσα στο Σπήλι, τις τελευταίες δυο χρονιές γίνονται οργανωμένες εκπαιδευτικές εκδρομές ιστορικού-

περιβαλλοντικού-λαογραφικού ενδιαφέροντος στο Νομό Ρεθύμνης, ενώ στα πλαίσια των προγραμμάτων που εκπονούνται πραγματοποιήθηκε κατά την περσινή χρονιά πολυήμερη εκδρομή με προορισμό την Αθήνα και την Πελοπόννησο και μια ολόημερη στο Κ.Π.Ε. Αρχανών. Οι μαθητές συμμετέχουν με ευχαρίστηση και επιθυμούν την πραγματοποίηση εκδρομών πέρα από τα όρια του Νομού, αφού το περιβάλλον δεν τους παρέχει τέτοιες ευκαιρίες(παράρτημα 7). Από τη στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων προέκυψε ότι οι μαθητές θέλουν περισσότερες δράσεις από το σχολείο και δραστηριοποίησή του σε προγράμματα κοινωνικής και εθελοντικής προσφοράς. (παράρτημα 5-7)

Διερευνώντας τις διαθέσεις των μαθητών διοργανώθηκαν αρχικά θεατρικές παραστάσεις. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε τα Χριστούγεννα, φιλοξενήθηκε στην Ι.Μ Λάμπης Συβρίτου και Σφακίων και περιελάμβανε θεατρικά δρώμενα από τους μαθητές, εκκλησιαστικούς ύμνους από χορωδία του Ρεθύμνου, bazaar με χειροτεχνίες μαθητών και γονέων και έκλεισε με εορταστικό μπουφέ.

Η ανταπόκριση του κόσμου ήταν συγκινητική. Στην εκδήλωση παρευρέθησαν οι εκκλησιαστικές και τοπικές αρχές, γονείς και συγγενείς των μαθητών. Τα σχόλια ήταν πολύ θετικά. Ήταν η μόνη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Δήμο και όλοι μας παρότρυναν να επαναλάβουμε ανάλογες εκδηλώσεις. Παρατηρήσαμε τον ιδιαίτερο ενθουσιασμό των μαθητών και τη διάθεση που είχαν να συνδράμουν αυτό το εγχείρημα. Σημειώνουμε ότι για αρκετούς ήταν η μοναδική έξοδος των εορτών και η πρώτη φορά που έβλεπαν τέτοιου είδους εκδηλώσεις.

Αρχικά μελετήθηκε το Ημερολόγιο του Διευθυντή και τα Αρχεία του σχολείου , από τα οποία προέκυψε ότι κατά τα τελευταία χρόνια οι μαθητές συνεδρίαζαν 1 φορά το τρίμηνο. Για να διερευνήσουμε τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων ζητήσαμε από τους μαθητές στα πλαίσια των συνελεύσεών τους να συζητήσουν πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, να κάνουν τον απολογισμό τους και να καταγράψουν τις απόψεις τους για τα αίτια πιθανών δυσλειτουργιών(παράρτημα 3). Τα συμπεράσματα των γενικών συνελεύσεων καταδεικνύουν την αδράνεια των μαθητικών κοινοτήτων και την αδιαφορία των μαθητών για τα θέματα που τους αφορούν. Αποδείχθηκε ότι καμιά μαθητική κοινότητα δεν είναι ευχαριστημένη από τον τρόπο που λειτουργεί. Ιδιαίτερα στην Α΄ Γυμνασίου η συζήτηση ανάδειξε πολλά εσωτερικά προβλήματα στις σχέσεις τους. Δεν υπάρχει ενότητα με αποτέλεσμα να χωρίζονται σε «παρέες» φαινόμενο που, όπως ομολόγησαν, ξεκίνησε από το Δημοτικό. Το προεδρείο της συγκεκριμένης τάξης παραιτήθηκε, αφού δεν είχε την αποδοχή του συνόλου της τάξης. Στη συνέχεια συζητήσαν για τα αίτια του προβλήματος και για τις δράσεις που θεωρούσαν αναγκαίες για την επίλυσή του. Τους ζητήθηκε να καταλήξουν και να παραδώσουν κοινά

αποδεκτές θέσεις. Το όλο εγχείρημα ανέδειξε ότι το σχολείο δεν έχει αναπτύξει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την κατανόηση, την προστασία και την άσκηση των δικαιωμάτων των μαθητών στο σχολείο και την κοινωνία και αυτό αποτυπώνεται στο τρόπο που λειτουργούν οι κοινότητες και το έργο που προσφέρουν. Το ίδιο αποτυπώθηκε άλλωστε και από την απάντηση που έδωσαν οι μαθητές σε σχετική ερώτηση του ερωτηματολογίου. Μόνο το 39% των μαθητών είναι ευχαριστημένοι από τη συνεργασία που αναπτύσσεται ανάμεσα στους μαθητές και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει το σχολείο. (παράρτημα 7)

Το σχολείο δε διαθέτει ιστοσελίδα, δεν εκδίδει εφημερίδα ,ούτε υλοποιεί δράσεις σε συνεργασία με άλλα σχολεία. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί με πρωτοβουλία του σχολείου ομιλίες ή διαλέξεις από προσκεκλημένους ομιλητές.

Συμπερασματικά καταλήξαμε ότι είναι ένας τομέας όπου το σχολείο έχει ήδη σημειώσει αξιοπρόσεκτες προσπάθειες, αλλά υπάρχει ακόμη μεγάλη στέρηση, αφού οι μαθητές έχουν πολλές ανάγκες και χρειάζεται το σχολείο να προβεί άμεσα σε αντισταθμιστικές παρεμβάσεις

Δ. Προτεραιότητες για Δράση

Λαμβάνοντας υπόψη τα κύρια αποτελέσματα αξιολόγησης του δείκτη 5.3. κρίνεται σκόπιμο να ληφθούν άμεσες αντισταθμιστικές παρεμβάσεις που θα συντελέσουν στην ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών.

1) Το σχολείο πρέπει να αναπτύξει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την κατανόηση, την προστασία και την άσκηση των δικαιωμάτων των μαθητών/τριών στο σχολείο και την κοινωνία. Άρα άμεσο μέλημά μας κρίνεται η δραστηριοποίηση των μαθητικών κοινοτήτων και η δημιουργία υπεύθυνων και δημοκρατικών πολιτών. Επίσης θα πρέπει να αναλάβει δράσεις για να δημιουργήσει κλίμα συνεργασίας μεταξύ των μαθητών ιδιαίτερα της Α' Γυμνασίου.

2) Επιπλέον οφείλει να σχεδιάσει δραστηριότητες που θα ικανοποιήσουν το κενό που προκύπτει από το κοινωνικό και πολιτιστικό τους περιβάλλον. Θα πρέπει να εκπονηθούν περισσότερα προγράμματα περιβαλλοντικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, ενώ πρέπει να οργανωθούν περισσότερες εκδηλώσεις. 3) Ταυτόχρονα όμως να σχεδιάσει δράσεις στα πλαίσια των μαθημάτων, προβολές, ομαδικές εργασίες και να καλλιεργήσει τη φιλαναγνωσία στους μαθητές. Το εγχείρημα με τη δημιουργία θεατρικής ομάδας απέδειξε ότι είναι επιτυχημένο και θα πρέπει να διευρυνθεί και σε άλλους τομείς (αθλητικούς ή καλλιτεχνικούς).

4) Οφείλουμε να πιέσουμε στην κατεύθυνση να εφαρμοστεί πλήρως το αναλυτικό ωρολόγιο πρόγραμμα και να γίνουν τα μαθήματα μουσικής, καλλιτεχνικών και οικιακής οικονομίας. 5) Οι προσπάθειές μας πρέπει να ενταθούν επίσης για δημιουργία τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας μετά την καθολική απαίτηση των γονέων.

6) Επιπλέον το σχολείο να αναπτύξει μορφές επικοινωνίας όπως τη δημιουργία ιστοσελίδας, μέσω της οποίας θα μπορεί να προβάλλει τις εργασίες των μαθητών και ταυτόχρονα θα τους παρέχει εκπαιδευτικό υλικό.

7) Τέλος το σχολείο πρέπει να πραγματοποιήσει ένα άνοιγμα στην τοπική κοινωνία και με τη συνεργασία των γονέων να αποτελέσει κέντρο εξελίξεων και πολιτισμού για την ευρύτερη περιοχή του δήμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σχέδιο συνέντευξης μαθητών
2. Θέματα συζήτησης για μαθητικές κοινότητες
3. Σχέδιο συνέντευξης γονέων
4. Ερωτηματολόγια προς μαθητές
5. Παραστατικοί πίνακες αποτελεσμάτων

Παράρτημα 1

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ-ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΕΙΚΤΗ 5.3

1. Πώς περνάς τον ελεύθερό σου χρόνο;
2. Έχεις κάποιες εξωσχολικές δραστηριότητες; Αν ναι, ποιες;
3. Πιστεύεις ότι στον τόπο σου οι επιλογές σου για δραστηριότητες είναι περιορισμένες ή σε ικανοποιούν;
4. Αν μπορούσες να επιλέξεις από πολλές, τι θα ήθελες να κάνεις;
5. Ποιές είναι οι ιδιαίτερες κλίσεις σου, τα αγαπημένα σου ενδιαφέροντα;
6. Διαβάζεις λογοτεχνικά βιβλία; Κάθε πότε; Πόσα βιβλία διαβάζεις το χρόνο;
7. Υπάρχει στο χωριό σου πολιτιστικός σύλλογος; Τι δραστηριότητες κάνεις;
8. Συμμετέχεις σε κάποιο σύλλογο ή ομάδα;
9. Γίνονται στο χωριό σου πολιτιστικές ή άλλου είδους εκδηλώσεις; Θέλεις να συμμετέχεις;
10. Πηγαίνετε εκδρομές με την οικογένειά σου; Πόσο συχνά; Πού πηγαίνετε συνήθως;
11. Τι μόρφωση έχουν οι γονείς σου;
12. Πόσο συχνά πηγαίνεις στο Ρέθυμνο; Στο Ηράκλειο ή στα Χανιά;
13. Πηγαίνεις κινηματογράφο ή θέατρο; Πόσο συχνά;
14. Είσαι ευχαριστημένος/η από τις εξωσχολικές δραστηριότητες που προσφέρονται στο σχολείο;
15. Έχεις να προτείνεις κάποιες άλλες που θα σε ενδιέφεραν;
16. Έχετε υπολογιστή; Υπάρχει σύνδεση με το διαδίκτυο στο σπίτι σου;
17. Ποιες πόλεις της Ελλάδας έχεις επισκεφτεί;
18. Πηγαίνετε οικογενειακές διακοπές ; Αν ναι πού;

Παράρτημα 2

Θέματα συζήτησης για μαθητικές κοινότητες

1. Πόσες φορές έχετε συγκαλέσει συνέλευση κατά την φετινή σχολική χρονιά ;
2. Ποια θέματα σας απασχόλησαν στη συνέλευση;
3. Τι λύσεις προτείνετε να δοθούν στα ζητήματα που σας απασχόλησαν;
4. Ποιες δράσεις αναλάβατε για την επίλυση τους και τη βελτίωση της κατάστασης;
5. Μείνατε ικανοποιημένοι από την προσπάθειά σας;
6. Αν δεν μείνατε ικανοποιημένοι, ποιος ήταν ο βασικός λόγος γι' αυτό;

Παράρτημα 3

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΠΗΛΙΟΥ		δεν απάντησαν	καθόλου	λίγο	πολύ	Παρα πολύ	Μέσος όρος
1. καθόλου 2. λίγο 3. πολύ 4. πάρα πολύ							
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΝΣΗΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ							
1	Η συμμετοχή των μαθητών στις αποφάσεις του σχολείου είναι ουσιαστική.	7%	9%	30%	34%	20%	2,5
2	Ο Δντής του σχολείου συζητάει πάντα με τους μαθητές.	5%	16%	16%	27%	36%	2,71
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ , ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ							
3	Οι μαθητές συμμετέχουν σε συλλογικές εργασίες και συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και μεγέθους.	5%	9%	36%	39%	11%	2,41
4	Η συμμετοχή των μαθητών σε δραστηριότητες που αποσκοπούν στη κοινωνική προσφορά(εθελοντισμός, δέντροφύτευση) είναι ικανοποιητική	5%	25%	32%	29%	9%	2,11
5	Στο σχολείο προσφέρεται ικανός αριθμός προαιρετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (π.χ. Επαγγελματική Αγωγή, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας, κλπ.).	5%	32%	34%	16%	13%	1,98
6	Υπάρχει διάθεση από τους μαθητές για εθελοντική εργασία και ενεργό συμμετοχή για τη βελτίωση του σχολείου.	5%	14%	34%	27%	20%	2,41
7	Στο σχολείο επιδιώκεται η πραγματοποίηση επισκέψεων των μαθητών σε τόπους επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος.	7%	14%	32%	39%	7%	2,25
8	Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για εθελοντική δραστηριότητα των μαθητών και του προσωπικού του σχολείου (περιποίηση σχολικού κήπου, περιβαλλοντικές δράσεις).	7%	30%	32%	27%	4%	1,89

9	Θέλω να συμμετέχω στις εκπαιδευτικές εκδρομές που διοργανώνει το σχολείο	5%	5%	9%	16%	64%	2,29
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ							
10	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την ενίσχυση του αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας μαθητών και γονέων στο έργο του σχολείου.	7%	7%	36%	36%	14%	2,43
11	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις για την υποστήριξη ειδικών περιπτώσεων μαθητών/τριών σε ζητήματα ενίσχυσης της μάθησης και βελτίωσης των επιδόσεων.	7%	11%	29%	34%	20%	2,48
12	Οι προσπάθειες του σχολείου να προσφέρει σε όλους τους μαθητές ίσες ευκαιρίες μάθησης είναι αποτελεσματικές.	5%	4%	32%	46%	13%	2,57
13	Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν και βοηθούν μαθητές που αποτυγχάνουν για να καλύψουν τα κενά τους.	5%	13%	16%	54%	13%	2,55
14	Αισθάνομαι ότι το προσωπικό του σχολείου κάνει ό,τι μπορεί για να με βοηθήσει στα μαθήματα	7%	11%	32%	39%	11%	2,36
ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ							
15	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την καλλιέργεια δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών, ώστε οι μαθητές να συμμετέχουν ως υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες σε μια δημοκρατική κοινωνία.	5%	7%	34%	52%	2%	2,38
16	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μαθητών.	5%	7%	32%	46%	9%	2,46
17	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την καταπολέμηση των διαχωρισμών και του αποκλεισμού και την ενδυνάμωση της αλληλεγγύης και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών.	5%	7%	27%	43%	18%	2,61
18	Οι μαθητές συμπεριφέρονται υπεύθυνα στο σχολείο.	7%	9%	55%	18%	11%	2,16

Παράρτημα 4

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΓΟΝΕΙΣ-ΚΗΔΕΜΟΝΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΠΗΛΙΟΥ		
	<i>1. καθόλου 2. λίγο 3. πολύ 4. πάρα πολύ</i>	
	ΕΞΩΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ	Μέσος όρος
1	Οι προγραμματισμένες δραστηριότητες(εκδρομές-εορτές) του σχολείου πραγματοποιούνται με τρόπο ικανοποιητικό.;	3,41
2	Το σχολείο θα θέλατε να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για εθελοντική δραστηριότητα των μαθητών και του προσωπικού του σχολείου (περιποίηση σχολικού κήπου, περιβαλλοντικές δράσεις).;	3,41
3	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την καλλιέργεια δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών, ώστε οι μαθητές να συμμετέχουν ως υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες σε μια δημοκρατική κοινωνία.;	2,77
4	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την ενδυνάμωση της αλληλεγγύης και τη συνεργασίας μεταξύ των μαθητών. ;	2,86
	ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ	
5	Το σχολείο κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια για να με στηρίξει στην εκπαίδευση του παιδιού μου.;	3,09
6	Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν και βοηθούν μαθητές που αποτυγχάνουν να καλύψουν τα κενά τους;	2,64
7	Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις για την υποστήριξη ειδικών περιπτώσεων μαθητών/τριών σε ενίσχυση της μάθησης και βελτίωσης των επιδόσεων;	2,59

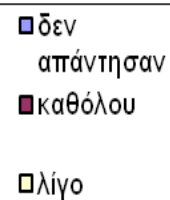
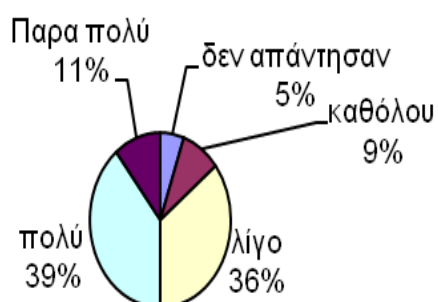
Παράρτημα 5

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

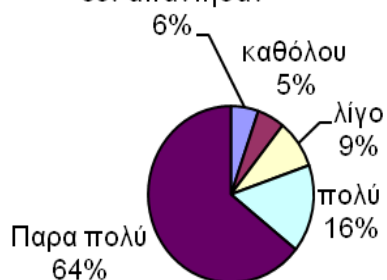
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Οι μαθητές συμμετέχουν σε συλλογικές εργασίες και συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και μεγέθους.

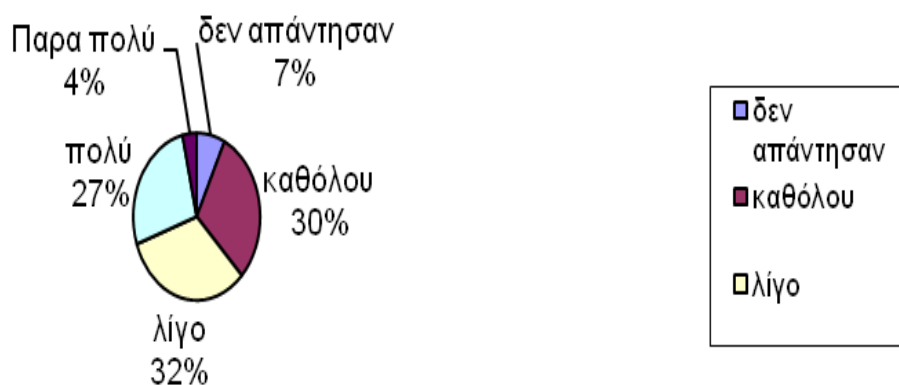
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Θέλω να συμμετέχω στις εκπαιδευτικές εκδρομές που διοργανώνει το σχολείο

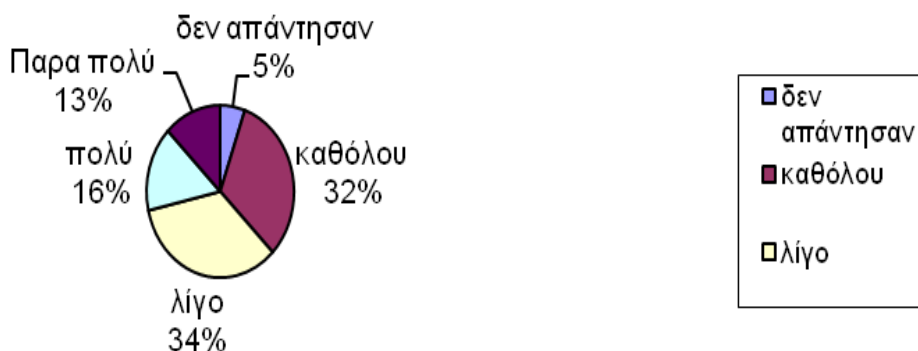
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για εθελοντική δραστηριότητα των μαθητών και του προσωπικού του σχολείου (περιποίηση σχολικού κήπου, περιβαλλοντικές δράσεις).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Στο σχολείο προσφέρεται ικανός αριθμός προαιρετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (π.χ. Επαγγελματική Αγωγή, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας, κλπ.).

B5.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΣΟΥΤΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

«Επίδοση και Πρόοδος των Μαθητών»
«Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το Γυμνάσιο Τσουτυλίου Δυτικής Μακεδονίας. Περιλαμβάνονται στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση των δεικτών «Επίδοση και Πρόοδος των Μαθητών» και «Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις». Η Έκθεση περιλαμβάνει επίσης Παράρτημα με τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν, όπως: Φόρμα καταγραφής ποσοτικών στοιχείων από το αρχείο του σχολείου, Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων.

**Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του
Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας**

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΣΟΥΤΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

1. ΤΟΜΕΑΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Δείκτης Αξιολόγησης: Επίδοση και Πρόοδος των Μαθητών

2. ΤΟΜΕΑΣ: ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Δείκτης: Ενισχυτικές, υποστηρικτικές και αντισταθμιστικές παρεμβάσεις.

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

-Η διαδικασία της συστηματικής διερεύνησης διήρκεσε ενάμιση με δύο μήνες (Δεκέμβριο 2010 με Ιανουάριο 2011).

-Η ομάδα εργασίας αποτελείται από τους παρακάτω έξι εκπαιδευτικούς:

- 1) Μάτσακα Ελευθερία (ΠΕ 03), διευθύντρια, υπεύθυνη του έργου αυτοαξιολόγησης
- 2) Παπαδοπούλου Ευγενία (ΠΕ 14), συντονίστρια
- 3) Τσιλιμίγκα Βασίλειο (ΠΕ 02), πρακτικογράφο
- 4) Καραμητόπουλο Χρήστο (ΠΕ 04), μέλος
- 5) Τσαλή Κλεονίκη (ΠΕ 07), μέλος
- 6) Χριστογιάννη Θεώνη (ΠΕ 01), μέλος

Περιγραφή συναντήσεων

-Στις 23 Δεκεμβρίου 2010 η ομάδα εργασίας συγκεντρώθηκε με σκοπό μια πρώτη διατύπωση προτάσεων για τον τρόπο διερεύνησης και αξιολόγησης των επιλεγμένων

δεικτών, τις πιθανές μεθόδους εργασίας και εκτίμησης ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των δεικτών.

-Στις 12 Ιανουαρίου 2011 συνήλθε η ολομέλεια με θέμα το λεπτομερή σχεδιασμό της συστηματικής διερεύνησης των τομέων που επιλέχθηκαν. Στη συνεδρίαση παρευρίσκονταν και η υπεύθυνη για το πρόγραμμα σχολική σύμβουλος κ. Τσιτούρα Βασιλική, με συμβουλευτικό και καθοδηγητικό ρόλο. Η ομάδα κατέληξε στη σχεδίαση της έρευνας, τον ορισμό των κριτηρίων ποιότητας του κάθε δείκτη, τους σκοπούς και τις μεθόδους εργασίας και τη διαμόρφωση ερωτηματολογίων.

-Στις 10 Ιανουαρίου 2011 τα μέλη της ομάδας συγκεντρώθηκαν και αφού μελέτησαν τα καθορισμένα κριτήρια ποιότητας του δείκτη, τους σκοπούς και τις μεθόδους εργασίας, διαμόρφωσαν τις φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, καθώς επίσης και τα ερωτηματολόγια για εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς μαθητών με πολύ χαμηλές επιδόσεις.

-Έγινε ενημέρωση των μαθητών καθώς και των γονέων των μαθητών με πολύ χαμηλές επιδόσεις για τη διεξαγωγή της έρευνας και τα ερωτηματολόγια. Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, συμπληρώθηκαν και επιστράφηκαν.

-Στις 26 Ιανουαρίου 2011, η ομάδα συγκεντρώθηκε για να αρχίσει την επεξεργασία των αποτελεσμάτων έρευνας.

-Στις 28 Ιανουαρίου 2011, συνήλθε η ολομέλεια της ομάδας, η οποία προχώρησε στην ολοκλήρωση της επεξεργασίας των αποτελεσμάτων της συστηματικής διερεύνησης και αποφάσισε να προβεί στη σύνταξη της παρούσας έκθεσης.

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

-**Αντικείμενο της αξιολόγησης** αποτελούν οι δείκτες που αφορούν την επίδοση και πρόοδο των μαθητών και τις ενισχυτικές, υποστηρικτικές και αντισταθμιστικές παρεμβάσεις.

1^{ος} δείκτης: Επίδοση και Πρόοδος των μαθητών.

-Η διερεύνηση είχε σαν **στόχο** να διαπιστώσει αν οι επιδόσεις των μαθητών ανταποκρίνονται στους στόχους και το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών, καθώς

επίσης την πρόοδο των μαθητών διαχρονικά. Επίσης, έγινε προσπάθεια να προσεγγιστούν οι παράμετροι που επηρεάζουν τις επιδόσεις και την πρόοδο των μαθητών, να αναδειχθούν οι καλές πρακτικές, να διαπιστωθούν και να διορθωθούν τυχόν ελλείψεις ή λάθη.

- Τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση του δείκτη είναι η ανταπόκριση των επιτευγμάτων των μαθητών στο πρόγραμμα σπουδών, η πρόοδος που παρουσιάζουν όλοι οι μαθητές -χαμηλής, μέσης και υψηλής επίδοσης- σε σχέση με προηγούμενα επιτεύγματα και η αυξανόμενη ή μειούμενη διαφορά στις επιδόσεις κατά τη διάρκεια της χρονιάς μεταξύ των περισσότερο και λιγότερο ικανών μαθητών.

- Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των πληροφοριών είναι τα ατομικά δελτία μαθητών, η βάση δεδομένων e-school και το βιβλίο πρακτικών του συλλόγου. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η καταγραφή, όσον αφορά τα στοιχεία από τις βάσεις δεδομένων και τα ερωτηματολόγια προς τους μαθητές, τους καθηγητές και τους γονείς, όσον αφορά την έκφραση των προσωπικών απόψεων και εκτιμήσεων κάθε ενδιαφερόμενου.

- Για τη διερεύνηση του δείκτη χρησιμοποιήθηκαν κάποια **ερευνητικά εργαλεία**, όπως **φόρμες καταγραφής και ερωτηματολόγια.** Πιο συγκεκριμένα, **για τη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων για τη διερεύνηση του δείκτη «Επίδοση και πρόοδος των μαθητών», έγιναν τα παρακάτω:**

- Από τα αρχεία του σχολείου (e-school) και τα ατομικά δελτία των μαθητών—γραφτή και προφορική βαθμολογία—καταγράφηκε σε ειδικές φόρμες η επίδοση των μαθητών (χαμηλή, μέτρια, άριστη) ανά τάξη (Α, Β, Γ) και ανά φύλο (αγόρια, κορίτσια) την προηγούμενη χρονιά.
- Στη συνέχεια, σε φόρμες καταγραφής αποτυπώθηκαν τα ανάλογα στοιχεία και έγινε σύγκριση της επίδοσης των μαθητών με αυτή της προηγούμενων σχολικών ετών. Συγκεκριμένα έγινε σύγκριση για τους μαθητές της Β σε σχέση με την επίδοσή τους στην Α τάξη και για τους μαθητές της Γ σε σχέση με την Α και Β τάξη. Στην περίπτωση της Α τάξης έγινε σύγκριση με τους βαθμούς του Α τριμήνου.
- Από το πρακτικό του συλλόγου αντλήθηκαν στοιχεία από τις παιδαγωγικές συναντήσεις και τις απόψεις των εκπαιδευτικών του σχολείου, όσον αφορά την επίδοση και τη συμπεριφορά των μαθητών. Μοιράστηκαν ερωτηματολόγια στους μαθητές τα οποία συμπληρώθηκαν και επιστράφηκαν από τους μαθητές. Οι

ερωτήσεις αφορούσαν τις τυχόν δυσκολίες που συναντούν στα μαθήματα, ποια μαθήματα τους δυσκολεύουν περισσότερο, ποιας μορφής είναι οι δυσκολίες που συναντούν (κατανόηση, γραφή, ανάγνωση), αν χρειάζονται βοήθεια, αν έχουν βοήθεια στο σπίτι και πόσες ώρες αφιερώνουν στη μελέτη.

- Ερωτηματολόγια επίσης μοιράστηκαν στους εκπαιδευτικούς, τα οποία περιελάμβαναν ερωτήσεις σχετικά με την επίδοση των μαθητών ανά τάξη και φύλο σε κάθε μάθημα, την εκτίμηση όσον αφορά τα αδύνατα σημεία των μέτριων και χαμηλής επίδοσης μαθητών, τις δυσκολίες που συναντούν στα μαθήματα, το είδος των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούν οι μαθητές με ευχέρεια (ατομικές, ομαδικές, κ.α.), τις προσπάθειες που καταβάλουν οι εκπαιδευτικοί για τη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών και τα αποτελέσματά τους, τις μεθόδους διδασκαλίας που χρησιμοποιούν (συμμετοχική, μετωπική κ.α.), τη συνεργασία με τους γονείς.
- Τα ερωτηματολόγια που μοιράστηκαν στους γονείς παιδιών με ιδιαίτερα χαμηλές επιδόσεις περιείχαν ερωτήσεις που αφορούν το χρόνο μελέτης στο σπίτι, τη βοήθεια που έχουν οι μαθητές αυτοί στο σπίτι, αν οι γονείς θέλουν επιπλέον διδασκαλία για τα παιδιά τους στο σχολείο, αν συμβουλευτήκαν ειδικό για τη διάγνωση των αναγκών των παιδιών.

2^{ος} Δείκτης: Ενισχυτικές, υποστηρικτικές και αντισταθμιστικές παρεμβάσεις.

- Η διερεύνηση του δεύτερου δείκτη είχε σαν **στόχο** να διαπιστώσει αν επιτυγχάνονται οι στόχοι του σχολείου, όπως η βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου, η ανάπτυξη των κοινωνικών-συμμετοχικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, η καλλιέργεια δημοκρατικών στάσεων και αξιών (ισότητα, αλληλεγγύη, σεβασμός της διαφοράς). Όλα τα παραπάνω σκοπεύουν στην αποτελεσματική προετοιμασία για την ομαλή κοινωνικοποίηση των μαθητών και την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά ως υπεύθυνων και δημοκρατικών πολιτών. Συμπεριλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στις πρακτικές του σχολείου για την ενίσχυση και τη βελτίωση της ατομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των μαθητών/τριών.

- Τα **κριτήρια** που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση του δείκτη είναι η παροχή ευκαιριών για ατομική, κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών και διαμόρφωση υπεύθυνων, ενεργών και δημοκρατικών πολιτών και η λειτουργία ειδικών προγραμμάτων για ορισμένες κατηγορίες μαθητών (ενισχυτική διδασκαλία, τάξεις υποδοχής), η ανταπόκριση των επιτευγμάτων των μαθητών στο πρόγραμμα σπουδών, η πρόοδος που παρουσιάζουν

όλοι οι μαθητές-χαμηλής, μέσης και υψηλής επίδοσης- σε σχέση με προηγούμενα επιτεύγματα και η αυξανόμενη ή μειούμενη διαφορά στις επιδόσεις κατά τη διάρκεια της χρονιάς μεταξύ των περισσότερο και λιγότερο ικανών μαθητών.

- Έγινε προσπάθεια να γίνει μια συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με το δείκτη που μελετήθηκε παραπάνω, την επίδοση και πρόοδο των μαθητών.

- **Οι πηγές** που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των πληροφοριών είναι τα ατομικά δελτία μαθητών, η βάση δεδομένων e-school, το βιβλίο αποφάσεων του Διευθυντή, το Πρακτικό του Συλλόγου, το ημερολόγιο του Διευθυντή. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η καταγραφή, όσον αφορά τα στοιχεία από τις βάσεις δεδομένων και τα βιβλία. Επίσης δόθηκαν ερωτηματολόγια προς τους μαθητές, τους καθηγητές και τους γονείς, όσον αφορά την έκφραση των προσωπικών απόψεων και εκτιμήσεων κάθε ενδιαφερόμενου.

- Πιο αναλυτικά, για τη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων για τη διερεύνηση του δείκτη «Ενισχυτικές, υποστηρικτικές και αντισταθμιστικές παρεμβάσεις» ακολουθήθηκαν τα παρακάτω βήματα:

- Χρησιμοποιήθηκαν ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που συλλέχθηκαν από τον δείκτη της επίδοσης και προόδου των μαθητών.
- Με βάση το βιβλίο αποφάσεων του Διευθυντή, το Πρακτικό του Συλλόγου και το ημερολόγιο του Διευθυντή καταγράφηκαν οι δράσεις του σχολείου τη φετινή χρονιά όσον αφορά κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα, ομιλίες, προγράμματα στο σχολείο, επικοινωνία του σχολείου με φορείς κ.α.
- Μοιράστηκαν ερωτηματολόγια στους μαθητές τα οποία συμπληρώθηκαν και επιστράφηκαν από τους μαθητές. Οι ερωτήσεις αφορούσαν το είδος των δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν ή θέλουν να συμμετέχουν οι μαθητές (ατομικές, ομαδικές, εκδρομές, αγώνες, κ.α.), τις σχέσεις των μαθητών με τους συμμαθητές τους και τους εκπαιδευτικούς, τις πιθανές αλλαγές που θα ήθελαν στο σχολείο.
- Ερωτηματολόγια επίσης μοιράστηκαν στους εκπαιδευτικούς, τα οποία περιελάμβαναν ερωτήσεις σχετικά με τη συμπεριφορά των μαθητών στην τάξη, τη συμμετοχή τους στο μάθημα ή σε δραστηριότητες, τις προσπάθειες ένταξης των παιδιών στις δράσεις του σχολείου και το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας.

Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης

1) Όσον αφορά τον δείκτη επίδοσης και προόδου των μαθητών

Ύστερα από λεπτομερή μελέτη και επεξεργασία των στοιχείων που βρίσκονται στα αρχεία του σχολείου και αφορούν την επίδοση των μαθητών ανά τάξη και ανά φύλο κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά, καταγράφηκαν οι εξής παρατηρήσεις – συμπεράσματα:

↪ Στην περσινή Α' τάξη τα αγόρια έχουν καλύτερη επίδοση σε σχέση με τα κορίτσια (ποσοστό αρίστευσης αγοριών: 30%, αντίστοιχο ποσοστό κοριτσιών: 20%). Στο χαρακτηρισμό πολύ καλά τα αγόρια έχουν ποσοστό 10%, τα κορίτσια 15%, ενώ στο χαρακτηρισμό καλά και μέτρια υπάρχει ισοδυναμία με ποσοστό 5%. Ένα 5% των κοριτσιών απορρίφθηκαν.

↪ Στην περσινή Β' τάξη τα κορίτσια έχουν άριστα σε ποσοστό 21,42% ενώ τα αγόρια έχουν 0%. Πολύ καλά έχουν το 21,42% των κοριτσιών, έναντι 14,2% των αγοριών. Επιπλέον στην κατηγορία της καλής επίδοσης το ποσοστό αγοριών και κοριτσιών είναι το ίδιο και φτάνει το 14,2%. Στην κατηγορία μέτριας επίδοσης τα αγόρια έχουν ποσοστό 14,2%. Κανένα κορίτσι δεν έχει μέτρια επίδοση.

↪ Στην περσινή Γ' τάξη στην κατηγορία των αρίστων οι κοπέλες έχουν 19,04% έναντι 14,2% των αγοριών. Ομοίως στην κατηγορία πολύ καλά, τα κορίτσια με ποσοστό 14,2%, υπερτερούν έναντι των αγοριών με 4,7%. Στην κατηγορία καλά τα αγόρια υπερτερούν με 14,2% έναντι των κοριτσιών με 9,5%. Μέτρια επίδοση έχουν μόνο τα αγόρια με ποσοστό 9,5%. Απορρίφθηκαν αγόρια σε ποσοστό 4,7% και κορίτσια 9,5%.

Συνολικά φαίνεται ότι:

- στην Α τάξη τα κορίτσια έχουν περίπου την ίδια επίδοση με τα αγόρια
- στη Β και στη Γ υπερτερούν σαφώς τα κορίτσια σε επιδόσεις μαθημάτων

Στη συνέχεια έχουμε την επίδοση της κάθε φετινής τάξης συγκρινόμενη με τις προηγούμενες χρονιές.

↪ Για την φετινή Α' έχουμε για το πρώτο τρίμηνο άριστους μαθητές σε ποσοστό 46,15%, πολύ καλούς σε ποσοστό 15,38%, καλούς 23,09 % και μέτριους 15,38%. Δεν υπάρχουν προηγούμενες χρονιές για σύγκριση.

↪ Η επίδοση των μαθητών της φετινής Β' (Α' τρίμηνο) σε σύγκριση με την περσινή χρονιά, παρουσιάζει βελτίωση, αφού το ποσοστό των μαθητών που βελτίωσαν την επίδοσή

τους ανέρχεται στο 52,63%.

✎ Για τους μαθητές της φετινής Γ΄ Γυμνασίου παρατηρούμε ότι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στη Β΄ είχαν βελτίωση σε ποσοστό 7,1% σε σύγκριση με την Α΄, ενώ σύμφωνα με τα φετινά δεδομένα (Α΄ τρίμηνο), η βελτίωσή τους σε σχέση με τη Β΄ είναι επίσης μικρή κυρίως στα φιλολογικά και τα μαθηματικά.

Συνολικά φαίνεται ότι έχουμε:

- σημαντική βελτίωση στη φετινή Β
- μικρή βελτίωση στη Γ

Κατά την τρέχουσα χρονιά, αυτοί που κυρίως βελτίωσαν τις επιδόσεις τους είναι οι μαθητές υψηλής επίδοσης (70%) και οι μισοί περίπου της μέτριας επίδοσης. Αντίθετα οι χαμηλής επίδοσης μαθητές δεν έχουν ανάλογη πρόοδο και παρουσιάζουν στασιμότητα (80%), με αποτέλεσμα η διαφορά μεταξύ των πρώτων και των τελευταίων να αυξάνει κατά τη διάρκεια της χρονιάς αντί να μειώνεται. Ελάχιστες εξαιρέσεις μαθητών με χαμηλές επιδόσεις παρουσίασαν μικρή βελτίωση σε κάποια μαθήματα (10%) και κάποιοι παρουσίασαν πτώση (10%).

Τα στοιχεία που καταγράφηκαν από τις παιδαγωγικές συναντήσεις του συλλόγου διδασκόντων δείχνουν ότι η στασιμότητα των περισσότερων που ανήκουν στην κατηγορία της χαμηλής και μέτριας επίδοσης, σχετίζεται κυρίως με προβλήματα οικογενειακά (χωρισμένοι γονείς, οικονομικό, προβλήματα υγείας) και λιγότερο με άλλης φύσεως παράγοντες (νοητική υστέρηση, έλλειψη συγκέντρωσης, κτλ). Σε ελάχιστες περιπτώσεις (σε 3 μαθητές με ιδιαίτερα χαμηλές επιδόσεις) εκτιμήθηκε ότι υπάρχουν μαθησιακές δυσκολίες.

Η ομάδα στην προσπάθειά της να συγκεντρώσει τις γνώμες των μαθητών γύρω από τα μαθήματα που διδάσκονται, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και τη βοήθεια που ίσως έχουν στο σπίτι, συνέταξε σχετικό ερωτηματολόγιο και το μοίρασε στους μαθητές. Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους μαθητές έχουν ως εξής:

-Οι μαθητές της Α΄ δείχνουν να δυσκολεύονται στα Αρχαία (23%), στα Μαθηματικά (23%) και στις Ξένες Γλώσσες (Γερμανικά 23% , Αγγλικά 15,3%).

-Οι μαθητές της Β΄ τάξης δήλωσαν ότι τους δυσκολεύουν περισσότερο τα Αρχαία

(26,3%), τα Φυσικομαθηματικά (15,7%) και τα Αγγλικά (10,5%).

-Οι μαθητές της Γ' τάξης δυσκολεύονται στα Μαθηματικά (23%), τα Αρχαία (15,3%), και τα Αγγλικά (15%).

Στην ερώτηση «τι σε δυσκολεύει περισσότερο, να γράφεις, να διαβάζεις ή να κατανοείς ένα κείμενο»;

- στην Α' τάξη οι περισσότεροι μαθητές δείχνουν αδυναμία στην κατανόηση (53,8%), λιγότεροι στη γραφή (15,3%), και ακόμα πιο λίγοι στο διάβασμα (7,6).
- στη Β' τάξη επίσης η κατανόηση «βασανίζει» τους μαθητές σε ποσοστό 21%, ενώ το διάβασμα και το γράψιμο κατέχουν αρκετά μικρότερο ποσοστό 5,25%.
- στη Γ' τάξη η κατανόηση κειμένου και το διάβασμα βρίσκονται στο ίδιο ποσοστό 23% , ενώ το γράψιμο σε ποσοστό 15,37% .

Όσον αφορά το αν έχουν βοήθεια στο σπίτι:

- οι μαθητές της Α' τάξης δήλωσαν σε ποσοστό μόλις 15,3% και 7,6% πως δέχονται βοήθεια από τη μητέρα ή την αδερφή αντίστοιχα.
- οι μαθητές της Β' τάξης δέχονται βοήθεια από τη μητέρα σε ποσοστό 21%.
- στη Γ' τάξη μόνο το 15,38% έχει τη βοήθεια της μητέρας και οι υπόλοιποι τα καταφέρνουν μόνοι τους.

Για το αν χρειάζονται κάποια βοήθεια στα μαθήματα:

- στην Α' τάξη απάντησαν θετικά σε ποσοστό 53,8% ,
- στη Β' τάξη σε ποσοστό 15,78%
- στη Γ' σε ποσοστό 20%.

Στην τελευταία ερώτηση που αφορούσε στο χρόνο που αφιερώνουν για μελέτη στο σπίτι οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- στην Α' τάξη ένας στους τρεις (ποσοστό 31%) διαβάζουν από 4 ως 6 ώρες. Το 45% διαβάζει από 2 ως 3 ώρες και το 23% αφιερώνει ελάχιστο χρόνο (το πολύ 1 ώρα).

- στη Β' τάξη το 26% διαβάζει 5 ως 6 ώρες την ημέρα, το 68% 2 ως 3 ώρες και μόλις το 5,25% μόνο 1 ώρα.

- στη Γ' τάξη το 30% διαβάζει 4 ως 5 ώρες, το 54% 2 ως 3 ώρες και το 15,3% μόνο 1 ώρα.

Παράλληλα με το ερωτηματολόγιο προς τους μαθητές, δόθηκε και ερωτηματολόγιο σε γονείς των οποίων τα παιδιά έχουν ιδιαίτερα χαμηλές επιδόσεις και φαίνεται να παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες (3 μαθητές). Οι απαντήσεις τους έχουν ως εξής:

- στην ερώτηση αν ασχολείται το παιδί στο σπίτι με τα μαθήματα, η μια απάντηση ήταν ναι και οι άλλες δύο «όχι όσο θα έπρεπε».

- στο ερώτημα αν έχει βοήθεια το παιδί στο σπίτι, οι δύο απαντήσεις ήταν θετικές και η μια αρνητική.

- και τα τρία παιδιά παρακολούθησαν στο Δημοτικό μαθήματα στο Ολοήμερο Πρόγραμμα.

- οι γονείς των παιδιών επιθυμούν να έχει βοήθεια το παιδί στο σχολείο παρακολουθώντας επιπλέον ώρες διδασκαλίας.

- οι γονείς όλων των παιδιών ήταν θετικοί στην βοήθεια από κάποιον ειδικό για τη διάγνωση των αναγκών του παιδιού.

Ερωτηματολόγια επίσης μοιράστηκαν στους εκπαιδευτικούς, τα οποία περιελάμβαναν ερωτήσεις σχετικά με την επίδοση και τις δραστηριότητες των μαθητών, τις δυσκολίες που συναντούν στα μαθήματα, τις προσπάθειες που καταβάλουν οι εκπαιδευτικοί και τα αποτελέσματά τους, τις μεθόδους διδασκαλίας που χρησιμοποιούν κ.α.

- Στην Α' τάξη το 50% των κοριτσιών και το 60% των αγοριών είναι μέτριο στα Μαθηματικά και τα Αρχαία και οι υπόλοιποι μοιράζονται ισόποσα στις χαμηλές και στις άριστες επιδόσεις. Στα υπόλοιπα μαθήματα οι μισοί είναι πολύ καλοί έως άριστοι και οι υπόλοιποι βρίσκονται σε χαμηλότερες επιδόσεις. Στην Τεχνολογία που περιλαμβάνει κατασκευές και είναι μάθημα χωρίς αυστηρή ύλη και με περιθώριο επιλογής, είναι άριστοι στην συντριπτική πλειοψηφία.

- στη Β' τάξη οι μισοί μαθητές είναι από αρκετά καλοί έως πολύ καλοί στα μαθηματικά και ένα 20% είναι άριστοι (με περισσότερα τα αγόρια). Στα υπόλοιπα μαθήματα (Γερμανικά, Θρησκευτικά, Γεωγραφία, Αρχαία, Φυσική και Χημεία) το 90% των μαθητών έχουν μέτρια έως άριστη απόδοση και το 10% χαμηλή, με τα αγόρια να υπερτερούν στις υψηλές επιδόσεις.
- στη Γ τάξη τα αγόρια μοιράζονται κατά 50% στις χαμηλές και τις μέτριες επιδόσεις σε όλα τα μαθήματα, ενώ η πλειοψηφία των κοριτσιών (60%) βρίσκεται στη μέτρια επίδοση. Ένα 12,5% των κοριτσιών είναι χαμηλής επίδοσης και ένα 25% άριστης.
- Τα αδύνατα σημεία των μέτριων μαθητών είναι λεξιλόγιο, ορθογραφία και γραμματική στα Γερμανικά, κατανόηση εννοιών και επίλυση ασκήσεων στα θετικά, γραμματική και σύνταξη στα Αρχαία και κατανόηση ή έλλειψη συγκέντρωσης σε άλλα μαθήματα.
- Όσον αφορά τις ασκήσεις/δραστηριότητες που πραγματοποιούν με ευχέρεια αυτές είναι ερωτήσεις σωστού-λάθους, αντιστοίχισης, πολλαπλών επιλογών και συμμετοχή στα εργαστήρια.
- Οι προσπάθειες για βελτίωση (επαναλήψεις, φύλλα εργασίας, δημιουργία ομάδων) απέδωσαν λίγο στους μέτριους μαθητές, δεν απέδωσαν όμως στους μαθητές χαμηλής επίδοσης λόγω των πολλών κενών που έχουν στην ύλη. Οι μέθοδοι διδασκαλίας που εφαρμόζονται είναι κυρίως η συμμετοχική και η μετωπική. Στην ομαδοσυνεργατική συμμετέχουν και οι πιο αδύνατοι με ενθουσιασμό χωρίς όμως βελτίωση.
- Οι γονείς ενημερώνονται από τους εκπαιδευτικούς για την επίδοση των παιδιών τους και συνεργάζονται συνήθως μόνο σε αυτά που θεωρούν σημαντικά.

2) Όσον αφορά τον δείκτη των ενισχυτικών, υποστηρικτικών και αντισταθμιστικών παρεμβάσεων:

Εκτός από τα στοιχεία που αξιοποιήθηκαν από τον προηγούμενο δείκτη, χρησιμοποιήθηκαν και τα στοιχεία που πήραμε από τα παρακάτω:

Σχετικά με τα ερωτηματολόγια που μοιράστηκαν στους εκπαιδευτικούς, αναφορικά με τη συμπεριφορά των μαθητών, τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες, τις προσπάθειες ένταξής τους στις δράσεις του σχολείου κ.α.:

- Η συμπεριφορά των μαθητών στην τάξη χαρακτηρίζεται από καλή έως πολύ καλή.
- Στην Α είναι 3 οι μαθητές που δεν συμμετέχουν γενικά στα μαθήματα ή σε άλλες ατομικές ή ομαδικές δραστηριότητες, στην Β είναι 2 και στη Γ είναι 3.
- Η προσπάθεια ένταξης στο μάθημα γίνεται με εύκολες ερωτήσεις, ασκήσεις, επιβράβευση και ένταξη σε ομάδες, αλλά με ελάχιστη ή καθόλου αλλαγή. Συμμετέχουν όμως σε εκδρομές, χορευτικά, γιορτές, αθλητικά κ.λ.π.. Για κάποια εργασία που άπτεται των ενδιαφερόντων τους άλλοι ανταποκρίθηκαν και άλλοι όχι.

Οι ερωτήσεις στα ερωτηματολόγια των μαθητών αφορούσαν το είδος των δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν ή θέλουν να συμμετέχουν οι μαθητές (ατομικές, ομαδικές, εκδρομές, αγώνες, κ.α.), τις σχέσεις των μαθητών με τους συμμαθητές τους και τους εκπαιδευτικούς, τις πιθανές αλλαγές που θα ήθελαν στο σχολείο. Οι απαντήσεις τους έχουν ως εξής:

- 1) Στην Α τάξη και στη Β τάξη το 80-90% των μαθητών προτιμά τις ομαδικές εργασίες, ενώ στη Γ το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται στο 100%.
- 2) Πάνω από 90% των μαθητών συμμετέχουν σε όλες τις δράσεις του σχολείου.
- 3) Όσον αφορά το αν οι μαθητές νοιώθουν φιλικά στο χώρο του σχολείου, σχεδόν το 100% των μαθητών απαντούν θετικά.
- 4) Και στις τρεις τάξεις οι μαθητές θεωρούν ότι είναι άριστη η συνεργασία με τους καθηγητές και τους μαθητές. Δύο μόνο μαθητές θεωρούν ότι έχουν μικροπροβλήματα με κάποιους συμμαθητές τους.
- 5) Στην Α τάξη το 30,7% δεν θέλει κάποια αλλαγή και ένα 30,7% θέλει λιτότερα μαθήματα, το 38,6% θέλει περισσότερες ώρες γυμναστικής. Στη Β το 58% δεν θέλει αλλαγές και το 42% θέλει διαλείμματα μεγαλύτερης διάρκειας και λιγότερα μαθήματα. Στη Γ ένας μαθητής θέλει αλλαγή συμπεριφοράς από τους κάποιους συμμαθητές.

Από τα βιβλία και τα πρακτικά του σχολείου αντλήθηκαν στοιχεία για δράσεις που αφορούν στις πρακτικές του σχολείου και σκοπό έχουν την ενίσχυση και τη βελτίωση της ατομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των μαθητών/τριών.

1) Στα πλαίσια του προγράμματος δράσης κοινωνικού περιεχομένου, τον Ιανουάριο του 2011 συγκεντρώθηκαν και στάλθηκαν αγαθά στο χωριό SOS Πλαγιαρίου Θεσσαλονίκης.

2) Το Νοέμβριο του 2010, η κυρία Τιμπέρη Καλλιόπη ενημέρωσε τη Γ Γυμνασίου με θέμα «διαφυλικές σχέσεις».

3) Το Νοέμβριο του 2010 πραγματοποιήθηκε πρόγραμμα ανακύκλωσης παλαιών ηλεκτρονικών υπολογιστών.

4) Έγινε στους μαθητές ο ετήσιος σωματομετρικός και οδοντιατρικός έλεγχος.

5) Στα πλαίσια της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ, έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες και παραδόθηκε στο σχολείο μας σύστημα διαδραστικού πίνακα διδασκαλίας για τη Β τάξη.

6) Εκπαιδευτικοί και μαθητές ανέλαβαν προγράμματα αγωγής υγείας, αγωγής σταδιοδρομίας.

7) Δύο μαθήτριες της Γ τάξης και μια εκπαιδευτικός έλαβαν μέρος στο 6^ο διασχολικό συνέδριο νέων που οργανώθηκε στην Αθήνα, με θέμα «Τα ιστορικά εκπαιδευτήρια ως φορείς του οικουμενικού ελληνισμού» διάρκειας 2 ημερών.

8) Αναπτύσσοντας την επικοινωνία όπου διαφαίνεται ιδιαιτερότητα με τους μαθητές, το σχολείο επικοινωνεί με το ΚΕΔΔΥ και ενημερώνει γονείς.

9) Το σχολείο ενημερώνει σχετική ιστοσελίδα.

10) Οι μαθητές παρακολούθησαν θεατρική παράσταση στο ΔΗΠΕΘΕ Κοζάνης, με τίτλο «Ρομπέν των Δασών».

11) Στο επίμαχο θέμα συγχώνευσης των σχολείων, μαθητές, γονείς, φορείς και κάτοικοι ανέλαβαν δράση με ψηφίσματα, συζητήσεις και πορεία διαμαρτυρίας.

Δ. Προτεραιότητες για Δράση

Από την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της παρούσας έρευνας, η ομάδα κατέληξε στην καταγραφή προτάσεων για δράση:

- 1) Ενημέρωση των γονέων των μαθητών με ιδιαίτερα χαμηλές επιδόσεις αναφορικά με τα αποτελέσματα της έρευνας, καθώς και για τις ενέργειες που μπορούν να γίνουν για να βοηθηθούν τα παιδιά, οι οποίες αναφέρονται παρακάτω. Συζήτηση για τη συμμετοχή των γονέων στην προσπάθεια αυτή (όπου αυτό είναι εφικτό) και κατάθεση προτάσεων από τους ίδιους τους γονείς.
- 2) Συνάντηση γονέων με το ΚΕΔΔΥ για την έκδοση γνωμάτευσης, έτσι ώστε να γίνει το ανάλογο πρακτικό του συλλόγου διδασκόντων, με σκοπό τη δημιουργία τμήματος ένταξης από την επόμενη σχολική χρονιά.
- 3) Σχεδιασμός για άμεση έναρξη άτυπων τμημάτων ένταξης στο σχολείο για τη φετινή χρονιά, για τη διδασκαλία βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων (γραφή, ανάγνωση, αρίθμηση) από εκπαιδευτικούς του συλλόγου διδασκόντων στα βασικά μαθήματα (μαθηματικά, γλώσσα).
- 4) Σχεδιασμός και εφαρμογή ενός εξατομικευμένου προγράμματος, όσο αυτό είναι δυνατό, για τους μαθητές με χαμηλές και ιδιαίτερα χαμηλές επιδόσεις. Στόχος είναι να βοηθηθούν τα παιδιά στο να χτίσουν την αυτοεκτίμησή τους, να μπορούν να δουλεύουν από κοινού με συμμαθητές και εκπαιδευτικούς, να βελτιωθούν οι γνώσεις και δεξιότητές τους καθώς και η κοινωνικότητά τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παραθέτουμε τα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιήσαμε στην έρευνα:

Α. Για τη διερεύνηση του τομέα **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ** και δείκτης αξιολόγησης «Επίδοση και Πρόοδο των μαθητών» χρησιμοποιήθηκαν τα παρακάτω εργαλεία:

1. Από τα αρχεία του σχολείου – γραπτή και προφορική βαθμολογία- καταγράφηκε η επίδοση των μαθητών ανά τάξη, ανά φύλο την προηγούμενη χρονιά ή κατά το πρώτο τρίμηνο ως εξής:

Α΄ Τάξη					
Αγόρια			Κορίτσια		
Άριστη	Μέτρια	Χαμηλή	Άριστη	Μέτρια	Χαμηλή

Β΄ Τάξη					
Αγόρια			Κορίτσια		
Άριστη	Μέτρια	Χαμηλή	Άριστη	Μέτρια	Χαμηλή

Γ΄ Τάξη					
Αγόρια			Κορίτσια		
Άριστη	Μέτρια	Χαμηλή	Άριστη	Μέτρια	Χαμηλή

2. Ο παρακάτω πίνακας βοήθησε να γίνει σύγκριση με την επίδοση των μαθητών κατά την παρούσα χρονιά ή κατά το δεύτερο τρίμηνο:

Ποσοστά μαθητών που βελτίωσαν τις επιδόσεις τους από τάξη σε τάξη	
Ποσοστά μαθητών που βελτίωσαν τις επιδόσεις τους κατά τη διάρκεια της χρονιάς	
Όλοι οι μαθητές –χαμηλής, μέσης, υψηλής επίδοσης– παρουσιάζουν πρόοδο σε σχέση με προηγούμενα επιτεύγματά τους.	
Η διαφορά στις επιδόσεις μεταξύ των λιγότερο και των περισσότερο ικανών μαθητών μειώνεται κατά τη διάρκεια της χρονιάς.	
Κοινωνικοπολιτισμική προέλευση των μαθητών με μέτρια και χαμηλή επίδοση.	

3. Για διασταύρωση στοιχείων και άντληση επιπλέον δεδομένων ανά μάθημα ετοιμάσαμε τα εξής ερωτηματολόγια:

❖ Ερωτήματα για εκπαιδευτικούς:

1. Περιγράψτε την επίδοση των μαθητών ανά τάξη και ανά φύλο στο μάθημά σας.
2. Εντοπίστε ποια είναι τα ιδιαίτερα αδύνατα σημεία των μέτριων και χαμηλής επίδοσης μαθητών στο μάθημά σας; Σε ποια γνωστικά πεδία του μαθήματός σας δυσκολεύονται ιδιαίτερα;
3. Υπάρχουν ασκήσεις/ δραστηριότητες –ατομικές, ομαδικές, εξατομικευμένες- που πραγματοποιούν με ευχέρεια;
4. Περιγράψτε τις προσπάθειες που κάνατε για τη βελτίωση της επίδοσής τους. Παρατηρήσατε κάποια βελτίωση μετά από τις προσπάθειες αυτές;

5. Χρησιμοποιείτε συμμετοχικές μεθόδους διδασκαλίας ή μόνο μετωπική; Παρατηρήσατε κάποια διαφορά στην επίδοση των μαθητών όταν χρησιμοποιείτε διαφορετική μέθοδο διδασκαλίας;
6. Ενημερώθηκαν οι γονείς για την επίδοση των παιδιών; Συνεργάζονται μαζί σας για διευκόλυνση στο έργο σας;
- 7.

❖ Ερωτήματα για μαθητές με μέτρια ή χαμηλή επίδοση:

1. Σε δυσκολεύει κάποιο μάθημα/μαθήματα; Ποιο/ποια είναι αυτό/αυτά;
2. Σε ποιο μάθημα δυσκολεύεσαι περισσότερο ή λιγότερο;
3. Τι σε δυσκολεύει περισσότερο, να γράφεις, να διαβάζεις ένα κείμενο ή να το κατανοείς;
4. Σε βοηθάει κανείς στο σπίτι με τα μαθήματα;
5. Χρειάζεσαι κάποια βοήθεια στα μαθήματα;
6. Πόσες ώρες διαβάζεις στο σπίτι;

❖ Ερωτήματα για γονείς παιδιών με ιδιαιτερότητες:

1. Ασχολείται το παιδί στο σπίτι με τα μαθήματα;
2. Το βοηθά κανείς;
3. Στο δημοτικό παρακολουθούσε μαθήματα στο ολοήμερο σχολείο;
4. Θα θέλατε να βοηθηθεί το παιδί στο σχολείο παρακολουθώντας επιπλέον ώρες διδασκαλίας;
5. Συμβουλευτήκατε κάποιον ειδικό σύμβουλο για τη διάγνωση των αναγκών του παιδιού;

B. Για τη διερεύνηση του τομέα ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ με δείκτης αξιολόγησης «**Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις**» χρησιμοποιήθηκαν τα παρακάτω εργαλεία:

1. Πίνακας συλλογής ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων.

Προγράμματα δράσης κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου στην τοπική κοινωνία (αριθμός, διάρκεια, περιεχόμενο, πλήθος συμμετεχόντων μαθητών).	
Ομιλίες, διαλέξεις ειδικών επιστημόνων στους μαθητές στο χώρο του σχολείου (θεματολογία, συχνότητα, πλήθος συμμετεχόντων).	
Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα σχολεία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (αριθμός, διάρκεια, περιεχόμενο).	
Εθελοντικές δράσεις των μαθητών και των εκπαιδευτικών (είδη δράσεων, πλήθος συμμετεχόντων, διάρκεια, αποτελέσματα).	
Ανάπτυξη μορφών επικοινωνίας του σχολείου, όπως έκδοση σχολικής εφημερίδας, ενημέρωση σχολικής ιστοσελίδας, ενημερωτικά έντυπα κ.ά. (μορφές, περιεχόμενο, συχνότητα).	
Περιστατικά βίας μεταξύ συμμαθητών που απασχόλησαν το Σύλλογο Διδασκόντων ή τη Διεύθυνση του σχολείου (αριθμός, συχνότητα, πλήθος συμμετεχόντων).	
Περιστατικά αλληλεγγύης μεταξύ συμμαθητών (περιγραφή, πλήθος συμμετεχόντων μαθητών, αποτελέσματα).	
Λειτουργία ειδικών προγραμμάτων για ορισμένες κατηγορίες μαθητών (ενισχυτική διδασκαλία, τάξεις υποδοχής)	

2. Ερωτήματα για μαθητές:

1. Να αναφέρεις ποιες δραστηριότητες, ατομικές ή ομαδικές, του σχολείου σου αρέσουν και για ποιο λόγο;
2. Συμμετέχεις σε όλες τις δράσεις του σχολείου, ατομικές και ομαδικές; Αν όχι, να αναφέρεις σε ποιες δε συμμετέχεις ή δε θα ήθελες να συμμετέχεις και για ποιο λόγο.
3. Νοιώθεις φιλικά στο χώρο του σχολείου;

4. Πώς είναι οι σχέσεις σου με τους συμμαθητές σου και τους καθηγητές σου; Μπορείς να συνεργάζεσαι μαζί τους; Αν όχι, ποια είναι τα εμπόδια;
5. Θα ήθελες κάποια αλλαγή στη ζωή σου μέσα στο σχολείο και ποια θα ήταν αυτή;
6. Σε ποιο μάθημα ή σε ποια μαθήματα δυσκολεύεσαι και θα επιθυμούσες περισσότερη στήριξη;
7. Ποιοι νομίζεις ότι είναι οι λόγοι για τους οποίους δυσκολεύεσαι στα μαθήματα; Μελετάς λιγότερο, είναι το μάθημα δύσκολο για σένα, χρειάζεσαι βοήθεια;
8. Σε βοηθά κανείς στο σπίτι σου με τα μαθήματα;

3. Ερωτήματα για εκπαιδευτικούς:

1. Να κάνετε μια γενική περιγραφή της συμπεριφοράς και στάσης των μαθητών στην τάξη κατά τη διάρκεια του μαθήματός σας.
2. Παρατηρήσατε κάποιους μαθητές να μη συμμετέχουν στο μάθημά σας και πόσοι είναι αυτοί ανά τάξη;
3. Σε ποιες δραστηριότητες δε συμμετέχουν, στις ομαδικές ή στις ατομικές;
4. Περιγράψτε τις προσπάθειες που κάνατε για να τους εντάξετε στο μάθημα ή στην ομάδα.
5. Παρατηρήσατε κάποια αλλαγή μετά από τις προσπάθειές σας;
6. Στις δράσεις του σχολείου που δεν εντάσσονται στο πλαίσιο του καθιερωμένου μαθήματος συμμετέχουν οι μαθητές αυτοί;
7. Παρατηρήσατε κάποια βελτίωση στην επίδοσή τους και στη συμμετοχή τους όταν τους αναθέσατε εργασία που άπτεται των ενδιαφερόντων και των δεξιοτήτων τους; Αναφέρεται κάποιο παράδειγμα.

B6.

ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ

*«Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών»
«Υποστήριξη της επιστημονικής- παιδαγωγικής κατάρτισης και
εξέλιξης των εκπαιδευτικών»*

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το Μουσικό Γυμνάσιο Παλλήνης. Η Έκθεση περιλαμβάνει δύο μέρη, που αφορούν αντίστοιχα τη διερεύνηση των δεικτών: «Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών» και «Υποστήριξη της επιστημονικής- παιδαγωγικής κατάρτισης και εξέλιξης των εκπαιδευτικών».

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ

**Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων
του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας**

Πεδίο 4ο : Εκπαιδευτικές διαδικασίες

Τομέας : Β. Ποιότητα της διδασκαλίας

Δείκτης Αξιολόγησης : 4.2. Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών

&

Πεδίο 4ο : Εκπαιδευτικές διαδικασίες

Τομέας : Ε. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

Δείκτης Αξιολόγησης : 4.5. Υποστήριξη της Επιστημονικής –

– Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης

των Εκπαιδευτικών

Παλλήνη, Ιούνιος 2011

Ομάδες εργασίας ανά τομέα

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ : Β. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Δείκτης Αξιολόγησης : 4.2. Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών

Συντονιστής της ομάδας : Αντωνόπουλος Βασίλειος (ΠΕ16 Μουσικός)

Μέλη : Αλεξιάδη Αικατερίνη (ΠΕ02 Φιλολόγος)
Γιαλαμόπουλος Χαράλαμπος (ΠΕ03 Μαθηματικός)
Κατσιάνης Στυλιανός (ΠΕ16 Μουσικός)
Μάρακα Αικατερίνη (ΠΕ02 Φιλολόγος)
Μπαραμπούτης Βασίλειος (ΠΕ16 Μουσικός)
Φερεντίνου Αικατερίνη (ΠΕ02 Φιλολόγος)
Χαρμπίλας Ιωάννης (ΠΕ04 Φυσικός)

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ : Ε. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Δείκτης Αξιολόγησης : 4.5. Υποστήριξη της Επιστημονικής – Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών

Συντονίστρια της ομάδας : Αριστοδήμου Τροοδία (ΠΕ 02 Φιλολόγος)

Μέλη : Βάρσου Θεοδώρα (ΠΕ16 μουσικός - βυζαντινής)
Γεωργουλή Στυλιανή (ΠΕ16-01 μουσικός - πιάνο)
Εργά Ελένη (ΠΕ02 Φιλολόγος)
Καραγιωργάκης Αστρινός (ΠΕ16-01 μουσικός - κιθάρα)
Πιλάλης Ηλίας (ΠΕ16 μουσικός - βυζαντινής)
Σκουλαρικού Γεωργία (ΠΕ06 αγγλικών)
Σιόντας Απόστολος (ΠΕ16 μουσικός - πιάνο)
Τζαβάρα Ευτυχία (ΠΕ07 γερμανικών)
Φιδετζή Μαρία (ΠΕ32 θεατρολόγος)
Χαρατσή Μαρία - Ιουλία (ΠΕ16-01 μουσικός - πιάνο)

Τελική επεξεργασία κειμένων : Αντωνόπουλος Βασίλειος (ΠΕ16)

Υποδ/ντής Πειραματικού Μουσικού Γυμνασίου Παλλήνης

Γράμπας Κων/νος (ΠΕ16)

Υποδ/ντής Πειραματικού Μουσικού Γυμνασίου Παλλήνης

Πολίτη Βασιλική (ΠΕ16)

Υποδ/ντρια Πειραματικού Μουσικού Γυμνασίου Παλλήνης

Παπαγεωργίου Κων/νος (ΠΕ04)

Δ/ντής Πειραματικού Μουσικού Γυμνασίου Παλλήνης

Περιεχόμενα

1. ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΤΟΜΕΑΣ : Β. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Δείκτης Αξιολόγησης : 4.2. Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών
- A. Διαδικασίες αξιολόγησης σελ. 5
B. Σχέδιο αξιολόγησης σελ. 6
Γ. Κύρια αποτελέσματα αξιολόγησης σελ. 8
Δ. Προτεραιότητες για δράση σελ. 10
Παράρτημα 1. Ερωτηματολόγιο σελ. 11
Παράρτημα 2. Καταγραφή απαντήσεων και παρατηρήσεων σελ. 18
Παράρτημα 3. συνοπτική παρουσίαση πολιτιστικών προγραμμάτων
ΠΜΓΠ κατά το σχολικό έτος 2010 - 2011 σελ. 29
2. ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΤΟΜΕΑΣ : Ε. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
Δείκτης Αξιολόγησης : 4.5. Υποστήριξη της Επιστημονικής – Παιδαγωγικής
Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών
- A. Διαδικασία Αξιολόγησης σελ. 31
B. Πορεία εργασίας για το πρώτο σκέλος της διερεύνησης
Βήμα 1: Σύνταξη Ερωτηματολογίου σελ. 32
Βήμα 2: Μοίρασμα Ερωτηματολογίου σελ. 35
Βήμα 3: Αποτελέσματα Ερωτηματολογίου σελ. 35
Γ. Πορεία εργασίας για το δεύτερο σκέλος της διερεύνησης σελ. 40
Δ. Συμπεράσματα και Προτάσεις σελ. 41

**ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΤΟΜΕΩΝ
ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ**

1. ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ Β: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

**ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: 4.2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ**

A. Διαδικασίες αξιολόγησης

Στην Έκθεση Γενικής Εκτίμησης της Εικόνας του Σχολείου η ποσοτική αποτύπωση του δείκτη 4.2. ήταν υψηλή (βαθμός 3). Θεωρήθηκε όμως σκόπιμο ο δείκτης αυτός να διερευνηθεί περισσότερο, καθώς διαπιστώθηκε ότι - παρά το υψηλό επίπεδο του διδακτικού προσωπικού του σχολείου, την εφαρμογή σε μεγάλο βαθμό ποικίλων διδακτικών μεθόδων και στρατηγικών, τη χρήση κατάλληλων μέσων διδασκαλίας και την εισαγωγή καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων - υπάρχουν ακόμη μεγάλα περιθώρια αξιοποίησης των εφαρμογών των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία τόσο των μαθημάτων γενικής παιδείας όσο και των ομαδικών μουσικών μαθημάτων καθώς και παραγωγής σχεδίων μαθημάτων κατά τα οποία γίνεται διαθεματική προσέγγιση των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων. Στόχος της διερεύνησης του δείκτη ήταν η αποτύπωση μιας σαφέστερης εικόνας των διδακτικών πρακτικών που εφαρμόζονται στο σχολείο μας στα μαθήματα αυτά και η ανάληψη δράσεων για την περαιτέρω βελτίωση και προσαρμογή τους στους στόχους ενός νέου σχολείου.

Την ευθύνη της συστηματικής διερεύνησης του Δείκτη 4.2.: Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών ανέλαβε ομάδα εργασίας, η οποία ορίστηκε από το Διευθυντή του σχολείου και έγινε αποδεκτή από το Σύλλογο Διδασκόντων την 27η Ιανουαρίου 2011.

Ως συντονιστής της ομάδας ορίστηκε ο κος Αντωνόπουλος Βασίλειος (ΠΕ16 Μουσικός) και μέλη της οι:

Αλεξιάδη Αικατερίνη (ΠΕ02 Φιλόλογος)

Γιαλαμόπουλος Χαράλαμπος (ΠΕ03 Μαθηματικός)

Κατσιάνης Στυλιανός (ΠΕ16 Μουσικός)

Μάρακα Αικατερίνη (ΠΕ02 Φιλόλογος)

Μπαραμπούτης Βασίλειος (ΠΕ16 Μουσικός)

Φερεντίνου Αικατερίνη (ΠΕ02 Φιλόλογος)

Χαρμπίλας Ιωάννης (ΠΕ04 Φυσικός)

Την 3η Μαρτίου 2011 η ομάδα συναντήθηκε για πρώτη φορά, οπότε αποφασίστηκε ο τρόπος δράσης της ομάδας : Η σύνταξη και διανομή ερωτηματολογίου στους διδάσκοντες τα υπό διερεύνηση μαθήματα γενικής και μουσικής παιδείας, η αναζήτηση σχετικού υλικού από το βιβλίο πρακτικών του σχολείου, η καταγραφή και αξιολόγηση όλων των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν, η σύνταξη της τελικής έκθεσης. Ο συνολικός αριθμός συναντήσεων της ομάδας ήταν οκτώ και οι εργασίες της ολοκληρώθηκαν μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου.

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

Όπως ήδη αναφέραμε, **στόχοι διερεύνησης του δείκτη «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών»** ήταν οι εξής :

α) **Η αποτύπωση και αξιολόγηση των διδακτικών πρακτικών** στα μαθήματα γενικής παιδείας, στα ομαδικά μαθήματα μουσικής παιδείας και στα μαθήματα γενικότερης αισθητικής παιδείας (θέατρο, εικαστικά), τα οποία διδάσκονται στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο Παλλήνης. Λόγω της ιδιαιτερότητάς τους δεν διερευνήθηκαν στην παρούσα φάση οι διδακτικές πρακτικές στα ατομικά μαθήματα ευρωπαϊκών και ελληνικών παραδοσιακών μουσικών οργάνων καθώς και στα μαθήματα ενόργανων και φωνητικών συνόλων ευρωπαϊκής και ελληνικής παραδοσιακής μουσικής.

β) Η καταγραφή όλων των προτεινομένων από τους διδάσκοντες δράσεων με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας διδασκαλίας και **η κατ' αρχήν διαμόρφωση σχεδίων δράσεων**, οι οποίες μπορούν άμεσα να υλοποιηθούν κατά το σχολικό έτος 2011 – 2012.

Ως **κριτήρια αξιολόγησης των διδακτικών πρακτικών** ετέθησαν τα εξής :

- ο βαθμός προγραμματισμού της διδασκαλίας κάθε μαθήματος με βάση το συνολικό διδακτικό χρόνο του σχολικού έτους
- ο βαθμός συστηματικής προετοιμασίας της διδασκαλίας κάθε μαθήματος σε εβδομαδιαία και ημερήσια βάση
- η συχνότητα χρήσης διαφόρων διδακτικών μεθόδων
- η συχνότητα ανάθεσης εργασιών κατά τη διάρκεια του μαθήματος
- η συχνότητα χρήσης σχεδίων μαθημάτων ή σεναρίων διδασκαλίας
- η χρησιμοποίηση εναλλακτικών, καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων
- η συχνότητα χρήσης πρόσθετου διδακτικού υλικού και εποπτικών μέσων διδασκαλίας
- η συχνότητα χρήσης νέων τεχνολογιών μέσα στην τάξη

- η συχνότητα ανάθεσης στους μαθητές ατομικών ή ομαδικών πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών και ο βαθμός αξιοποίησής τους ως στοιχείου ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής πράξης.
- ο βαθμός συμμετοχής των μαθητών στο μάθημα
- ο βαθμός διαφοροποίησης της διδασκαλίας ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες επιμέρους ομάδων μαθητών
- η συχνότητα εκπαιδευτικών επισκέψεων με αντικείμενο σχετικό με τα διδασκόμενα μαθήματα

Ως κύρια **πηγή άντλησης πληροφοριών** πάνω στην ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο Παλλήνης επελέγη ένα **ερωτηματολόγιο**, το οποίο διαμορφώθηκε από την ομάδα εργασίας και διανεμήθηκε στους καθηγητές θεωρητικών, θετικών, ομαδικών μουσικών μαθημάτων και μαθημάτων γενικότερης αισθητικής καλλιέργειας (θέατρο, εικαστικά) του σχολείου. Συμπληρωματικά προς αυτό χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από το **βιβλίο πρακτικών του σχολείου**, όπου έχουν καταγραφεί έξι συνολικά προγράμματα (πολιτιστικά και περιβαλλοντικής αγωγής), τα οποία υλοποιήθηκαν από καθηγητές του σχολείου κατά το σχολικό έτος 2010 – 2011.

Στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο Παλλήνης εδίδαξε κατά το σχολικό έτος 2010 – 2011 το εξής **εκπαιδευτικό προσωπικό** :

A. Στα **θεωρητικά μαθήματα γενικής παιδείας** (θρησκευτικά, αρχαία ελληνικά, νέα ελληνικά, ιστορία, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά) :

- 1 θεολόγος (ΠΕ01),
- 11 φιλόλογοι (ΠΕ02),
- 4 αγγλικών (ΠΕ06),
- 2 γαλλικών (ΠΕ05),
- 1 γερμανικών (ΠΕ07)

Σύνολο : 19 καθηγητές

B. Στα **θετικά μαθήματα γενικής παιδείας** (μαθηματικά, φυσική, χημεία, βιολογία, γεωγραφία, μουσική τεχνολογία) :

- 4 μαθηματικοί (ΠΕ03),
- 3 φυσικοί (ΠΕ04)
- 1 μουσικής τεχνολογίας (ΠΕ17)

Σύνολο : 8 καθηγητές

Γ. Στα **ομαδικά μαθήματα μουσικής παιδείας** (θεωρία & πράξη της ευρωπαϊκής μουσικής, χορωδία, ιστορία της μουσικής, θεωρία & πράξη της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής)

- 5 μουσικοί (ΠΕ16) για τα μαθήματα : θεωρία & πράξη της ευρωπαϊκής μουσικής, χορωδία, ιστορία της μουσικής

- 5 μουσικοί (ΠΕ16) για το μάθημα : θεωρία & πράξη της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής

Σύνολο : 10 καθηγητές

Δ. Στα μαθήματα γενικότερης αισθητικής καλλιέργειας (θέατρο, εικαστικά)

- 1 εικαστικών (ΠΕ08)

- 1 θεάτρου (ΠΕ32)

Σύνολο : 2 καθηγητές

Στους 39 αυτούς καθηγητές επιδόθηκαν τα ερωτηματολόγια. Συνολικά επεστράφησαν συμπληρωμένα 28 ερωτηματολόγια, 15 από καθηγητές θεωρητικών μαθημάτων, 7 από καθηγητές θετικών μαθημάτων και 6 από καθηγητές ομαδικών μουσικών μαθημάτων.

Στο παράρτημα 1 επισυνάπτουμε αυτούσιο το ερωτηματολόγιο και στο παράρτημα 2 την καταγραφή των απαντήσεων και διαφόρων παρατηρήσεων των διδασκόντων πάνω στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

Στο παράρτημα 3 παρουσιάζουμε συνοπτικά διάφορα πολιτιστικά προγράμματα που αναπτύχθηκαν στο σχολείο μας κατά το σχολικό έτος 2010 – 2011. Οι σχετικές πληροφορίες αντλήθηκαν εν μέρει από το βιβλίο πρακτικών του σχολείου.

Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης

Ο **σχεδιασμός και προγραμματισμός της διδασκαλίας με βάση τον συνολικό διδακτικό χρόνο του σχολικού έτους** αξιολογείται σε όλα τα μαθήματα ως καλός ή πολύ καλός. Επισημαίνεται όμως η απώλεια διδακτικών ωρών, κυρίως λόγω των πολλών και ποικίλων σχολικών εκδηλώσεων. Τονίζεται επίσης η ανάγκη συχνότερων συναντήσεων των καθηγητών ομοειδών μαθημάτων αλλά και οριζόντιας επικοινωνίας μεταξύ των διδασκόντων όλων των ειδικοτήτων για τον καλύτερο προγραμματισμό της διδασκαλίας και την ανάπτυξη καινοτόμων διδακτικών δράσεων. Επιπλέον πρόβλημα στα ομαδικά μουσικά μαθήματα αποτελεί η έλλειψη ειδικών διδακτικών βιβλίων.

Η **συστηματική προετοιμασία της διδασκαλίας των μαθημάτων σε ημερήσια και εβδομαδιαία βάση** αξιολογείται ως καλή ή πολύ καλή. Διατυπώνονται ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις για τη βελτίωση της προετοιμασίας της διδασκαλίας στα φιλολογικά μαθήματα.

Στα θεωρητικά και θετικά μαθήματα ως πλέον συνήθεις **διδακτικές μέθοδοι** εμφανίζονται κατά σειρά συχνότητας η των ερωταποκρίσεων, η διερευνητική και η ομαδοσυνεργατική. Λιγότερο συνήθεις εμφανίζονται οι μέθοδοι της διάλεξης και της γνωστικής σύγκρουσης. Τονίζεται ότι οι μέθοδοι προσαρμόζονται ανάλογα με το μάθημα και το δυναμικό των μαθητών.

Στα ομαδικά μουσικά μαθήματα πλέον συνήθεις μέθοδοι είναι η των ερωταποκρίσεων, της διάλεξης, η διερευνητική και η ομαδοσυνεργατική, ενώ η μέθοδος της γνωστικής σύγκρουσης χρησιμοποιείται περιστασιακά ή σπάνια.

Η **συχνότητα ανάθεσης και ολοκλήρωσης εργασιών κατά τη διάρκεια του μαθήματος** εμφανίζεται ιδιαίτερα αυξημένη στα θεωρητικά μαθήματα, λιγότερο συχνή στα θετικά και τα ομαδικά μουσικά μαθήματα.

Η **χρησιμοποίηση σχεδίων μαθημάτων είτε σεναρίων διδασκαλίας** εμφανίζεται ιδιαίτερα αυξημένη στα θεωρητικά μαθήματα και λιγότερο συνήθης στα θετικά και ομαδικά μουσικά μαθήματα.

Πολύ συχνή εμφανίζεται η **χρησιμοποίηση εναλλακτικών, καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων**, ιδιαίτερα στα θεωρητικά μαθήματα γενικής παιδείας, γεγονός το οποίο εξηγείται αφ' ενός μεν από τα αυξημένα προσόντα μεγάλου αριθμού διδασκόντων μαθήματα γενικής παιδείας και τη σχέση τους με τη μουσική και τις τέχνες γενικότερα, αφ' ετέρου δε από την ευχέρεια συνεργασιών με μεγάλη ποικιλία μουσικών και άλλων καλλιτεχνικών συνόλων από μαθητές και διδάσκοντες (είτε γενικής παιδείας είτε μουσικούς), τα οποία ενεργοποιούνται στο χώρο του σχολείου. Ας σημειωθεί εδώ ότι όλοι οι μαθητές του σχολείου συμμετέχουν σε διάφορα μουσικά σύνολα (3 διδακτικές ώρες την εβδομάδα).

Αναφορικά με τη **χρήση πρόσθετου διδακτικού υλικού και εποπτικών μέσων διδασκαλίας** : Στα θεωρητικά μαθήματα πολύ συχνή εμφανίζεται η χρήση σημειώσεων, άρθρων και αποσπασμάτων από βιβλία, συχνή η χρήση CD, CD-ROM και DVD, λιγότερο συχνή η χρήση βιβλίων από τη βιβλιοθήκη του σχολείου, η χρήση βιντεοπροβολέα, χαρτών, φύλλων εργασίας και Η/Υ. Επισημαίνεται ότι η ύπαρξη ειδικά εξοπλισμένων αιθουσών για τα φιλολογικά μαθήματα θα διευκόλυνε πολύ τη χρήση εποπτικών μέσων και νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία αυτών των μαθημάτων.

Στα θετικά μαθήματα πολύ συχνή εμφανίζεται η χρήση σημειώσεων και οργάνων εργαστηρίου, λιγότερο συχνή η χρήση βιντεοπροβολέα, χαρτών, CD, CD-ROM και DVD.

Στα ομαδικά μουσικά μαθήματα πολύ συχνή εμφανίζεται η χρήση σημειώσεων, CD, CD-ROM και DVD, λίγο συχνή η χρήση άρθρων, χαρτών και βιβλίων από τη βιβλιοθήκη. Αυτονόητη θεωρείται η χρήση του πιάνου ή άλλων μουσικών οργάνων σε όλα τα ομαδικά μουσικά μαθήματα. Και εδώ επισημαίνεται η έλλειψη ειδικά εξοπλισμένης αίθουσας μουσικής.

Όλοι σχεδόν οι καθηγητές των θεωρητικών, θετικών και ομαδικών μουσικών μαθημάτων έχουν **γνώσεις χρήσης υπολογιστή** σε επίπεδο τουλάχιστον βασικών γνώσεων χρήσης κειμενογράφου και διαδικτύου, ενώ περισσότεροι από τους μισούς διαθέτουν και πιστοποίηση Α΄ ή Β΄ Επιπέδου.

Όσον αφορά τις **χρήσεις νέων τεχνολογιών (ΤΠΕ) στην τάξη** : Στα θεωρητικά μαθήματα συχνές εμφανίζονται οι ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, η εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων και η χρήση του διαδικτύου, λιγότερο συχνές στα θετικά μαθήματα και τα ομαδικά μουσικά μαθήματα, όπου και δεν κρίνονται ιδιαίτερα απαραίτητες.

Η **συχνότητα ανάθεσης ατομικών ή ομαδικών πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών** εμφανίζεται αυξημένη στα θεωρητικά μαθήματα σε σχέση με τα θετικά και τα ομαδικά μουσικά μαθήματα. Ο βαθμός αξιοποίησης αυτών των εργασιών κρίνεται καλός και

στις τρεις κατηγορίες μαθημάτων. Επισημαίνεται η ανεπάρκεια της μουσικής βιβλιοθήκης του σχολείου και η αδυναμία των μαθητών για πραγματικά πρωτότυπες εργασίες σε μουσικά θέματα.

Ο **βαθμός συμμετοχής των μαθητών** και στις τρεις κατηγορίες μαθημάτων εμφανίζεται πολύ καλός, παρά τις κάποιες διαφοροποιήσεις που εξαρτώνται από το δυναμικό κάθε τμήματος. Στα θεωρητικά μαθήματα επισημαίνεται ότι η ομαδοσυνεργατική μέθοδος αυξάνει το βαθμό συμμετοχής των μαθητών.

Ο **βαθμός διαφοροποίησης της διδασκαλίας ανάλογα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες επιμέρους ομάδων μαθητών** εμφανίζεται αυξημένος στα θεωρητικά και ομαδικά μουσικά μαθήματα σε σχέση με τα θετικά, παρότι η διαφοροποίηση δεν είναι εύκολη ακόμη και στο μάθημα της αγγλικής γλώσσας όπου λειτουργεί σύστημα επιπέδων. Ιδιαίτερα στα μαθηματικά η πίεση ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης αφήνει πολύ μικρά περιθώρια διαφοροποίησης της διδασκαλίας.

Οι περισσότερες **εκπαιδευτικές επισκέψεις** πραγματοποιήθηκαν από διδάσκοντες θεωρητικών και ομαδικών μουσικών μαθημάτων. Παρά την ποικιλία αυτών των επισκέψεων, οι καθηγητές δεν είναι ικανοποιημένοι από τον αριθμό τους, γεγονός ευεξήγητο καθώς το μεγάλο διδακτικό ωράριο του σχολείου και οι πολυάριθμες μουσικές και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του σχολείου δεν αφήνουν μεγάλα περιθώρια χρόνου γι' αυτές. Ως εκπαιδευτικές επισκέψεις μπορούν να θεωρηθούν και οι συναυλίες ξένων μουσικών σχολείων από χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στον χώρο του σχολείου.

Δ. Προτεραιότητες για Δράση

Οι καθηγητές των θεωρητικών μαθημάτων προτείνουν ως δράσεις αναβάθμισης της διδασκαλίας των μαθημάτων τους:

- την διαμόρφωση και τον πλήρη εξοπλισμό κάποιων αιθουσών με διαδραστικούς πίνακες, βιντεοπροβολείς ειδικά για τα μαθήματά τους
- την περαιτέρω οργάνωση διαθεματικών μαθημάτων και εκδηλώσεων
- την ενίσχυση της διασύνδεσης των μαθημάτων τους με τα μουσικά μαθήματα.

Οι διδάσκοντες των θετικών μαθημάτων προτείνουν:

- την αναδιοργάνωση και εμπλουτισμό του εργαστηρίου φυσικής – χημείας του σχολείου

Οι διδάσκοντες τα ομαδικά μουσικά μαθήματα επισημαίνουν:

- την ανάγκη έκδοσης διδακτικών σημειώσεων στα μαθήματα της ευρωπαϊκής και ελληνικής παραδοσιακής μουσικής θεωρίας & πράξης
- τη χρήση των νέων τεχνολογιών στα μαθήματά τους

Λαμβάνοντας υπ' όψιν αυτές τις προτάσεις δράσεων αναβάθμισης της διδασκαλίας η ομάδα αυτοαξιολόγησης προτείνει τις ακόλουθες δράσεις οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν κατά το σχολικό έτος 2011- 2012

1. Καθώς η ενδοσχολική επιμόρφωση των διδασκόντων στις ΤΠΕ θεωρείται αναγκαία και δεδομένου ότι το σχολείο μας απέκτησε τον Μάιο του 2011 τέσσερις διαδραστικούς πίνακες με τους οποίους εξοπλίστηκαν αντίστοιχες αίθουσες διδασκαλίας, προτείνεται η **πραγματοποίηση ταχύρρυθμων ενδοσχολικών σεμιναρίων** για τους διδάσκοντες και τους μαθητές του σχολείου μας μετά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς : Από 1^η έως 10^η Σεπτεμβρίου για τους καθηγητές και από 15 έως 30^η Σεπτεμβρίου για τους μαθητές. Οι διδάσκοντες που έχουν ήδη πιστοποίηση γνώσεων Α ή Β επιπέδου μπορούν να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές.

2. Καθώς διαπιστώθηκε η ανάγκη περαιτέρω οργάνωσης διαθεματικών μαθημάτων και η διασύνδεσή τους με μουσικά μαθήματα προτείνεται να οργανωθούν κατά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς **συναντήσεις των ενδιαφερομένων διδασκόντων με στόχο την επιλογή θεμάτων συνεργασίας και τον καλύτερο προγραμματισμό ενδεχόμενων καινοτόμων δράσεων**. Όπως ήδη επισημάνθηκε, πολλές μουσικές και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις που παρουσιάζονται στο χώρο του σχολείου μπορούν να θεωρηθούν ως διαθεματικές δραστηριότητες.

3. Απαραίτητη κρίνεται η **πραγματοποίηση περισσότερων τακτικών συναντήσεων ομάδων καθηγητών ομοειδών διδακτικών αντικειμένων** κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους για τη συζήτηση και λήψη αποφάσεων πάνω σε διάφορα παιδαγωγικά θέματα, καθώς οι τακτικές παιδαγωγικές συνεδριάσεις του Συλλόγου των Καθηγητών δεν επαρκούν.

Παράρτημα 1.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ

ΣΧ. ΕΤΟΣ 2010 – 2011

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΠΕΔΙΟ 4 : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ Β : ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ : 4.2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Στα πλαίσια του προγράμματος αυτοαξιολόγησης στο οποίο μετέχει το σχολείο μας το παρόν ερωτηματολόγιο έχει ως στόχο τη διερεύνηση των διδακτικών πρακτικών στα μαθήματα γενικής παιδείας, στα ομαδικά μαθήματα μουσικής παιδείας και στα μαθήματα γενικότερης αισθητικής παιδείας (θέατρο, εικαστικά) τα οποία διδάσκονται στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο Παλλήνης. Οι απαντήσεις στα θέματα του ερωτηματολογίου μπορούν να προσφέρουν μια σαφέστερη εικόνα του γενικού επιπέδου διδασκαλίας αυτών των μαθημάτων στο σχολείο μας και να συμβάλουν στην ανάπτυξη δράσεων με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας διδασκαλίας τους.

3. Να αξιολογήσετε τη **συστηματική προετοιμασία της διδασκαλίας σας σε εβδομαδιαία και ημερήσια βάση** καθορίζοντας σαφείς κάθε φορά διδακτικούς / μαθησιακούς στόχους και τους τρόπους επίτευξής τους (στρατηγικές διδασκαλίας, μέσα διδασκαλίας, δραστηριότητες των μαθητών, μέθοδοι αξιολόγησης των μαθητών).

Αδύναμη Μέτρια Καλή Πολύ καλή

Παρατηρήσεις : -----

6. α. Χρησιμοποιείτε **σχέδια μαθημάτων ή σεναρία διδασκαλίας** στα μαθήματά σας;

Ναι Όχι

β. Εάν ναι, θα θέλατε να περιγράψετε συνοπτικά κάποια από αυτά τα σεναρία;

7. α. Χρησιμοποιείτε **εναλλακτικές, καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις** στα μαθήματά σας (διαθεματικές προσεγγίσεις, συνεργασία με διάφορα μουσικά σύνολα του σχολείου κ.ά.);

Ναι Όχι

β. Αν ναι, θα θέλατε να περιγράψετε συνοπτικά κάποιες από αυτές τις προσεγγίσεις;

8. Να αναφέρετε τη συχνότητα χρήσης πρόσθετου διδακτικού υλικού και εποπτικών μέσων διδασκαλίας στα μαθήματά σας.

	Σπάνια	Περιστασιακή	Συχνή	Πολύ συχνή
Σημειώσεις (δικές σας ή άλλες)	☐	☐	☐	☐
Άρθρα, αποσπάσματα βιβλίων	☐	☐	☐	☐
Βιβλία από τη δανειστική βιβλιοθήκη του σχολείου	☐	☐	☐	☐
CD, CD-ROM, DVD	☐	☐	☐	☐
Διάφοροι χάρτες	☐	☐	☐	☐
Όργανα εργαστηρίου	☐	☐	☐	☐
Βιντεοπροβολέας	☐	☐	☐	☐
Άλλα (αναφέρατε ποιά)				

Παρατηρήσεις : -----

11. α. Να αναφέρετε τη συχνότητα ανάθεσης στους μαθητές σας **ατομικών ή ομαδικών πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών** κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Σπάνια Περιστασιακή Συχνή Πολύ συχνή

β. Να αναφέρετε το βαθμό αξιοποίησης αυτών των πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών ως στοιχείου ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής σας πράξης (παρουσίαση, συζήτηση στην τάξη κ.ά.)

Αδύναμος Μέτριος Καλός Πολύ καλός

Παρατηρήσεις : -----

14. Σε ποια από τις ακόλουθες κατηγορίες ανήκουν τα μαθήματα τα οποία διδάσκετε;

15. Θεωρητικά μαθήματα (αρχαία ελληνικά, νέα ελληνικά, ιστορία, πολιτική & κοινωνική αγωγή, θρησκευτικά, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά)

- Θετικά μαθήματα (μαθηματικά, φυσική, χημεία, βιολογία, γεωγραφία, μουσική τεχνολογία)
- Μουσικά (ομαδικά) μαθήματα (θεωρία & πράξη της ευρωπαϊκής μουσικής, χορωδία, ιστορία της μουσικής, θεωρία & πράξη της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής)

Μαθήματα γενικότερης αισθητικής παιδείας (θέατρο, εικαστικά)

16. Να αξιολογήσετε τον **προγραμματισμό** σας όσον αφορά στη διδασκαλία της ύλης κάθε μαθήματός σας **με βάση τον συνολικό διδακτικό χρόνο του σχολικού έτους**, ώστε να υλοποιούνται οι στόχοι και το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών.

Αδύναμος Μέτριος Καλός Πολύ καλός

Παρατηρήσεις : -----

17. Να αναφέρετε τη συχνότητα χρήσης των ακόλουθων **μεθόδων διδασκαλίας** στα μαθήματά σας. (Ενδεχομένως χρησιμοποιείτε συνδυασμό μεθόδων σε μια διδακτική ώρα).

	Σπάνια	Περιστασιακή	Συχνή	Πολύ συχνή
Διάλεξη	☐	☐	☐	☐
Ερωτοαποκρίσεις	☐	☐	☐	☐
Διερευνητική (διαισθητική, εμπειρική	☐	☐	☐	☐

προσέγγιση)

Γνωστική σύγκρουση

Ομαδοσυνεργατική

Παρατηρήσεις : -----

18. Να αναφέρετε τη συχνότητα **ανάθεσης εργασιών** τις οποίες οι μαθητές σας ολοκληρώνουν στην τάξη **κατά τη διάρκεια του μαθήματος** (ασκήσεις, φύλλα εργασίας κ.ά.)

Σπάνια

Περιστασιακή

Συχνή

Πολύ συχνή

Παρατηρήσεις : -----

19. Να αναφέρετε τις **γνώσεις χρήσης υπολογιστή** τις οποίες διαθέτετε.

20. Καμία γνώση

21. Βασική γνώση κειμενογράφου και διαδικτύου

22. Πιστοποίηση Α επιπέδου

Πιστοποίηση Β επιπέδου

23. Να αναφέρετε τις **χρήσεις νέων τεχνολογιών (ΤΠΕ)** τις οποίες εφαρμόζετε στην τάξη.

24. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις (π.χ. Powerpoint κ.ά.)

25. Ειδικά προγράμματα

26. Διαδίκτυο

Παρατηρήσεις : -----

27. Να αξιολογήσετε το βαθμό **συμμετοχής των μαθητών** στα μαθήματά σας.

Αδύναμος

Μέτριος

Καλός

Πολύ καλός

Παρατηρήσεις : -----

28. Να αξιολογήσετε το βαθμό **διαφοροποίησης της διδασκαλίας** σας ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες επιμέρους ομάδων μαθητών.

Αδύναμος Μέτριος Καλός Πολύ καλός

Παρατηρήσεις : -----

----- α. Κάνετε **εκπαιδευτικές επισκέψεις** σχετικές με τα μαθήματά σας κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους;

Ναι Όχι

β. Αν ναι, είστε ικανοποιημένος από τον αριθμό αυτών των επισκέψεων;

Ναι Όχι

γ. Αν θέλετε, να αναφέρετε

1) τις πιο ενδιαφέρουσες από τις επισκέψεις που πραγματοποιήσατε:

2) επισκέψεις που θεωρείτε ότι πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά το σχολικό έτος 2011 – 2012

29. Να προτείνετε ενδεχόμενες **δράσεις αναβάθμισης** της διδασκαλίας των μαθημάτων σας κατά το σχολικό έτος 2011 – 2012.

Με τιμή,

Η ομάδα εργασίας

Αντωνόπουλος Βασίλειος
Αλεξιάδη Αικατερίνη
Γιαλαμόπουλος Χαράλαμπος
Κατσιάνης Στυλιανός
Μάρακα Αικατερίνη
Μπααραμπούτης Βασίλειος
Φερεντίνου Αικατερίνη
Χαρμπίλας Ιωάννης

Παράρτημα 2.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

ΠΑΝΩ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Ερώτηση 2: Αξιολόγηση ετήσιου προγραμματισμού διδασκαλίας

Θεωρητικά μαθήματα: 5 Πολύ καλός, 8 Καλός, 2 Μέτριος

Παρατηρήσεις : Απώλεια ωρών, κυρίως λόγω εκδηλώσεων, και πίεση χρόνου για κάλυψη της ύλης. Αναπροσαρμογή του προγραμματισμού στα μέσα του σχολικού έτους.

Πρέπει να γίνονται τακτικά συναντήσεις των καθηγητών για προγραμματισμό. Αξιολόγηση των δεδομένων προηγούμενων σχολικών ετών για την πορεία της ύλης μπορεί να συμβάλει σε αποτελεσματικότερο προγραμματισμό.

Θετικά Μαθήματα: 4 Πολύ καλός, 3 Καλός

Παρατηρήσεις : Απώλεια ωρών σε μονόωρα μαθήματα.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 2 Πολύ καλός, 2 καλός, 2 Μέτριος

Παρατηρήσεις : Χάνονται ώρες λόγω εκδηλώσεων. Έλλειψη διδακτικών βιβλίων.

Πρέπει να συναντιούνται οι καθηγητές τουλάχιστον μια φορά στους δύο μήνες για κοινό προγραμματισμό. Χρειάζονται συνεχείς επαναλήψεις για εμπέδωση της ύλης.

Ο σχεδιασμός και προγραμματισμός της διδασκαλίας με βάση τον συνολικό διδακτικό χρόνο του σχολικού έτους αξιολογείται ως καλός ή πολύ καλός. Επισημαίνεται όμως η απώλεια διδακτικών ωρών, κυρίως λόγω των πολλών και ποικίλων σχολικών εκδηλώσεων καθώς και η ανάγκη συχνότερων συναντήσεων των καθηγητών ομοειδών μαθημάτων για τον καλύτερο προγραμματισμό της διδασκαλίας. Ειδικά όσον αφορά τα ομαδικά μουσικά μαθήματα πρόβλημα αποτελεί και η έλλειψη ειδικών διδακτικών βιβλίων.

Ερώτηση 3: Αξιολόγηση συστηματικής προετοιμασίας διδασκαλίας

σε εβδομαδιαία και ημερήσια βάση

Θεωρητικά μαθήματα: 7 Πολύ καλή, 8 Καλή

Παρατηρήσεις : Στο μάθημα των γερμανικών αδυναμία ολοκλήρωσης της ενότητας σε μια διδακτική ώρα και πρόταση για συνεχές δίωρο.

Αυτοαξιολόγηση των μαθητών, αξιολόγηση από συμμαθητές τους και κατά ομάδες.

Ανάγκη προετοιμασίας των εποπτικών μέσων.

Δεν υπάρχουν πάντοτε τα αναγκαία εποπτικά μέσα.

Κρίνεται πιο αποδοτική η εβδομαδιαία προετοιμασία με δυνατότητα αναπροσαρμογής ανάλογα με την πορεία του τμήματος.

Η επιλογή των λογοτεχνικών και άλλων κειμένων καλό είναι να γίνεται με συγκεκριμένα κάθε φορά κριτήρια, ώστε οι μαθητές να αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες τις οποίες μπορούν κατόπιν να αξιοποιήσουν στη μελέτη και άλλων κειμένων. Πολύ αποδοτική κρίνεται και η σύνδεση κεφαλαίων της Ιστορίας με σχετικές ενότητες στην Ελληνική Γλώσσα.

Θετικά Μαθήματα: 1 Πολύ καλή, 5 Καλή, 1 Μέτρια

Παρατηρήσεις : Προβλήματα συγκεκριμένα στο μάθημα της Γεωγραφίας λόγω ειδικότητας (Μαθηματικός) και έλλειψη εμπειρίας.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 2 Πολύ καλή, 4 Καλή

Παρατηρήσεις : Προβλήματα τήρησης προγραμματισμού λόγω μη εμπέδωσης της ύλης από τα παιδιά.

Η συστηματική προετοιμασία της διδασκαλίας όλων των μαθημάτων σε ημερήσια και εβδομαδιαία βάση αξιολογείται ως καλή ή πολύ καλή. Διατυπώνονται ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις για τη βελτίωση της προετοιμασίας της διδασκαλίας στα φιλολογικά μαθήματα.

Ερώτηση 4: Μέθοδοι Διδασκαλίας

Θεωρητικά μαθήματα :

Διάλεξη: 2 πολύ συχνή, 3 συχνή, 1 περιστασιακή, 6 σπάνια

Ερωταποκρίσεις: 11 πολύ συχνή, 4 συχνή,

Διερευνητική: 6 πολύ συχνή, 7 συχνή, 2 περιστασιακή,

Γνωστική σύγκρουση: 7 συχνή, 1 περιστασιακή, 5 σπάνια

Ομαδοσυνεργατική: 5 πολύ συχνή, 6 συχνή, 3 περιστασιακή, 1 σπάνια

Παρατηρήσεις : Οι μέθοδοι προσαρμόζονται ανάλογα με το μάθημα και το δυναμικό των παιδιών.

Στα νεοελληνικά είτε αρχαιοελληνικά κείμενα τα καλύτερα αποτελέσματα φέρει η διερευνητική σε συνδυασμό με την ομαδοκεντρική μέθοδο. Στο μάθημα της νεοελληνικής γλώσσας και συγκεκριμένα στην ανάπτυξη ενός θέματος πλεονεκτήματα έχει η μέθοδος της γνωστικής σύγκρουσης σε συνδυασμό με τις ερωταποκρίσεις και τη διάλεξη.

Ο διάλογος (ερωταποκρίσεις) κινητοποιεί όλους τους μαθητές και εδραιώνει τη βιωματική και πνευματική σχέση δασκάλου – μαθητή.

Θετικά μαθήματα :

Διάλεξη : 2 συχνή, 1 περιστασιακή, 2 σπάνια

Ερωταποκρίσεις : 4 πολύ συχνή, 1 συχνή, 2 περιστασιακή

Διερευνητική : 3 πολύ συχνή, 2 συχνή, 1 περιστασιακή,

Γνωστική σύγκρουση : 1 περιστασιακή, 4 σπάνια

Ομαδοσυνεργατική : 1 πολύ συχνή, 1 συχνή, 3 περιστασιακή, 1 σπάνια

Παρατηρήσεις : Τα μαθηματικά απαιτούν διαισθητική, εμπειρική προσέγγιση και κατόπιν αναζήτηση των κανόνων.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα :

Διάλεξη : 1 πολύ συχνή, 2 συχνή, 2 σπάνια,

Ερωταποκρίσεις : 1 πολύ συχνή, 4 συχνή,

Διερευνητική : 1 πολύ συχνή, 2 συχνή, 2 περιστασιακή,

Γνωστική σύγκρουση : 1 περιστασιακή, 3 σπάνια

Ομαδοσυνεργατική : 2 συχνή, 3 περιστασιακή,

Παρατηρήσεις : Ανάλογα με το μάθημα. Ανάγκη σύνδεσης μουσικής θεωρίας και πράξης.

Στα θεωρητικά και θετικά μαθήματα ως πλέον συνήθεις μέθοδοι εμφανίζονται κατά σειρά συχνότητας η των ερωταποκρίσεων, η διερευνητική και η ομαδοσυνεργατική. Λιγότερο συνήθεις εμφανίζονται οι μέθοδοι της διάλεξης και της γνωστικής σύγκρουσης. Τονίζεται ότι οι μέθοδοι προσαρμόζονται ανάλογα με το μάθημα και το δυναμικό των μαθητών.

Στα ομαδικά μουσικά μαθήματα πλέον συνήθεις μέθοδοι είναι η των ερωταποκρίσεων, της διάλεξης, η διερευνητική και η ομαδοσυνεργατική, ενώ η μέθοδος της γνωστικής σύγκρουσης χρησιμοποιείται περιστασιακά ή σπάνια.

Ερώτηση 5: Συχνότητα ανάθεσης και ολοκλήρωσης εργασιών κατά τη διάρκεια του μαθήματος

Θεωρητικά μαθήματα: 8 πολύ συχνή, 7 συχνή.

Παρατηρήσεις : Οι εργασίες δίνονται για εμπέδωση της ύλης κυρίως και ως στοιχείο αξιολόγησης ης κατανόησης των μαθητών. Πολλές φορές δεν επαρκεί η μία διδακτική ώρα για την ολοκλήρωση των εργασιών.

Θετικά μαθήματα: 4 πολύ συχνή, 1 συχνή, 1 περιστασιακή, 1 σπάνια.

Παρατηρήσεις : Λύση ασκήσεων στην τάξη με αποτέλεσμα λιγότερη εργασία για το σπίτι. Σπανιότερα φύλλα εργασίας που απαιτούν περισσότερη προετοιμασία από τον διδάσκοντα.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 1 πολύ συχνή, 1 συχνή, 1 περιστασιακή, 2 σπάνια,

Παρατηρήσεις : Ανάθεση εργασιών ανάλογα με το μάθημα.

Η συχνότητα ανάθεσης και ολοκλήρωσης εργασιών κατά τη διάρκεια του μαθήματος εμφανίζεται ιδιαίτερα αυξημένη στα θεωρητικά μαθήματα, λιγότερο συχνή στα θετικά και τα ομαδικά μουσικά μαθήματα.

Ερώτηση 6: Χρησιμοποίηση σχεδίων μαθημάτων ή σεναρίων διδασκαλίας

Θεωρητικά μαθήματα: 13 ναι, 2 όχι

Παρατηρήσεις : Αναλυτικός σχεδιασμός. Σενάρια διδασκαλίας με εφαρμογή ΤΠΕ στα φιλολογικά μαθήματα. Παιχνίδια ρόλων στο μάθημα των Αγγλικών για την κατανόηση καινούργιων γλωσσικών φαινομένων

Θετικά μαθήματα: 3 ναι, 4 όχι

Παρατηρήσεις : Περιλαμβάνουν μέθοδο διδασκαλίας, μέσα, μαθησιακούς στόχους, τον τρόπο θα πραγματοποιηθούν και την αξιολόγηση

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 2 ναι, 3 όχι

Παρατηρήσεις : Προτίμηση του αυθόρμητου σχεδίου για τον κίνδυνο ανατροπής

Η χρησιμοποίηση σχεδίων μαθημάτων ή σεναρίων διδασκαλίας εμφανίζεται ιδιαίτερα αυξημένη στα θεωρητικά μαθήματα και λιγότερο συνήθως στα θετικά και ομαδικά μουσικά μαθήματα.

Ερώτηση 7: Χρησιμοποίηση εναλλακτικών, καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων

Θεωρητικά μαθήματα: 10 ναι, 5 όχι

Παρατηρήσεις : Λογοτεχνικό εργαστήριο. Σύνδεση του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας με το πρόγραμμα των Βιντεομουσείων. Διαθεματικές προσεγγίσεις Νεοελληνικής Λογοτεχνίας – Ιστορίας. Δραματοποιημένη αφήγηση με μουσική και κίνηση κειμένων του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη. Σύνδεση της Λογοτεχνίας με εικαστικά και μουσικά έργα. Χρησιμοποίηση κινηματογραφικών ταινιών για τη διδασκαλία του μαθήματος της Σύγχρονης Ιστορίας. Συνεργασία με τον καθηγητή Βυζαντινής Μουσικής στα πλαίσια του μαθήματος της Βυζαντινής Ιστορίας.

Μουσικός Αυτοσχεδιασμός των μαθητών εμπνευσμένος από σκηνές της Ιλιάδας του Ομήρου.

Χρησιμοποίηση της μουσικής για την κατανόηση γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της αγγλικής γλώσσας μέσα από τους στίχους τραγουδιών. Συνεργασία με τον καθηγητή των εικαστικών και προσέγγιση μιας εποχής μέσα από τη λογοτεχνία και την τέχνη. Μουσική και ποίηση στα Ελληνικά και στα Αγγλικά. Συγγραφή ποιημάτων. Εργασίες για το

έργο Γερμανών αρχαιολόγων και αρχιτεκτόνων στην Ελλάδα. Ελληνογερμανική θεατρική παράσταση. Έκδοση εφημερίδας και συμμετοχή σε διαγωνισμό του Ινστιτούτου Goethe.

Θετικά μαθήματα: 2 ναι, 4 όχι

Παρατηρήσεις : Στο μάθημα της Γεωγραφίας διαθεματικές προσεγγίσεις.

Πρόγραμμα «Πυρηνική ενέργεια, ναι ή όχι;» στο μάθημα της φυσικής της Γ΄ Γυμνασίου: Συνεργασία του καθηγητή Φυσικής με φιλόλογους, την καθηγήτρια μουσικής που έγραψε πρωτότυπη μουσική και ερμήνευσαν τα παιδιά, σύνθεση ποιημάτων «Χαϊκού» από τα παιδιά (Λογοτεχνικό Εργαστήρι) και χορογραφία μέσα από αυτοσχεδιασμούς των μαθητριών.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 4 ναι, 2 όχι

Παρατηρήσεις : Συνεργασία με μουσικά σύνολα. Δημιουργία ορχήστρας για τη συνοδεία της ελληνικής παραδοσιακής χορωδίας.

Πολύ συχνή εμφανίζεται η χρησιμοποίηση εναλλακτικών, καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων, ιδιαίτερα στα θεωρητικά μαθήματα γενικής παιδείας, γεγονός το οποίο εξηγείται αφ' ενός μεν από τα αυξημένα προσόντα μεγάλου αριθμού διδασκόντων μαθήματα γενικής παιδείας και τη σχέση τους με τη μουσική και τις τέχνες γενικότερα, αφ' ετέρου δε από την ευχέρεια συνεργασιών με μεγάλη ποικιλία μουσικών και άλλων καλλιτεχνικών σχημάτων από μαθητές και διδάσκοντες, τα οποία ενεργοποιούνται στο χώρο του σχολείου. Ας σημειωθεί εδώ ότι όλοι οι μαθητές του σχολείου συμμετέχουν σε διάφορα μουσικά σύνολα (3 διδακτικές ώρες την εβδομάδα).

Ερώτηση 8 : Συχνότητα χρήσης πρόσθετου διδακτικού υλικού και εποπτικών μέσων διδασκαλίας

Θεωρητικά μαθήματα:

Σημειώσεις: 7 πολύ συχνή, 5 συχνή, 1 περιστασιακή, 2 σπάνια.

Άρθρα, αποσπάσματα βιβλίων: 5 πολύ συχνή, 3 συχνή, 4 περιστασιακή, 2 σπάνια.

Βιβλία από τη βιβλιοθήκη: 1 πολύ συχνή, 2 συχνή, 2 περιστασιακή, 9 σπάνια.

CD, CD-ROM, DVD: 2 πολύ συχνή, 6 συχνή, 2 περιστασιακή, 4 σπάνια.

Διάφοροι χάρτες: 2 συχνή, 3 περιστασιακή, 8 σπάνια.

Όργανα εργαστηρίου: 1 πολύ συχνή, 2 συχνή, 6 σπάνια.

Βιντεοπροβολέας: 1 πολύ συχνή, 2 συχνή, 5 περιστασιακή, 5 σπάνια.

Αποσπάσματα από εργασίες μαθητών παρελθόντων ετών: 1 συχνή.

H/Y: 1 περιστασιακή,

Φύλλα εργασίας: 1 πολύ συχνή

Παρατηρήσεις : Δυσκολία στην πρόσβαση στα εποπτικά μέσα του σχολείου.

Διαδραστικές ασκήσεις στα προσωπικά e-mail των μαθητών.

Ανάγκη για ύπαρξη ξεχωριστών εξοπλισμένων αιθουσών για τα φιλολογικά μαθήματα.

Τα παιδιά ωφελούνται πολύ από την ανάγνωση και συζήτηση πάνω σε άρθρα εφημερίδων στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας. Μαθαίνουν να κατανοούν αυτή την πιο λόγια και πλούσια γλώσσα.

Θετικά μαθήματα:

Σημειώσεις: 2 πολύ συχνή, 2 περιστασιακή, 1 σπάνια.

Άρθρα, αποσπάσματα βιβλίων: 2 σπάνια.

Βιβλία από τη βιβλιοθήκη: 2 σπάνια.

CD, CD-ROM, DVD: 1 πολύ συχνή, 1 σπάνια.

Διάφοροι χάρτες: 1 συχνή, 1 περιστασιακή.

Όργανα εργαστηρίου: 1 πολύ συχνή, 2 συχνή, 1 σπάνια.

Βιντεοπροβολέας: 1 πολύ συχνή, 1 περιστασιακή, 1 σπάνια.

Παρατηρήσεις : Το χιλιοστομετρικό χαρτί πολύ χρήσιμο για ορισμένα μαθήματα. Τα όργανα γεωμετρίας απαραίτητα στη γεωμετρία.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα :

Σημειώσεις: 4 πολύ συχνή, 1 συχνή, 1 περιστασιακή.

Άρθρα, αποσπάσματα βιβλίων: 3 περιστασιακή, 2 σπάνια.

Βιβλία από τη βιβλιοθήκη: 1 συχνή, 5 σπάνια.

CD, CD-ROM, DVD: 3 πολύ συχνή, 1 συχνή, 1 σπάνια.

Διάφοροι χάρτες: 1 συχνή, 2 σπάνια.

Όργανα εργαστηρίου: 2 σπάνια.

Βιντεοπροβολέας: 4 σπάνια.

Πιάνο: 1 πολύ συχνή

Παρατηρήσεις : Έλλειψη οπτικοακουστικού υλικού και μουσικού συστήματος. Χρησιμοποίηση προσωπικού υπολογιστή. Οι σημειώσεις και η χρήση παρτιτούρας απαραίτητα στο μάθημα ιστορίας και μορφολογίας της μουσικής. Απαραίτητη και η χρήση του πιάνου για το solfège.

Στα θεωρητικά μαθήματα πολύ συχνή εμφανίζεται η χρήση σημειώσεων, άρθρων και αποσπασμάτων από βιβλία, συχνή η χρήση CD, CD-ROM και DVD, λιγότερο συχνή η χρήση βιβλίων από τη βιβλιοθήκη του σχολείου, η χρήση βιντεοπροβολέα, χαρτών, φύλλων εργασίας και Η/Υ. Επισημαίνεται ότι η ύπαρξη ειδικά εξοπλισμένων αιθουσών για τα

φιλολογικά μαθήματα θα διευκόλυνε πολύ τη χρήση εποπτικών μέσων και νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία αυτών των μαθημάτων.

Στα θετικά μαθήματα πολύ συχνή εμφανίζεται η χρήση σημειώσεων και οργάνων εργαστηρίου, λιγότερο συχνή η χρήση βιντεοπροβολέα, χαρτών, CD, CD-ROM και DVD.

Στα ομαδικά μουσικά μαθήματα πολύ συχνή εμφανίζεται η χρήση σημειώσεων, CD, CD-ROM και DVD, λίγο συχνή η χρήση άρθρων, χαρτών και βιβλίων από τη βιβλιοθήκη. Αυτονόητη θεωρείται η χρήση του πιάνου ή άλλων μουσικών οργάνων σε όλα τα ομαδικά μουσικά μαθήματα. Και εδώ επισημαίνεται η έλλειψη ειδικά εξοπλισμένης αίθουσας μουσικής.

Ερώτηση 9: Γνώσεις χρήσης υπολογιστή

Θεωρητικά μαθήματα:

Καμία γνώση : 1

Βασική γνώση κειμενογράφου και διαδικτύου : 3

Πιστοποίηση Α΄ Επιπέδου : 5

Πιστοποίηση Β΄ Επιπέδου : 6

Θετικά μαθήματα:

Βασική γνώση κειμενογράφου και διαδικτύου : 4

Πιστοποίηση Α΄ Επιπέδου : 1

Πιστοποίηση Β΄ Επιπέδου : 2

Ομαδικά μουσικά μαθήματα:

Βασική γνώση κειμενογράφου και διαδικτύου : 3

Πιστοποίηση Α΄ Επιπέδου : 1

Γνώση υπολογιστή χωρίς πιστοποίηση : 1

Όλοι σχεδόν οι καθηγητές των θεωρητικών, θετικών και ομαδικών μουσικών μαθημάτων έχουν γνώσεις χρήσης υπολογιστή σε επίπεδο τουλάχιστον βασικών γνώσεων χρήσης κειμενογράφου και διαδικτύου, ενώ περισσότεροι από τους μισούς διαθέτουν και πιστοποίηση Α΄ ή Β΄ Επιπέδου.

Ερώτηση 10: Χρήσεις νέων τεχνολογιών (ΤΠΕ) που εφαρμόζετε στην τάξη

Θεωρητικά μαθήματα:

Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις: 9

Ειδικά προγράμματα: 6

Διαδίκτυο:8

Παρατηρήσεις : Ανάθεση εργασιών για το σπίτι (“homework”) από το διαδίκτυο. Χρήση της ιστοσελίδας του ΙΜΕ.

Οι νέες τεχνολογίες δίνουν πολλές δυνατότητες, αλλά δεν αντικαθιστούν την παραδοσιακή διδασκαλία.

Θετικά μαθήματα:

Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις: 1

Ειδικά προγράμματα: 2

Διαδίκτυο:1

Παρατηρήσεις : Για τα Μαθηματικά θεωρείται επαρκής ο πίνακας.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα:

Ειδικά προγράμματα και διαδίκτυο: 1

Παρατηρήσεις : Δεν κρίνονται απαραίτητες για τα μαθήματα.

Στα θεωρητικά μαθήματα συχνές εμφανίζονται οι ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, η εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων και η χρήση του διαδικτύου, λιγότερο συχνές στα θετικά μαθήματα και τα ομαδικά μουσικά μαθήματα, όπου και δεν κρίνονται ιδιαίτερα απαραίτητες.

Ερώτηση 11. α. Συχνότητα ανάθεσης ατομικών ή ομαδικών πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών

Θεωρητικά μαθήματα: 2 πολύ συχνή, 8 συχνή, 3 περιστασιακή, 2 σπάνια.

Θετικά μαθήματα: 1 συχνή, 2 περιστασιακή, 4 σπάνια.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 2 συχνή, 3 περιστασιακή, 1 σπάνια.

Ερώτηση 11. β. Βαθμός αξιοποίησης αυτών των εργασιών

Θεωρητικά μαθήματα: 3 πολύ καλός, 8 καλός, 3 μέτριος.

Παρατηρήσεις : Πολλές φορές δεν επαρκεί ο χρόνος για την παρουσίασή τους. Αυτές οι εργασίες δίνουν κίνητρα για συμμετοχή στους μαθητές και μπορούν να αξιοποιηθούν με πολλούς τρόπους. Επίσης μπορεί να παραμείνουν στο αρχείο των καθηγητών ή του σχολείου για μελλοντική χρήση.

Θετικά μαθήματα: 1 πολύ καλός, 2 καλός, 2 μέτριος, 1 αδύναμος

Παρατηρήσεις : Απώλεια διδακτικών ωρών, αδυναμία υλοποίησης. Στο μάθημα της στατιστικής αξιοποιούνται αποτελέσματα δημοσκοπήσεων και το μάθημα γίνεται πιο ελκυστικό. Πολλές φορές όμως στις ομάδες δουλεύουν κάποιοι ενώ οι άλλοι επωφελούνται από την εργασία τους. Ειδικά στα μαθηματικά η πίεση για την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης δρα ανασταλτικά στην ανάθεση ατομικών και ομαδικών ερευνητικών εργασιών.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 2 πολύ καλός, 1 καλός, 1 αδύναμος,

Παρατηρήσεις : Ανεπάρκεια βιβλιοθήκης του σχολείου. Αδυναμία των μαθητών για πρωτότυπες εργασίες. Η αξιοποίηση αυτών των εργασιών δημιουργεί κλίμα συζητήσεων στην τάξη με ευεργετικά αποτελέσματα για το μάθημα και τους μαθητές.

Η συχνότητα ανάθεσης ατομικών ή ομαδικών πρωτότυπων ερευνητικών εργασιών εμφανίζεται αυξημένη στα θεωρητικά μαθήματα σε σχέση με τα θετικά και τα ομαδικά μουσικά μαθήματα. Ο βαθμός αξιοποίησης αυτών των εργασιών κρίνεται καλός και στις τρεις κατηγορίες μαθημάτων. Επισημαίνεται η ανεπάρκεια της μουσικής βιβλιοθήκης του σχολείου και η αδυναμία των μαθητών για πραγματικά πρωτότυπες εργασίες σε μουσικά θέματα.

Ερώτηση 12: Αξιολόγηση του βαθμού συμμετοχής των μαθητών

Θεωρητικά μαθήματα: 9 πολύ καλός, 6 καλός.

Παρατηρήσεις : Ο βαθμός συμμετοχής ποικίλει από τμήμα σε τμήμα και από μάθημα σε μάθημα. Η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας αυξάνει το ενδιαφέρον των μαθητών και δίνει κίνητρα για συμμετοχή ακόμα και στους πιο αδύνατους.

Θετικά μαθήματα: 3 πολύ καλός, 3 καλός, 1 μέτριος.

Παρατηρήσεις : Η συμμετοχή εξαρτάται και από το δυναμικό του κάθε τμήματος.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 2 πολύ καλός, 4 καλός.

Παρατηρήσεις : Η Γ΄ Γυμνασίου παρουσιάζει μικρό βαθμό συμμετοχής σε σχέση με τις μικρότερες τάξεις.

Ο βαθμός συμμετοχής των μαθητών και στις τρεις κατηγορίες μαθημάτων εμφανίζεται πολύ καλός, παρά τις κάποιες διαφοροποιήσεις που εξαρτώνται από το δυναμικό κάθε τμήματος. Στα θεωρητικά μαθήματα επισημαίνεται ότι η ομαδοσυνεργατική μέθοδος αυξάνει το βαθμό συμμετοχής των μαθητών.

Ερώτηση 13: Αξιολόγηση του βαθμού διαφοροποίησης της διδασκαλίας ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες επιμέρους ομάδων μαθητών

Θεωρητικά μαθήματα: 3 πολύ καλός, 10 καλός, 2 μέτριος.

Παρατηρήσεις : Δεν είναι πάντα εφικτό λόγω έλλειψης χρόνου. Στο μάθημα των αγγλικών είναι πιο εύκολη η διαφοροποίηση λόγω ύπαρξης διαφορετικών επιπέδων και πάλι όμως κάποιοι μαθητές θέλουν να πάρουν πτυχία και κάποιοι δεν θέλουν, οπότε δεν είναι πάντα εύκολο. Οπωσδήποτε όμως οι καθηγητές θα πρέπει να κάνουν προσπάθειες διαφοροποίησης ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών.

Θετικά μαθήματα: 4 καλός, 2 μέτριος, 1 αδύναμος.

Παρατηρήσεις :Είναι πολύ δύσκολο να διαφοροποιηθεί η διδασκαλία στη διάρκεια των 45 λεπτών μιας διδακτικής ώρας. Γίνονται πάντως προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 1 πολύ καλός, 4 καλός, 1 μέτριος.

Παρατηρήσεις : Προσπάθεια για ενίσχυση των πιο αδύναμων μαθητών, αλλά και ενίσχυση του ενδιαφέροντος των άλλων μαθητών.

Ο βαθμός διαφοροποίησης της διδασκαλίας ανάλογα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες επιμέρους ομάδων μαθητών εμφανίζεται αυξημένος στα θεωρητικά και ομαδικά μουσικά μαθήματα σε σχέση με τα θετικά, παρότι η διαφοροποίηση δεν είναι εύκολη ακόμη και στο μάθημα της αγγλικής γλώσσας όπου λειτουργεί σύστημα επιπέδων. Ιδιαίτερα στα μαθηματικά η πίεση ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης αφήνει πολύ μικρά περιθώρια διαφοροποίησης της διδασκαλίας.

Ερώτηση 14. α. Πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων

Θεωρητικά μαθήματα: 7 ναι, 8 όχι

Θετικά μαθήματα: 1 ναι, 6 όχι

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 3 ναι, 3 όχι

Ερώτηση 14. β. Αν ναι είστε ικανοποιημένος από τον αριθμό;

Θεωρητικά μαθήματα: 1 ναι, 9 όχι

Θετικά μαθήματα: 1 όχι

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: 3 ναι

Ερώτηση 14. γ. 1. Να αναφέρετε τις πιο ενδιαφέρουσες επισκέψεις που πραγματοποιήσατε

Θεωρητικά μαθήματα: Στο Αρχαίο Θέατρο Διονύσου, στη Μουσική Βιβλιοθήκη Μεγάρου Μουσικής, στο Βυζαντινό Μουσείο, στην Έκθεση «Πολυγλωσσία» στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Πρόσκληση του ποιητή – σκηνοθέτη Λευτέρη Ξανθόπουλου στο σχολείο μας και συζήτηση μαζί του για την ποίηση και την τέχνη γενικότερα.

Στο Εθνικό Θέατρο όπου παρουσιάστηκαν οι 24 ραψωδίες της Ιλιάδας του Ομήρου σε μετάφραση Δημ. Μαρωνίτη από 24 πρωταγωνίστριες του θεάτρου. Παρακολούθησε μια από αυτές ομάδα μαθητών Β΄ Γυμνασίου μαζί με αρκετούς γονείς.

Θετικά μαθήματα: Στο Πλανητάριο

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: Σε ναούς για πρακτική εφαρμογή της Βυζαντινής μουσικής, εκδρομή και συναυλία στη Θεσσαλονίκη, στην ΕΡΤ, στο Μουσείο Λαϊκών Οργάνων, σε νοσοκομεία παιδιών κ.α.

Ερώτηση 14. Γ. 2. Προτάσεις επισκέψεων για το σχολικό έτος 2010-2011.

Θεωρητικά μαθήματα: στο Μουσείο Ακρόπολης, στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Παρακολούθηση Θεατρικής παράστασης στα Αγγλικά, Επισκέψεις σε ξένα σχολεία της

περιοχής (π.χ. St. Lawrence College, Campion School), Αρχαιολογικό Χώρο της Ραμνούνας, στο Μουσείο Μαραθώνα, στο Μουσείο Βραυρώνας, στο Αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου, στο Μουσείο Θεάτρου, σε παραστάσεις Αρχαίας Τραγωδίας, στην Εθνική Πινακοθήκη και σε άλλες εκθέσεις με εκπαιδευτικά προγράμματα (Μουσείο Μπενάκη π.χ.), σε θεατρικές παραστάσεις γενικά, αλλά και παρακολούθηση παράστασης στο σχολείο από θεατρική ομάδα σχετική με κείμενα που διδάσκονται τα παιδιά και σύνδεση με εκπαιδευτικές δραστηριότητες, παρακολούθηση κινηματογραφικών ταινιών. Βόλτα στη Διονυσίου. Αρεοπαγίτου με κατάληξη στο μουσείο και τον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού.

Θετικά μαθήματα: Στο Πλανητάριο, στο Αστεροσκοπείο της Πεντέλης, στη Βουλή των Ελλήνων, στο Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: στο Βυζαντινό Μουσείο, στον Ι.Ν. Αγίας Ειρήνης (Αιόλου), στο Μουσείο Λαϊκών Οργάνων, σε Συναυλία Παλαιάς Μουσικής με ιστορικά όργανα, Παρουσίαση αρχαίων ελληνικών οργάνων στο σχολείο από το συγκρότημα «Λύραυλος», σε Ναό για πρακτική εφαρμογή των ύμνων και σε πανηγύρι ή αλλού παίζοντας δημοτικά τραγούδια και ένταξή τους στον χώρο και τον χρόνο.

Οι περισσότερες εκπαιδευτικές επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν από διδάσκοντες θεωρητικών και ομαδικών μουσικών μαθημάτων. Παρά την ποικιλία αυτών των επισκέψεων, οι καθηγητές δεν είναι ικανοποιημένοι από τον αριθμό τους, γεγονός ευεξήγητο καθώς το μεγάλο διδακτικό ωράριο του σχολείου και οι πολυάριθμες μουσικές και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του σχολείου δεν αφήνουν μεγάλα περιθώρια χρόνου γι' αυτές. Ως εκπαιδευτικές επισκέψεις μπορούν να θεωρηθούν και οι συναυλίες ξένων μουσικών σχολείων από χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στον χώρο του σχολείου.

Ερώτηση 15: Πρόταση δράσεων αναβάθμισης της διδασκαλίας των μαθημάτων κατά το σχολικό έτος 2011-2012.

Θεωρητικά μαθήματα: Μείωση της ύλης, αξιοποίηση των ΤΠΕ, διδασκαλία εκτός τάξης, εργασίες αντί για διαγωνίσματα για την αξιολόγηση των μαθητών, πραγματοποίηση προβολών, ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων με ανάθεση εργασιών, συστηματική αυτοαξιολόγηση των μαθητών και αξιολόγηση του μαθήματος από τους ίδιους, χρήση διαδραστικού πίνακα, συχνή χρήση διαδικτύου, CD, CD-ROM, περισσότερα βοηθήματα για τις επιμέρους ενότητες, αλλαγή των διδακτικών βιβλίων με πιο σύγχρονες προσεγγίσεις, ανάπτυξη σύγχρονων θεμάτων, δημιουργία ξεχωριστών τάξεων για τα φιλολογικά μαθήματα με πλήρη εξοπλισμό και διαμόρφωσή τους από τους διδάσκοντες, ώστε να γίνουν πιο ελκυστικές και πιο ζεστές για τα παιδιά. Ανοιχτή επικοινωνία με καθηγητές άλλων μαθημάτων και οργάνωση διαθεματικών εκδηλώσεων Προγραμματισμένες επισκέψεις στη βιβλιοθήκη του σχολείου, προβολή video για τον αμερικάνικο και αγγλικό πολιτισμό, ξεχωριστή αίθουσα για το μάθημα των αγγλικών, βιντεοσκόπηση των διαλόγων των μαθητών μέσα στην τάξη από τους ίδιους, συνδυασμός μουσικής με τα γερμανικά, χωρισμός των μαθητών σε επίπεδα στα γερμανικά, συνεχόμενα δώρα μαθήματα της γερμανικής χωρίς διάλειμμα.

Θετικά μαθήματα: Σύνδεση του μαθήματος της Ιστορίας με το μάθημα της Γεωγραφίας, αναδιοργάνωση του σχολικού εργαστηρίου Φυσικής και Χημείας και εμπλουτισμός του με όργανα Φυσικής – Χημείας – Βιολογίας, επάρκεια γεωμετρικών οργάνων και συστήματα αξόνων συντεταγμένων.

Ομαδικά μουσικά μαθήματα: Πολύ σημαντικό το μάθημα της υποχρεωτικής χορωδίας και ο θεσμός των μουσικών συνόλων, Χρήση Η/Υ, ηλεκτρονικής παρτιτούρας, έκδοση διδακτικών βιβλίων παραδοσιακής μουσικής, τραγούδι στο μάθημα της μουσικής θεωρίας, επισκέψεις και παρουσιάσεις στην τάξη και στο σχολείο.

Οι καθηγητές των θεωρητικών μαθημάτων προτείνουν ως δράσεις αναβάθμισης της διδασκαλίας των μαθημάτων τους την διαμόρφωση και τον πλήρη εξοπλισμό κάποιων αιθουσών με διαδραστικούς πίνακες, βιντεοπροβολείς ειδικά για τα μαθήματά τους, την περαιτέρω οργάνωση διαθεματικών μαθημάτων και εκδηλώσεων, την ενίσχυση της διασύνδεσης των μαθημάτων τους με τα μουσικά μαθήματα.

Οι διδάσκοντες των θετικών μαθημάτων προτείνουν την αναδιοργάνωση και εμπλουτισμό του εργαστηρίου φυσικής – χημείας του σχολείου και τη σύνδεση του μαθήματος της γεωγραφίας με το μάθημα της ιστορίας.

Οι διδάσκοντες τα ομαδικά μουσικά μαθήματα επισημαίνουν την ανάγκη έκδοσης διδακτικών βιβλίων στα μαθήματα της ευρωπαϊκής και ελληνικής παραδοσιακής μουσικής θεωρίας & πράξης καθώς και τη χρήση των νέων τεχνολογιών στα μαθήματά τους.

Παράρτημα 3.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΑΛΛΗΝΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2010 - 2011

Παρουσιάζουμε συνοπτικά ορισμένα από τα έξι πολιτιστικά προγράμματα που εγκρίθηκαν από τον σύλλογο καθηγητών του Γυμνασίου την Παρασκευή 19 Νοεμβρίου 2010 για το σχολικό έτος 2010 – 2011.

1) Λογοτεχνικό Εργαστήριο «Οι μαθητές γράφουν»

Οι μαθητές ενθαρρύνονται να παράγουν λογοτεχνικά κείμενα (πεζά, ποιητικά, θεατρικά κείμενα) μέσα από ασκήσεις δημιουργικής γραφής και ανάγνωση καταξιωμένων λογοτεχνών. Παρακολουθούν θεατρικές παραστάσεις βασισμένες σε λογοτεχνικά κείμενα, συναντώνται και συνομιλούν με λογοτέχνες. Τους παρέχονται ερεθίσματα (μουσικά, ποιητικά, ζωγραφικοί πίνακες) και ενθαρρύνονται να παράγουν δικά τους έργα, τα οποία σχολιάζουν και συνομιλούν με τα πρότυπα. Τα παραγόμενα έργα συζητούνται και σχολιάζονται στην τάξη από τους συμμαθητές τους και τον διδάσκοντα. Παράλληλα προτείνονται καλύτερες λύσεις σε αδύναμα σημεία τους, έτσι ώστε οι μαθητές να μαθαίνουν να συνεργάζονται μεταξύ τους. Πολλές φορές παράγουν κείμενα σε ομάδες. Επιλέγονται κάποια κείμενα μέσα στην τάξη και αποστέλλονται στον Λογοτεχνικό Διαγωνισμό των Σχολείων της περιφέρειας. Τα έργα αυτά κρίνονται από επιτροπές λογοτεχνών. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς ή στην αρχή της επόμενης πραγματοποιείται φεστιβάλ, όπου συμμετέχουν οι μαθητές που έχουν βραβευθεί και διακριθεί από όλα τα σχολεία της περιφέρειας. Τα βραβευμένα έργα παρουσιάζονται από ηθοποιούς ή μελοποιούνται από τους ίδιους τους μαθητές. Επίσης συμπεριλαμβάνονται σε ειδική έκδοση. Παράλληλα όλα τα έργα που υποβλήθηκαν στον διαγωνισμό αναρτώνται στο διαδίκτυο στη Διεύθυνση Β'θμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής. Τα βραβευμένα έργα περιλαμβάνονται σε ειδική έκδοση η οποία διατίθεται στα σχολεία που συμμετείχαν.

Το Λογοτεχνικό Εργαστήριο ήταν ιδέα καθηγητριών φιλολόγων του σχολείου μας. Το σχολείο μας συμμετέχει φέτος για τρίτη συνεχή χρονιά στο Εργαστήριο. Πολλοί μαθητές μας έχουν βραβευθεί τα προηγούμενα χρόνια.

2) Αναγνώσεις – Δρώμενο για τα 100 χρόνια από τον θάνατο του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη (1911 – 2011)

Ο κεντρικός κορμός του δρώμενου θα βασιστεί στον «Ξεπεσμένο δερβίση» του συγγραφέα. Παράλληλα θα διαβαστούν και αποσπάσματα από άλλα διηγήματα του Παπαδιαμάντη. Οι αναγνώσεις θα διανθιστούν με παραδοσιακή μουσική και τραγούδια καθώς και βυζαντινή υμνογραφία βασισμένη σε λειτουργίες που έχει γράψει ο ίδιος ο συγγραφέας. Θα συμμετέχουν μαθητές και καθηγητές του σχολείου μας. Το δρώμενο θα παρουσιαστεί στη Σκιάθο τον Ιούνιο του 2011 στα πλαίσια των εκεί εκδηλώσεων για τα 100 χρόνια.

3) Πυρηνική ενέργεια Ναι ή Όχι

Διαθεματικό πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για την Γ΄ Γυμνασίου. Το κεντρικό θέμα του είναι η διδασκαλία της πυρηνικής φυσικής της Γ΄ Γυμνασίου. Παράλληλα οι μαθητές θα συμμετάσχουν σε δρώμενο το οποίο θα παρουσιαστεί τον Ιούνιο του 2011 στο χώρο του σχολείου. Το δρώμενο αυτό θα περιλαμβάνει πρωτότυπη μουσική την οποία θα ερμηνεύσουν οι μαθητές, χορογραφία και απαγγελία ποιημάτων «χαϊκού», τα οποία θα δημιουργήσουν τα ίδια τα παιδιά. Οι μαθητές μέσα από όλη την διαδικασία αναμένεται να εμβαθύνουν στην κατανόηση της φυσικής, να εκφραστούν καλλιτεχνικά και δημιουργικά, να συνεργαστούν σε ομάδες για το τελικό αποτέλεσμα. Το θέμα της πυρηνικής φυσικής έγινε δυστυχώς επίκαιρο στις μέρες μας μετά τη φυσική καταστροφή στην Ιαπωνία. Έτσι, θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τα γεγονότα και να προβληματιστούν για την αναγκαιότητα της ύπαρξης ή μη της πυρηνικής ενέργειας και για τους τρόπους αντικατάστασής της.

Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας

2. ΠΕΔΙΟ 4: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ Ε: ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 4.5. : ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

A. Διαδικασία Αξιολόγησης

Η ομάδα εργασίας που ανέλαβε την ευθύνη της διερεύνησης του Τομέα της Επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ορίστηκε από το Διευθυντή του Σχολείου κ. Κώστα Παπαγεωργίου και έγινε αποδεκτή από το Σύλλογο Διδασκόντων.

Συντονίστρια της ομάδας ορίστηκε η κ. Τ. Αριστοδήμου (ΠΕ 02 Φιλολόγος) και μέλη οι:

- Θ. Βάρσου (ΠΕ 16 μουσικός - θεωρητικός)
- Σ. Γεωργουλή (ΠΕ 16-01 μουσικός - πιάνο)
- Ε. Εργά (ΠΕ 02 Φιλολόγος)
- Α. Καραγιωργάκης (ΠΕ 16-01 μουσικός - κιθάρα)
- Η. Πιλάλης (ΠΕ 16 μουσικός - βυζαντινής)
- Γ. Σκουλαρίκου (ΠΕ 06 αγγλικών)
- Α. Σιόντας (ΠΕ 16 μουσικός - πιάνο)
- Ε. Τζαβάρα (ΠΕ 07 γερμανικών)
- Μ. Φιδετζή (ΠΕ 32 θεατρολόγος)
- Λ. Χαρατσή (ΠΕ 16-01 μουσικός - πιάνο)

Την 8-2-2011 η ομάδα συναντήθηκε για πρώτη φορά. Αποφασίστηκε ο τρόπος δράσης της ομάδας να έχει δύο σκέλη:

Α) την σύνταξη ερωτηματολογίου για την άντληση πληροφοριών και τη συγκέντρωση απόψεων, αναγκών, προβληματισμών, προτάσεων και οραμάτων των καθηγητών του Π.Μ.Γ.Π. πάνω στο θέμα της Επιμόρφωσης. Το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε δύο μέρη:

Στο **πρώτο μέρος** σκοπός ήταν η καταγραφή του εκπαιδευτικού δυναμικού του σχολείου μας όσον αφορά την ειδικότητα, τα τυπικά προσόντα και κάθε άλλη πιθανή ενασχόληση που συμβάλλει θετικά στην εκπαιδευτική δραστηριότητα. Επίσης καταγράφεται η επαγγελματική εμπειρία, η καλλιτεχνική δραστηριότητα και το συγγραφικό έργο.

Στο **δεύτερο μέρος** δίνεται έμφαση στην Επιμόρφωση

- α) ως προς το *είδος* της Επιμόρφωσης που έχει λάβει ο καθένας
- β) ως προς τις *παρούσες ανάγκες* για Επιμόρφωση σε συγκεκριμένα θέματα και
- γ) ως προς τον *τόπο, χρόνο και τρόπο* διεξαγωγής αυτής της Επιμόρφωσης.

Σ' αυτό το μέρος θελήσαμε επιπλέον να εντοπίσουμε τους εκπαιδευτικούς που δραστηριοποιούνται ήδη ως επιμορφωτές.

Β) την καταγραφή της όποιας επιμόρφωσης έχει προσφερθεί από φορείς της δημόσιας εκπαίδευσης στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μας δραστηριότητας, με σκοπό την αξιολόγηση και βελτίωση των μελλοντικών παροχών στον τομέα αυτό.

B. Πορεία εργασίας ως προς το πρώτο σκέλος της διερεύνησης

Βήμα 1: Συντάχθηκε το κάτωθι ερωτηματολόγιο:

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΥΤΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΠΕΔΙΟ 4: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ: Ε. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Δείκτης αξιολόγησης 4.5.: Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών.

Στο πλαίσιο του προγράμματος Αυτο αξιολόγησης στο οποίο μετέχει το σχολείο μας, οι απόψεις και προτάσεις σας θα συμβάλλουν ουσιαστικά στον τομέα της επιμόρφωσής μας.

Η συμπλήρωση αυτού του ερωτηματολογίου (επώνυμα ή ανώνυμα)θα μας φανεί πολύ χρήσιμη στην καταγραφή των προβληματισμών αλλά και των οραμάτων μας ως εκπαιδευτικοί του Μουσικού Σχολείου Παλλήνης.

Αν ο χώρος για την απάντηση δεν σας είναι αρκετός, συμπληρώστε στην πίσω σελίδα βάζοντας μπροστά το νούμερο της ερώτησης.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά, εφόσον δηλώσετε την ηλεκτρονική σας διεύθυνση στον συνάδελφο κύριο Σιόντα ως τις 23 Φεβρουαρίου.

A' ΜΕΡΟΣ

- Όνοματεπώνυμο
- A)** Ειδικότητα
- B)** Τυπικά προσόντα (πανεπιστημιακή εκπαίδευση, ωδειακή εκπαίδευση, μεταπτυχιακές σπουδές, διδακτορική διατριβή, κά)
-
- Γ)** Καλλιτεχνική δραστηριότητα.....
-
- Δ)** Επαγγελματική εμπειρία
-
- Ε)** Συγγραφικό παιδαγωγικό έργο, αρθρογραφία
-
- Ζ)** Άλλη ενασχόληση
-
-

B' ΜΕΡΟΣ

- 1)** Έχετε παρακολουθήσει επιμορφωτικά σεμινάρια, εργαστήρια; ΝΑΙ ΟΧΙ
Αν ΝΑΙ αναφέρατε (θέμα, διάρκεια, φορέα)
- 2)** Έχετε παρακολουθήσει επιστημονικά - παιδαγωγικά συνέδρια; ΝΑΙ ΟΧΙ
Αν ΝΑΙ αναφέρατε (θέμα, φορέα)
- 3)** Έχετε συμμετάσχει ως επιμορφωτής ή εισηγητής σε σεμινάρια, εργαστήρια ή συνέδρια; ΝΑΙ ΟΧΙ
Αν ΝΑΙ αναφέρατε (θέμα)
- 4)** Συμμετείχατε ποτέ σε κάποιο ερευνητικό πρόγραμμα; ΝΑΙ ΟΧΙ
Αν ΝΑΙ αναφέρατε (θέμα, διάρκεια, φορέα, αριθμό συμμετεχόντων)
- 5)** Σε ποια γνωστικά αντικείμενα, ποιους τομείς νομίζετε ότι θα ήταν χρήσιμη για την σχολική κοινότητα μια επιμόρφωση;
Αναφέρατε θέματα και επιμορφωτές αν γνωρίζετε.
- 6)** Ποια από τα παρακάτω θέματα κρίνετε ότι είναι χρήσιμα σε επιμορφωτικό επίπεδο;
- Ψυχολογία εφήβων (από ειδικό ψυχολόγο με πείρα στην εκπαίδευση) ΝΑΙ ΟΧΙ
 - Σχέση δασκάλου - μαθητή στο ατομικό μάθημα. ΝΑΙ ΟΧΙ
 - Σχέση δασκάλου - μαθητή στην τάξη. ΝΑΙ ΟΧΙ
 - Επικοινωνία και συνεργασία με γονείς. ΝΑΙ ΟΧΙ
 - Αντιμετώπιση ειδικών περιπτώσεων (δυσλεξία, ΑΜΕΑ, χρόνια νοσήματα, εξάρτηση από ουσίες, κακοποίηση, σεξουαλική παρενόχληση, απώλεια αγαπημένων προσώπων, ψυχικές παθήσεις, παραβατική συμπεριφορά, κίνδυνοι διαδικτύου, ενδοσχολική βία, ρατσισμός κά) ΝΑΙ ΟΧΙ
- 7)** Τι πιστεύετε για τη χρήση Η/Υ και της σχετικής τεχνολογίας στο μάθημά σας; Πόσο σας είναι απαραίτητη; Έχετε την απαραίτητη τεχνολογική υποδομή;
- 8)** Θα σας ενδιέφερε να συμμετάσχετε σε κάποια σχολική επιμόρφωση;
- Ως επιμορφωτής; ΝΑΙ ΟΧΙ
- Ως επιμορφούμενος; ΝΑΙ ΟΧΙ

Σε ποιο αντικείμενο;

9) Συμμετέχετε τώρα σε κάποια επιμόρφωση; Ποια;

10) Θα συμμετείχατε σε κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα ;

ΝΑΙ ΟΧΙ

11) Αν παρακολουθούσατε μια επιμόρφωση αυτή θα ήταν :

- Μακράς διάρκειας ΝΑΙ ΟΧΙ
- Υπό μορφή αυτοτελών σεμιναρίων (Μίας ή δύο ημερών) ΝΑΙ ΟΧΙ
- Υπό μορφή διαλέξεων ΝΑΙ ΟΧΙ
- Εντός σχολικής μονάδας ΝΑΙ ΟΧΙ
- Εκτός σχολικής μονάδας ΝΑΙ ΟΧΙ

Άλλες προτάσεις

12) Και σε ποια χρονικά πλαίσια ;

- Στην περίοδο σχολικών διακοπών ΝΑΙ ΟΧΙ
- Τα Σαββατοκύριακα (περιστασιακά) ΝΑΙ ΟΧΙ
- Μέσα στο σχολικό ωράριο ΝΑΙ ΟΧΙ

Άλλες προτάσεις

13) Ποιοι πρέπει να προτείνουν και να επιλέγουν τα επιμορφωτικά θέματα ;

- Ο σύλλογος διδασκόντων ΝΑΙ ΟΧΙ
- Η διεύθυνση ΝΑΙ ΟΧΙ
- Οι σχολικοί σύμβουλοι ΝΑΙ ΟΧΙ

14) Πως θα μπορούσε κατά τη γνώμη σας να καλύπτεται το οικονομικό κόστος της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών;

15) Ποιοι επιμορφωτές πρέπει να αμείβονται

- Οι διορισμένοι στο δημόσιο εκπαιδευτικοί ΝΑΙ ΟΧΙ
- Οι ιδιώτες ΝΑΙ ΟΧΙ
- Όλοι ΝΑΙ ΟΧΙ

16) Σχόλια και παρατηρήσεις για την όποια επιμόρφωση από φορείς της δημόσιας εκπαίδευσης έχετε παρακολουθήσει, με σκοπό την βελτίωση των μελλοντικών παροχών στον τομέα αυτό.

Βήμα 2: Αυτό το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε σε τουλάχιστον 100 συναδέλφους και αναρτήθηκε στους πίνακες ανακοινώσεων του Σχολείου.

Ανταποκρίθηκαν και το επέστρεψαν 33 (32 επώνυμα και 1 ανώνυμο).

Εξ' αυτών **25 μουσικοί** (15 πιανίστες, 3 μουσικοί παραδοσιακής μουσικής, 2 κιθαρίστες, 1 σαξοφωνίστας, 1 φλαουτίστα, 1 θεωρητικός, 1 μονωδός) και

7 άλλων ειδικοτήτων (4 φιλόλογοι, 2 μαθηματικοί, 1 γερμανικών).

Βήμα 3: Αποτελέσματα ερωτηματολογίου

Τα στοιχεία από το **πρώτο μέρος** του ερωτηματολογίου καταγράφηκαν, ταξινομήθηκαν και μελετήθηκαν προκειμένου να διαμορφωθεί μια ιδέα για τη μουσική, επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση και εμπειρία της ομάδας των συναδέλφων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο και αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό και αξιόπιστο δείγμα του Συλλόγου των Καθηγητών του Σχολείου.

Συγκεκριμένα από την ομάδα των **μουσικών** διαθέτουν:

Πανεπιστημιακούς τίτλους σπουδών στο μουσικό όργανο της ειδικότητας (3 πιανίστες, 1 τσελίστας, 1 σαξοφωνίστας και 1 θεωρητικός)

Οι υπόλοιποι παράλληλα με τους Ωδειακούς τίτλους σπουδών, στο μουσικό όργανο της ειδικότητας (πτυχίο, δίπλωμα), διαθέτουν και πανεπιστημιακά πτυχία μουσικών σπουδών, νομικής, φιλολογίας, φιλοσοφίας, θεολογίας, φυσικής, οικονομικών, καθώς και επιπλέον Ωδειακούς τίτλους αρμονίας, αντίστιξης, φούγκας(φυγής), σύνθεσης κ.α.

Επίσης συχνά κατέχουν και Μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών καθώς και Διδακτορικές διατριβές. Αντίστοιχα η ομάδα των **καθηγητών γενικών μαθημάτων** εκτός των πανεπιστημιακών τίτλων της ειδικότητάς τους, τις μεταπτυχιακές σπουδές και τις διδακτορικές διατριβές, διαθέτουν και ωδειακούς τίτλους σπουδών αρμονίας, αντίστιξης, πτυχίο πιάνου, πτυχίο μονωδίας, βυζαντινής μουσικής ή κατέχουν κάποια όργανα σε επίπεδο μέσης ή ανωτέρας σχολής.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης οι **ποικίλες ασχολίες** όλων των καθηγητών που περιλαμβάνουν:

- Συγγραφικό έργο
- Αρθρογραφία
- Μεταφράσεις λογοτεχνικών, μουσικοπαιδαγωγικών κειμένων κ.α
- Δημοσίευση ποιητικών συλλογών
- Βιβλιοπαρουσιάσεις
- Συμμετοχή σε χορωδίες, σε μουσικά σύνολα, θεατρικές ομάδες
- Συμμετοχή σε χορευτικά σύνολα παραδοσιακών χορών
- Σύνθεση
- Καταγραφή παραδοσιακής και βυζαντινής μουσικής με πρόγραμμα «Μελωδός»
- Ενασχόληση με την Φωτογραφία
- Εκμάθηση ξένων γλωσσών (αραβικά κ.ά.)
- Εξειδίκευση στην Μουσική τεχνολογία
- Αθλητισμό
- Τεχνική Alexander
- Εφαρμογή του E.F.T (Emotional Freedom Techniks) σε θέματα άγχους, τρακ κ.ά.
- Οργανωτική δραστηριότητα
- Εξειδίκευση στην χρήση υπολογιστών
- Εκπαίδευση στην Βιοσύνθεση (Σωματική ψυχοθεραπεία)

Επίσης ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η **καλλιτεχνική δραστηριότητα** τόσο των μουσικών όσο και των εκπαιδευτικών γενικής παιδείας.

Στα βιογραφικά των εκπαιδευτικών του σχολείου μας καταγράφονται ατομικά ρεσιτάλ, συναυλίες μουσικής δωματίου, σύμπραξη με διάφορα μουσικά σύνολα και ορχήστρες κλασσικής και σύγχρονης μουσικής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Δισκογραφική δραστηριότητα, διεύθυνση μουσικών συνόλων και χορωδιών.

Συμμετέχουν ως χορωδοί σε διάφορα χορωδιακά σχήματα. Εμφανίζονται ως τραγουδιστές παραδοσιακής μουσικής, ως ψάλτες, διευθύνουν βυζαντινές χορωδίες.

Οργανώνουν εκδηλώσεις και θεατρικές παραστάσεις, συγκροτούν θεατρικές ομάδες.

Δραστηριοποιούνται ως παραγωγοί εκπομπών παραδοσιακής μουσικής σε ραδιοφωνικούς σταθμούς, αλλά και ως Session μουσικοί.

Όσον αφορά το **δεύτερο μέρος** του ερωτηματολογίου που αφορά τον τομέα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, το 84% των ερωτηθέντων έχουν παρακολουθήσει επιμορφωτικά σεμινάρια και το 51% συνέδρια.

Οι μεν **μουσικοί** έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια που αφορούν:

- Πιανιστικά παιδαγωγικά θέματα
 - Μουσικοκινητική αγωγή
 - Παιδαγωγικά θέματα
 - Επιμόρφωση στους Η/Υ
 - Σεμινάρια σύνθεσης
 - Θέματα ψυχολογίας
 - Θέματα μαθησιακών δυσκολιών
 - Μουσική δωματίου
 - Παιδαγωγικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία των ατομικών μαθημάτων στα Μουσικά Σχολεία
 - Εθνομουσικολογία και μουσική εκπαίδευση
 - Κιθαριστικά σεμινάρια
 - Σεμινάρια τραγουδιού
 - Διδασκαλία μουσικής στο Δημοτικό σχολείο
 - Παραδοσιακά όργανα και τραγούδι
 - Μουσικό Σχολείο και κοινωνία
 - Διεύθυνση χορωδίας
 - Σεμινάρια τεχνικής Alexander
 - Μουσικοθεραπεία
 - Έργα ελλήνων συνθετών
 - Σύγχρονη μουσική
 - E.F.T (Emotional Freedom Technics)
 - Θεατρικό εργαστήριο με διαθεματικές ενότητες
 - Βιοσύνθεση
- κ.ά.

Οι δε **εκπαιδευτικοί των άλλων ειδικοτήτων** όπως ανέφεραν στο ερωτηματολόγιο έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια που αναφέρονται σε θέματα όπως:

- Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας
- Διδακτική της λογοτεχνίας
- Διδακτική των αρχαίων ελληνικών
- Μαθησιακές δυσκολίες
- Βελτίωση της μάθησης στην τάξη
- Διδακτικές μέθοδοι
- Διαπολιτισμικά και πολυπολιτισμικά θέματα
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Θέατρο – μουσική – χορός
- Εκπαιδευτικά επαγγέλματα
- Διαχείριση σχολικών βιβλιοθηκών
- Σχολεία δεύτερης ευκαιρίας

- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών
- Σεμινάρια Η/Υ(επίπεδο I, II)
- Διδασκαλία με το διαδραστικό πίνακα
- Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση
- Διοίκηση πολιτ. φορέων e-learning
- Εργασιακές σχέσεις
- Λογιστική didacta

Το 40% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι υπήρξαν Επιμορφωτές σε Σεμινάρια και Εισηγητές σε Συνέδρια. Τα θέματα των Εισηγήσεων τους από τα σχετικά Συνέδρια και Σεμινάρια έχουν ως εξής:

- « Παιδαγωγική του πιάνου - Σχεδιασμός και οργάνωση του τομέα εκπαίδευσης των δασκάλων πιάνου»
- «Επισημάνσεις και διαπιστώσεις από τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας στην Απουλία»
- «Μια διαφορετική προσέγγιση του σχολικού χωροχρόνου» «Θέματα βυζαντινής μουσικής»
- «Πολυπολιτισμικότητα και εκπαίδευση»
- «Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση για μια νέα Ευρώπη»
- «Θέματα μουσικολογικά»
- «Οδύσσεια, πρόγραμμα Οδυσσέας» Πιλοτικό του ΠΙ για την πληροφορική στα σχολεία
- «Η μουσική ως μάθημα σήμερα» Εργαστήρια
- «Η σχέση μεταξύ των τρόπων, των μορφών βίου και της επιθυμίας κατά Πλάτωνα».
- «Περί της αρετής της ανδρείας στην πλατωνική φιλοσοφία».
- «Η Μουσική στον Μεσαίωνα»
- «Καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και κοινωνική ένταξη των ελλήνων τσιγγάνων».
- «Περιβάλλον – παιδεία – πολιτισμός»
- «Η παιδαγωγική του πιάνου. Επιμορφωτικά σεμινάρια για δασκάλους πιάνου»
- «Γραφή παρτιτούρας σε Η/Υ»
- «ανοικτή πρόσκληση για συνεργασία πανεπιστημίων και μουσικών σχολείων»
- «Οδηγός νέου δάσκαλου μουσικής...»
- «Ο Δρόμος για την Μουσική Δημιουργικότητα περνάει από την Αγορά»
κ.ά.

Στην ερώτηση (5) σε ποια **γνωστικά αντικείμενα** και σε ποιους **τομείς νομίζετε** ότι θα ήταν χρήσιμη για την σχολική κοινότητα μια επιμόρφωση, **αναφέρατε θέματα** και επιμορφωτές αν γνωρίζετε καθώς και στην ερώτηση (6) για συγκεκριμένες θεματικές επιμόρφωσης, **οι εκπαιδευτικοί πρότειναν** τα παρακάτω θέματα με σειρά προτίμησης:

1. Ψυχολογία εφήβων
2. Αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών, της δυσλεξίας και της διαταραχής της ελλειμματικής προσοχής – υπερκινητικότητας
3. Αντιμετώπιση προβληματικής συμπεριφοράς των μαθητών στην τάξη
4. Σχέση δασκάλου και μαθητή στην τάξη και στο ατομικό μάθημα
5. Χρήση σύγχρονων μέσων, Η/Υ, διαδραστικές μέθοδοι διδασκαλίας
6. Τα γνωστικά αντικείμενα του κάθε κλάδου
7. Παιδαγωγική πιάνου
8. Ο ρόλος του πιάνου ως υποχρεωτικού οργάνου
9. Ο ρόλος της συνοδείας του πιάνου στο Μουσικό Σχολείο
10. Τα επιλογής όργανα (πρόγραμμα σπουδών)
11. Διαθεματική προσέγγιση ποικίλων γνωστικών αντικειμένων
12. Η παραδοσιακή μουσική στα μουσικά σχολεία

Στην ερώτηση **(7)** σχετικά με το πόσο είναι **απαραίτητη η χρήση Η/Υ** και της σχετικής τεχνολογίας στο μάθημα καθώς και αν οι εκπαιδευτικοί διαθέτουν την απαραίτητη τεχνολογική υποδομή απάντησαν ως εξής:

Το 42% θεωρούν ότι είναι απαραίτητη στο μάθημα αλλά λείπει η υποδομή. Αυτό απάντησαν οι καθηγητές των γενικών και μουσικών μαθημάτων που μπαίνουν σε τάξεις. Αντιθέτως το 21% των μουσικών ατομικών μαθημάτων θεωρεί ότι η χρήση Η/Υ στο μάθημα δεν είναι άμεσα χρήσιμη. Το 15% δήλωσε ότι δεν χρειάζεται καθόλου τους Η/Υ και το 21% δεν απάντησε στην ερώτηση. Παρ' όλα αυτά, στις προτεινόμενες θεματικές Επιμόρφωσης όπως παρουσιάστηκαν παραπάνω, η επιμόρφωση στους Η/Υ βρίσκεται στην 5^η θέση και τούτο σημαίνει πως υπάρχει ανάγκη ενημέρωσης για τις δυνατότητες που προσφέρει η χρήση των Η/Υ και ανάγκη Επιμόρφωσης σε αυτόν τον τομέα.

Στις ερωτήσεις **(11 & 12)** που αναφέρονται στη **διάρκεια, το χώρο και το χρόνο διεξαγωγής της Επιμόρφωσης** το αποτέλεσμα από τις απαντήσεις διαμορφώνεται ως εξής:

Διάρκεια Επιμόρφωσης

59% δεν θέλει μακράς διάρκειας επιμορφωτικά προγράμματα

81% θέλει αυτοτελή σεμινάρια (μιας ή δύο ημερών)

48% προτιμά διαλέξεις

Τόπος διεξαγωγής

90% προτιμά εντός της σχολικής μονάδας

Αλλά και ένα 59% θα παρακολουθούσε και εκτός της σχολικής μονάδας

Χρονική περίοδος διεξαγωγής Επιμόρφωσης

65% δεν επιθυμεί να γίνεται η Επιμόρφωση κατά την περίοδο των σχολικών εορτών

51% θέλει τα Σαββατοκύριακα

75% θέλει μέσα στο σχολικό ωράριο (αλλά σημειώνουν μετά το πέρας των μαθημάτων)

24% δεν θέλει να χάνονται διδακτικές ώρες

Μια ενδιαφέρουσα **πρόταση** είναι να γίνονται τα επιμορφωτικά σεμινάρια τον Ιούνιο μετά τις εξετάσεις και το Σεπτέμβριο πριν την έναρξη των μαθημάτων

Στην ερώτηση **(13)** για το **ποιοι θα πρέπει να επιλέγουν τα θέματα** των Επιμορφώσεων

90% θεωρεί το σύλλογο διδασκόντων ως αρμόδιο όργανο

56% δεν επιθυμεί την ανάμειξη της διεύθυνσης

59% δεν επιθυμεί την ανάμειξη των συμβούλων

Στην ερώτηση **(8)** για το αν ενδιαφέρεται κάποιος να συμμετάσχει σε κάποια σχολική επιμόρφωση **ως επιμορφωτής ή ως επιμορφούμενος**, το 31% επιθυμεί να συνεισφέρει ως επιμορφωτής/τρια σε σχετική διαδικασία και το 81% θέλει να συμμετέχει ως επιμορφούμενος/η σε επιμορφωτικά σεμινάρια.

Στην ερώτηση **(9 & 10)** σχετικά με το αν **παρακολουθούν οι εκπαιδευτικοί τώρα κάποια επιμόρφωση** μόνο ένα 12% παρακολουθεί τώρα κάποια Επιμόρφωση και το 81% θέλει να λάβει μέρος σε επιμορφωτικά προγράμματα.

Στην ερώτηση **(14)** για την **κάλυψη του κόστους της επιμόρφωσης** των εκπαιδευτικών, η πλειοψηφία θεωρεί ότι το κράτος θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για την επιμόρφωση των Δημοσίων Υπαλλήλων. Παρόλα αυτά προτείνεται από μερικούς συμβολική συμμετοχή των επιμορφουμένων ή εύρεση κονδυλίων από σπόνσορες ή «από το πρόγραμμα της αυτοαξιολόγησης».

Στην ερώτηση **(15)** για το **ποιοι επιμορφωτές πρέπει να αμείβονται;**

88% θεωρεί ότι πρέπει να πληρώνονται όλοι

6% θεωρεί ότι πρέπει να πληρώνονται μόνο οι ιδιώτες

3% θεωρεί ότι πρέπει να πληρώνονται μόνο οι δημόσιοι

Για την τελευταία ερώτηση (16) όπου ζητούνται «σχόλια και παρατηρήσεις για την οποία επιμόρφωση από φορείς της δημόσιας εκπαίδευσης έχουν παρακολουθήσει οι εκπαιδευτικοί, με σκοπό τη βελτίωση των μελλοντικών παροχών στον τομέα αυτό», καταγράφονται όλες οι απόψεις ως εξής:

- Η επιμόρφωση που έγινε για τους νεοδιοριστούς τότε εκπαιδευτικούς, επί Αντώνη Τρίτση, ήταν πραγματικά εξαιρετική. Έγινε σε ένα ειδικό περιβάλλον, στην Κοργιαλένιο Σχολή Σπετσών, σε ολόημερη βάση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ζύμωση των ιδεών που εκτίθονταν, και γενικά την «βάσανο» πάνω στα θέματα επιμόρφωσης, που ήταν τόσο παιδαγωγικά, όσο και εκπαιδευτικά. Αν μη τι άλλο, όλα συνέβαιναν σε ένα εξαιρετικό περιβάλλον, λίγο πριν την έναρξη του σχολικού έτους.
Οτιδήποτε άλλο έχω παρακολουθήσει από σχολικούς συμβούλους για παράδειγμα, πλην μιας εξαίρεσης, ήταν αφόρητα βαρετό ή ήδη γνωστό, και πολλές φορές αντικρουόμενο σε σχέση με πράγματα που είχε πει, άλλος σύμβουλος-επιμορφωτής. Δεν προσέθεσε τίποτα στα όσα ήδη γνώριζα. Είχα απλώς την αίσθηση ότι κάποιος είχαν βρει ένα άλλοθι για να πάρουν κάποια χρήματα από κονδύλια της Ε.Ε. ή δεν ξέρω από που αλλού. Και εγώ χρησιμοποιήθηκα ως πιόνι στο να εξυπηρετήσω αυτήν την εκμετάλλευση που δεν με αφορούσε. Οι συμβουλές παλαιότερων ή και σύγχρονων συναδέλφων, που λέγονται σε ένα διάλειμμα στο διάδρομο, έχουν αποδειχθεί, πολλές φορές, πολύτιμες όσο καμία επιμόρφωση. Επίσης, πολλές ιδέες έκλειψα από μία υποδειγματική διδασκαλία συναδέλφου στο σχολείο μας. Αυτό, ναι, είναι χρήσιμο.
- Επιμόρφωση έχω παρακολουθήσει σε ΠΕΚ με τον διορισμό μου και από την σχολικό σύμβουλο (Σεπ. 2009) η οποία είχε και άλλους δυο ομιλητές. Και οι δυο επιμορφώσεις δεν μου πρόσφεραν απολύτως τίποτα συγκριτικά με την γνώση που αποκόμισα με την προσωπική εκπαιδευτική εμπειρία. Ίσως θα μπορούσα να πω ότι με αποπροσανατόλισαν στο θέμα της διδακτικής.
- Παρακολούθησα τα ΠΕΚ όταν διορίστηκα. Ήταν χαμένος χρόνος. Επιεικώς απαράδεκτη διαδικασία. Δεν άγγιξε καν το αντικείμενο της ειδικότητάς μου.
- Αν κρίνω από την εμπειρία των ΠΕΚ ως καθηγήτρια μουσικού οργάνου δεν είχα κανένα όφελος, διότι δεν υπήρχε κανένας επιμορφωτής σχετικός με το αντικείμενο μου.
- Πολλές φορές είναι άκαιρες πρόχειρες και επιφανειακές.
- Απαιτείται μεγάλη προσοχή στην επιλογή επιμορφωτών, και δεν πρέπει να στηρίζεται απαραίτητα στους τίτλους και μόνον αλλά πρωτίστως από το παιδαγωγικό τους έργο.
- Πολλές φορές οι επιμορφωτές είναι επιστήμονες με θεωρητική κατάρτιση, χωρίς διδακτική εμπειρία και οι προτάσεις, οι τρόποι και μέθοδοι διδασκαλίας που προτείνουν, απέχουν από την καθημερινή σχολική πραγματικότητα.
- Καμία στόχευση ως προς τα ειδικά ζητήματα των μουσικών σχολείων και ειδικότερα ως προς τα ατομικά μαθήματα.
- Επιλογή επιμορφωτών, αυστηρά καθορισμένα προγράμματα επιμόρφωσης, αξιολόγηση αποτελεσμάτων.

- Τα δύο επιμορφωτικά προγράμματα που έχω παρακολουθήσει ήταν μετρίου επιπέδου. Θα ήθελα να είναι προσαρμοσμένα στην πραγματικότητα του δικού μας σχολείου.
- Άσχετα άτομα λένε άσχετα θέματα, με τις ανάγκες των επιμορφούμενων.
- Μικρότερες ομάδες εργασίας – ανακοίνωση ευρημάτων – υποδειγματική διδασκαλία και εκτέλεση.
- Τα περισσότερα ήταν υποχρεωτικά και ως επί τω πλείστον άνευ ουσιαστικού ενδιαφέροντος για μένα, διότι τα θέματα ήταν αδιάφορα και δεν ήταν η επιλογή μου.

Γ. Πορεία εργασίας ως προς το δεύτερο σκέλος της διερεύνησης

Χωρίζουμε το δεύτερο αυτό σκέλος της διερεύνησης σε δύο μέρη:

α) στην καταγραφή της όποιας επιμόρφωσης έχει προσφερθεί από **δημόσιους φορείς** της εκπαίδευσης και

β) στην καταγραφή της υλοποίησης της **οριζόντιας επικοινωνίας**, θεσμού που για πρώτη φορά θεσπίζεται και εφαρμόζεται στο σχολείο μας με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων.

Είναι γεγονός ότι το ΠΜΓ-Παλλήνης είναι ένα πολυδύναμο σχολείο με μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών και μάλιστα επιλεγμένων με υψηλό επίπεδο τόσο στον επιστημονικό όσο και στον καλλιτεχνικό τομέα.

Καθώς θεωρούμε ότι υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία και γνώση, αλλά και διάθεση για ενημέρωση, ανανέωση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των διδασκόντων, η δημιουργία ενός τέτοιου θεσμού, ήρθε να καλύψει το κενό και να αναπτύξει ένα δίαυλο επικοινωνίας με επίκεντρο επιστημονικά, εκπαιδευτικά και παιδαγωγικά θέματα, που μας απασχολούν καθημερινά στην εκπαιδευτική πράξη.

Το υλικό αυτό συγκεντρώθηκε από τα αρχεία του σχολείου και αφορά την ενδοσχολική

Επιμόρφωση τα δύο τελευταία χρόνια.

- Το σχολείο μας επίσης συμμετέχει στο **πρόγραμμα υποδειγματικών διδασκαλιών** της Δ/βάθμιας Εκπαίδευσης της Ανατολικής Αττικής προς τους νεοδιόριστους καθηγητές σε φιλολογικά μαθήματα και στο μάθημα των Μαθηματικών.
- Στις 19 και 26 Φεβρουαρίου 2010 έγινε στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο και Λύκειο Παλλήνης σεμινάριο, με θέμα «**Οι Νέες Τεχνολογίες ως εργαλείο του εκπαιδευτικού Μουσικής**», με εισηγητή τον κ. Απόστολο Σιδόντα, ο οποίος παρουσίασε ένα Πρόγραμμα Γραφής Παρτιτούρας.
- Στα πλαίσια του θεσμού της **οριζόντιας επικοινωνίας** μεταξύ των συναδέλφων του σχολείου μας, η πρώτη φετινή μας συνάντηση πραγματοποιήθηκε την **Πέμπτη 17 Φεβρουαρίου 2011**. Η συνάδελφός μας καθηγήτρια του πιάνου Λιάνα Χαρατσή μας

παρουσίασε τις δίφωνες ρυθμικές ασκήσεις για πιανίστες **Etute du Rythme, τεύχος 3^ο**, του **Georges Dandelot**.

- Στις 7 Απριλίου 2011 η ψυχολόγος Παπαχρήστου Βασιλική από το ΚΕΕΔΥ Κορωπίου παρουσίασε στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο και Λύκειο Παλλήνης το θέμα «**Δυσλεξία και τρόποι αντιμετώπισής της στη μαθησιακή πράξη**».

Δ. Συμπεράσματα και Προτάσεις

Η μουσική, επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση και εμπειρία της ομάδας των συναδέλφων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό και αξιόπιστο **δείγμα** του συνόλου των Καθηγητών του Μουσικού Σχολείου Παλλήνης.

Με βάση το παραπάνω δείγμα είναι γεγονός ότι το ΠΜΓ-Παλλήνης είναι ένα

πολυδύναμο σχολείο με μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών και μάλιστα επιλεγμένων με

υψηλό επίπεδο τόσο στον επιστημονικό όσο και στον καλλιτεχνικό τομέα.

- Στον τομέα της επιμόρφωσης τώρα, ενώ θεωρούμε ότι πρόκειται για ένα θεσμό που συμβάλει ουσιαστικά στην εξέλιξη κάθε εκπαιδευτικού, οι δυστυχώς **αρνητικές εμπειρίες** πολλών συναδέλφων, μάς κάνουν επιφυλακτικούς ως προς **τον τρόπο** που γίνεται αυτή μέχρι σήμερα. Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο **ωστόσο**, επιδεικνύουν **το έντονο ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών για επιμόρφωση**, ακόμα και με ιδιωτική πρωτοβουλία.
- Από την καθημερινή μας τριβή με την σχολική πραγματικότητα προκύπτουν ανάγκες, που μας προβληματίζουν και ζητάμε ουσιαστική και **συγκεκριμένη επιμόρφωση**, την οποία επιθυμούμε να επιλέγουμε οι ίδιοι, όσον αφορά την θεματολογία, αλλά και όσον αφορά τους εισηγητές που προτείνονται.
- Όσον αφορά τον **τόπο** διεξαγωγής της επιμόρφωσης, οι καθηγητές στην συντριπτική τους πλειοψηφία επιθυμούν την **ενδοσχολική** επιμόρφωση.
- Ο προσδιορισμός του **χρόνου** διεξαγωγής αυτής, εξαρτάται πάντα από την διάρκεια και το είδος της επιμόρφωσης. Ωστόσο γενική επιθυμία είναι να μην χάνονται διδακτικές ώρες που μας είναι τόσο πολύτιμες. Μια **ενδιαφέρουσα πρόταση** είναι να γίνονται τα επιμορφωτικά σεμινάρια τον Ιούνιο, μετά το πέρας των εξετάσεων και το Σεπτέμβριο, πριν την έναρξη των μαθημάτων.
- Καθώς το σχολείο μας διαθέτει **αξιόλογους και επιστημονικά καταρτισμένους στον τομέα τους εκπαιδευτικούς**, προτείνουμε **την αξιοποίησή τους** στα ενδοσχολικά και εξωσχολικά προγράμματα επιμόρφωσης.
- Πιστεύουμε ότι είναι πολύ εποικοδομητικό **να αξιολογούμε** τόσο το έργο που παράγουμε ως εκπαιδευτικοί, όσο και το έργο που μας προσφέρει αντίστοιχα η πολιτεία στον τομέα της επιμόρφωσης, ώστε να έχουμε τα καλύτερα αποτελέσματα.

ΠΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Μέσα από το ερωτηματολόγιο προκύπτει ότι τα **θέματα** που απασχολούν τους εκπαιδευτικούς του σχολείου μας είναι όπως αναφέρθηκε στην ερώτηση (5):

1. Ψυχολογία εφήβων
2. Αντιμέτωπιση μαθησιακών δυσκολιών, της δυσλεξίας και της διαταραχής της ελλειμματικής προσοχής – υπερκινητικότητας
3. Αντιμέτωπιση προβληματικής συμπεριφοράς των μαθητών στην τάξη

4. Σχέση δασκάλου και μαθητή στην τάξη και στο ατομικό μάθημα
5. Χρήση σύγχρονων μέσων, Η/Υ, διαδραστικές μέθοδοι διδασκαλίας
6. Τα γνωστικά αντικείμενα του κάθε κλάδου
7. Παιδαγωγική πιάνου
8. Ο ρόλος του πιάνου ως υποχρεωτικού οργάνου
9. Ο ρόλος της συνοδείας του πιάνου στο Μουσικό Σχολείο
10. Τα επιλογής όργανα (πρόγραμμα σπουδών)
11. Διαθεματική προσέγγιση ποικίλων γνωστικών αντικειμένων
12. Η παραδοσιακή μουσική στα μουσικά σχολεία

Και άλλες προτάσεις που προέκυψαν από τις συναντήσεις μας για την αυτοαξιολόγηση:

- Ενίσχυση του **πρακτικού σκέλους** των επιμορφώσεων. Συγκεκριμένα:
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών **ανά ειδικότητα εστιασμένη στην διδακτέα ύλη με δυνατότητα πρακτικής εξάσκησης** κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης με επίκεντρο:
α) τη χρήση νέων τεχνολογιών (χρήση Η/Υ, διαδραστικές ασκήσεις)
β) τη διδασκαλία μέσω της μουσικής

- **Ελεύθερη πρόσβαση** των διορισμένων εκπαιδευτικών σε όλα τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. με προϋποθέσεις που θα διασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία των ιδρυμάτων αλλά και την πιστοποίηση της επιμόρφωσης – σπουδής των εκπαιδευτικών.

Με αυτή την πρόταση ενοποιούνται σε έναν «οργανισμό» οι τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης και λειτουργούν αναδραστικά. Παράλληλα παρέχονται ευκαιρίες επιμόρφωσης – σπουδής των εκπαιδευτικών σε όλα τα μέρη της Ελλάδος που διαθέτουν τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα.

- **«Ανοιχτό σχολείο» προς τους γονείς.**
Κυρίαρχο και αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαίδευσης των παιδιών είναι οι γονείς τους. Η επιμόρφωση των γονέων σε θέματα ψυχολογίας, κοινωνικής αγωγής, σωματικής και ψυχικής υγιεινής, αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων όπως: ναρκωτικά, βία, καθώς και καθοδήγησης σε θέματα μελέτης των μαθημάτων θα μπορούσε να λειτουργήσει επικουρικά και ουσιαστικά στο εκπαιδευτικό μας έργο.

Ως επιμορφωτές θα μπορούσαν να επιλεγούν καταξιωμένοι επιστήμονες, εκπαιδευτικοί των σχολικών μονάδων καθώς και μέλη καταξιωμένων φορέων και οργανώσεων.

Η θεματολογία καθώς και ο χρόνος διεξαγωγής των επιμορφωτικών συναντήσεων, συναποφασίζεται από τον σύλλογο διδασκόντων και το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων.

Οι σύλλογοι εκπαιδευτικών και γονέων θα ήταν καλό (λειτουργώντας σύννομα) να αυτονομούνται και να απεμπλέκονται από τη γραφειοκρατία σε θέματα που αφορούν στην επιμόρφωσή τους.